

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona. Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér. Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasúti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 708.

Tisztelettel kérjük azon vidéki előfizetőinket, kiknek előfizetése április tizenötödikén lejár, hogy előfizetésüket minél előbb sziveskedjenek megújítani, nehogy a lap küldése fennakadást szenvedjen.

Törvényhatóságok szava.

Budapest, április 8.

Politikai küzdelmeinkben eddig mindig nagy súlyjal esett a latba a törvényhatóságok szava, amelyet mármár megszoktunk a közvélemény szavának tekinteni. Így volt ez a munkapárti uralom kezdetéig, amikor azonban a munkapárt iparkodott a törvényhatóságok szavát is meghamisítani és füstént a lezajlott képviselőválasztási mozgalmak után egy olyan erőszakos megyebizottsági tagválasztást rendezett, amilyenre még nem volt példa az országban.

Ez a megyebizottsági választási kampány teljesen készületlenül, csaknem meglepetésszerűen érte az országot és a munkapártnak sikerült is azon az ő tőle függő egyéniségeket behoznia a vármegyék közgyűlési termébe, — a virilisták zöme amugyis tőle függ — ahol azután mindig az történt, amit a munkapárt elnöke Budapesten elhatározott. A munkapárt ilyképpen elérte azt, hogy bármit csinált is az ország-

gyűlésen, mégsem kapott a törvényhatóságok részéről olyan osztentative bizalmatlansági szavazatokat, mint azt az elkövetett politikai bűnhalmazatok után bárki is elvárhatta volna. És ezzel imponált a munkapárt és a kormány Bécsnek is, ahol szintén megszokták a törvényhatóságok szavát, mint az ország szavát tekinteni.

A törvényhatóságok meghamisított szava adta meg tehát a munkapárti kormányoknak az erőt fölfelé, mert Bécsben igazán nem tudták azt komolyan elképzelni, hogy az ország közvéleménye csakugyan izgatott és a végső-kig felcsigázott legyen, mikor a törvényhatóságok többsége nyugodt, sőt „bizalommal” viseltetik a kormány ténykedései iránt.

Ma azonban a munkapártnak ez a nagy erőssége szétfoszolban és eltűnőben van. Az a szigorú pártfegyelem, a mit a munkapárti választott bizottsági tagok és virilisták között eddig a főispánok fentartottak, egyszerre meglazult, amikor a kormány két olyan dolgot vetett a politikai élet küzdőterére, amelyhez a törvényhatóságok soha hozzá nem járulhatnak. Ez a két dolog pedig: a közigazgatás reformja a törvényhatóságok eddigi autonóm jogainak csorbításával és a jegyzők államosítása, ami óriási hatalmat adna a közigazgatást irányító belügyi kormány kezébe.

Mindkét dolog külön-külön is, de

együttesen még annál is inkább, a vármegyei autonómia végét jelentené és arra a törvényhatóságok többsége mégsem volna kapható, hogy a saját bizalmi vótumával szentesítse a saját halálos ítéletét. A törvényhatóságok többségének felfogása ma kétségtelenül az, hogy egy olyan kormány, mely a törvényhatóságokban csak azért szerzett többséget, hogy azzal a törvényhatóságokat megrontsa és kivégezze, bizalmat nem érdemel. Legalább a törvényhatóságok részéről nem.

Amikor tehát a dolgok idáig fejlődtek, nagyon is érthető, ha a törvényhatóságok minden főispáni presszió dacára, egyre többen foglalnak állást a kormány ellen és minden kérdést és alkalmat megragadnak, hogy a kormány iránti bizalmatlanságukat kifejezhessék.

Pestvármegye, Abauj-Torna, Zemplén és Szabolcs után ma Csanád vármegye hozott olyan határozatot, amelyből a kormány egész tisztán kiolvashatja a bizalmatlanságot, amivel iránta a törvényhatóságok viseltetnek. Ezt pedig még nem történné tenni, vagy szépitni nem lehet.

Tény az, hogy a kormány és a munkapárt a nehéz pénzen és oly nagy erőfeszítéssel behozott megyebizottsági tagok nagy részét elidegenítette magától és azok bizalmát teljesen elvesztette. A nagy bomlási proccesszus tehát a vár-

Örök emlék.

Irta: Hadrik Elka.

A kis fiu baraczkot kapott a fejebujára. Megérezte, fáj neki. Belepirult. A fülei lángvörösek lettek. A büntetést megérdemelte. Figyelmetlen volt. A kórussal együtt énekelt. Szerette volna megérteni, melyik pajtásának hangja, hallatszott ki az éneklők közül.

A tisztelendő, ki a templomban a gyermekre ügyelt, szigorú volt és élesszemű. Fialat volt, alig huszonöt éves. Annyinak se látszott. Szőke, piros gyerekarca volt, kék szemű. Nagyon világoskék szemű. A kórussal együtt énekelt. Szeretett énekelni, kellemes zengésű bariton hangja volt. Az éneket ismerte. Nem is énekelt, különös áhitatos ihlettel, inkább csak kedvvel. Éneklése közben nem kerülte ki figyelmét egyetlen lurkó helytelen viselkedése sem. A kis, kopaszra nyírott gyerekefejek, ijedten hajoltak előre, ha szórakozásuk közben tekintetével találkozottak.

Ez a vasárnapi mise alatt történt. Miután a gyerekek elszéledtek, a tisztelendő hazament a lakására. Ebédelni még korai lett volna. Az otthonát pedig szerette. Kedves volt a szobája, majdnem olyan, mint egy leányszoba. Világos színezetű, egyszerű. Olyan, akár egy fiatal tanítónő szobája. Szekrényen, asztalon, kis polcon könyvek, füzetek heverték. A falon egynehány szent-

kép függött. A szüzanya képe előtt térdeplő-zsámoly volt, a falhoz erősítve pedig, egy kis mécestartó. A méceses szerzeget. Kifogyott az olaja. A tisztelendő, sietve vetette le felöltőjét s ahoz látott, hogy a méces-poharat megtöltse, új pillét tegyen belé. Ezek után meggyújtotta a lámpácskát, amely kedves, vidám, piros-sugarat vetett maga körül.

A pap meg volt elégedve, újra dudolni kezdett. A templomi ének refrénjét énekelte. Szerette ezt a melódiát. Felújított, kissé gyorsabb ütemben átírott régi zsoltárének volt ez. A hangja is, a szava is, egyszerű, szívhezszóló. Az erős zengésű baritonhang betöltötte a kis világos szobát. Népszerű, beszédessé tette. Egy cserép jáczint tányérkára téve, az asztal közepén állott. Lila virágja erős, kábító illatu. A fiatal férfi szőke fejét a virághoz érintette, hogy egészen közelről élevezhesse, szívja magába annak illatát. Eközben elhagyta az éneklést. Könyvet vett elő, vastag, sötét, komoly táblájú könyvet. A könyv mintegy varázsütésre megnyílt egy helyen. Valószínűleg sokszor nyitotta föl ugyanott, mert mikor a könyv szétnyílt, egy kis arezkép volt látható, mely a lapok között rejtőzött. Tízhat leány képmása volt. Első tekintetre azt lehetett volna hinni, testvére a férfinak. Szőke, szelid gyerekarca volt.

A tisztelendő kezébe vette a képet és hosszan gyönyörködve nézte. Majd, mintha a szőke, göndör hajfürtöket simogatná, ujjával körvonalozta a fejet és mosolygott. Azután, hogy olvashasson és mégis lássa a

képet, a virágcserephez támasztotta magával. Ezzel megelevenedett a kép, mintha a virágszirmok lelket öntöttek volna belé. Élt, lélezett, megnyílt a piezi piros szája. Beleavatkozott a betűkbe, nem tűrte, hogy komoly olvasmány legyen előtte! A pap ismét a kezébe vette a képet, nézte-nézte, néha oly mozdulatot tett, mintha az ajkához emelné, de nem tette, újra csak nézte, végre újra elhelyezte, de nem a cserép mellé támasztotta, hanem közvetlen a virágbokor alá. A szírmok elfödtek félig a képet s a pap elhatározta, hogy komolyan munkához fog.

Ebben a pillanatban élénk, heves kopogás hallatszott kívülről az ajtón. Megnyomták a kilincset is, de a zár nem engedett, kulcsesal volt elzárva.

— Szabad — mondta szokásképp a férfi, — de mielőtt ajtót nyitott volna, sietve a könyv lapjai közé rejtette a képet. Izgalmában szőke fejé s a fülei erősen kipirultak, mint a tetten ért diáké. Ajtót nyitott. A váratlan vendég, mert csakugyan a kép élő mása volt. Szőke, szép leány. Fekete ruhában. Fényes prémű fekete nyakvetője hosszasan csüngött ruháján végig. Egyik kezében nagy karmantyuját tartotta, másik kezét szívélyesen a férfi felé nyújtotta.

— Szervusz Ödön — mondotta — s gyönyörű karesu természetét kissé előrehajította, hogy némileg tiszteletteljes s kis kacérsággal elegyített bókkal kísérje üdvözlését.

— Zavarlak? — kérdezte.

— Dehogy, dehogy. Boldeg vagyok, üj le, foglalj helyet, édes Margitka, — szolt

aiden szó
szükséges
kompakt
fizetendő.

ek tojásal.

ahma, Lang-
Orpington,
örös Rhode-
ara tör-
és 2 tyuk)
fill. Peking,
zsmakacsák,
korona, 1
Bronz és
súlykák tör-
tojás 150
i ludak tör-
tojás 2 kor.
gol zöldhátú)
; 1 tojás 1
igen nagy
an és pedig
örös, tömjén
— 300 cm. m.
ek alkalmas
risztustóvis)
s magoncok
000 drb. K
gy subángok
s 1000 drb.
csfák, stb.
rózsák, stb.
kivánata
GATTHYÁ
uradalmi
NDLAK, u.
Vasmegye.)

okot
megvételre
lóan keres
zabudalmi
osztálya,
K-körut 2L.

AEUM
VTÁR
ötete:
m hirme-
k tökéle-
és méstí-
e:
E
IZIO:
JZ.

190

tek:
: Komé-
24 old.)
ória. No-
l.)
márbör.
al.) For-
ny K.
vros. Red.
Gerő A.
áros. Red.
l. (448 o.)
E: A Pin-
Regény.
y. (320 o.)
vra felt-
novellák.

elem az
an. (152
ötet.
si-Murát.
rdög. El-
old.)
A Kiltő
Regény.

boldog-
ise. (372
Egy élet.
e oldal).
szártná-
novellák.
(384 o.)
Hét so-
és más
(384 o.)
és csúke.
y. (384 o.)
E:
szának.
dal.

190

don •
ladja
rod.
társ.

megyei munkapárti szervezetekben megkezdődött és ezzel a munkapárti rezsimnek egyik legnagyobb erőssége dől meg.

A kormány többé nem adhatja ki Bécsben a törvényhatóságok szavát, mint az ország közvéleményének szavát, mert ha most is úgy adja ki, akkor egy percig se volna a maradhatásra jogcíme és jogosultsága. A törvényhatóságok szavát tehát a kormány a jövőben el fogja titkolni, nehogy azt Bécsben meghallhassák, mert ennek a hangnak a nyomán Bécsből mégis csak a helyes irányba kezdenék tekinteni.

Bécsnek azonban jó füle van és bármennyire iparkodik is majd a kormány elfogni előle a törvényhatóságok szavát, Bécs mégis meg fogja hallani. Talán már hallja is, csak éppen nem akarja mutatni, hogy hallja, mert ha megmutatná, az egyértelmű volna a Lukács-rezsim halálával. Bécsnek pedig egyelőre még szüksége van a Lukács-kormányra. Hogy meddig? — ez a nagy kérdés. Talán holnapig, vagy holnaputánig, de sokáig semmi esetre sem!

Budapest, április 8.

A dunavecsei mandátum. A dunavecsei kerületben pénteken lesz a képviselőválasztás. A szövetségi ellenzéki pártok Kossuth-párti jelöltje, Plath György dr., a kerület valamennyi községében megtartotta már programbeszédét és a választópolgárok nagy lelkesedéssel tömörülnek zászlaja alá. A választásra a szövetségi ellenzéki pártok részéről Hammersberg László, Zlinszky István, Héderváry Lehel, Bernáth Béla, Kállay Ubul, Justh János, Preszly Elemér, Pap Zoltán, Ur-mánczy Nándor, Horváth Mihály, Kovácsy Kálmán és Ivánka Imre országgyűlési képviselők utaznak le.

Benedek Sándor dr., államtitkár szombatán és vasárnap folytatta választási körútját a dunavecsei választókerületben. Megjelent Szalkszentmártonban, Tabon, Tason és Dömsödön. Az államtitkár kíséretében voltak: Teleki József gróf, Almásy László, Ertsey Péter, Hegedüs Kálmán, Hoványi Géza, Muslay Gyula, Nagy Sándor és Szczitovszky Béla munkapárti képviselők.

a férfi zavartan. — De itt, oly egyszerű minden. Annyira nem hozzád méltó.

— Oh te álszent te, inkább gyönyörű ez a kis szoba, olyan, mint egy kápolna. Szívesen tölténem itt az időmet, hidd el. Ez a te szobád olyan, mint egy más világ. Semmi-féle művésznek, kincsekkel halmozott lakása, nem hatna ily különösen rám, mint ez a te kis szobád. Amely némileg olyan, mint az én fehér szobám, világos, kedves, másrészt pedig úgy hat, mintha messze föld alatt lenne s komoly évszázadok torlaszokat tömörített volna elé. Ne nézz oly szigorúan kérék. Ugy van jól minden, ahogy van. Tudom, te magad akartál pap lenni, szereted a hivatásodat. De tudom azt is, egész bizonyosan tudom, hogy mi ketten szeretjük egymást. Tudom, bizonyosan, hogy titokban tetszem neked. Ez izgat. És szomorú vagyok miatta. Eljöttem titokban, senki se sejt. Gyere, üljünk egymás mellé. Nézz rám és mondd, csuf vagyok?

— Edes Margitka, olyan vagy, mint az angyalok. Szőke, fürtös fejecskéd olyan, mint egy szent.

— Ne, ne hasonlíts hozzájuk. Nem vagyok méltó, most éppen nem. Eljöttem, megzavartalak és akarom, hogy mindent elmondjunk egymásnak. Akarom, hogy megcsókoljuk egymást. Ujra, egyszer annyi idő után. Emlékszel, gyerekkorunkban, mint játszótársak sokszor megcsókoltuk egymást. És össze is verekedtünk néha. Te erős, brutális fiú voltál, mindig azt akartad, neked legyen igazad. Egyszer egy alma miatt verekedtünk. Te azt mondtad, a tied, én pe-

A munkapárt egysége.

— Lukács bizalmi vótumot akar. —

Uj vezért keres a többség.

— Hírek a politika világából. —

Budapest, április 8.

A félhivatalos sajtó most, a tábla kémeny végzése után, minden módon azon igyekszik, hogy a munkapárt egységét s a megvádolt miniszterelnökkel való szolidaritását bizonyítsa. Nagy bajok lehetnek a Lloyd-klubban, ha már ilyenminek a kürtölésére szükség van. Amely asszonyoknak hűségét dokumentumokkal, nyilvánosan kell igazolni, az rendszerint a hűséget kissé könnyelműen magyarázza. Nem mondjuk, hogy a munkapárt máris hűtelenné lett a miniszterelnökhöz, — hiszen ez természetes is, miután a hatalom még az ő kezében van, — de már kacsingat más, sőt mások felé s aligha fájlalná, ha megszabadulhatna Lukácstól s valamivel alkalmasabb férjhez juthatna.

Lukács azonban nem olyan ember, akitől egykönnyen szabadulni lehetne. Amíg őt Bécsből tartják, önként távozni nem fog, sőt ellenkezőleg, nem fog visszariadni semmiféle eszköztől, hogy elősövényvel vegye magát körül az alulról jövő támadásokkal szemben. A miniszterelnök most azt szeretné, hogy az új törvényeségi tárgyalást megelőzően

az egész munkapárt szolemnis módon nyilatkozzék meg mellette, azonosítsa magát vele s vállaljon közösséget a Déry-féle vádakra nézve is. A terv az, hogy egy ily értelmű határozati javaslatot a párt valamennyi tagja írja alá.

Erre Lukácsnak nemcsak az ellenzéki támadásokkal szemben van szüksége, hanem annak a bizonyítására is Bécs előtt, hogy a többség tüzőn-vizen keresztül ragaszkodik hozzá. Ugy tudjuk azonban, hogy erre a tüneményre a munkapárt zömének a legkisebb kedve sincs, még kevésbé Tiszának és Khuen-nak. Lehet, hogy valamely általános jellegű se hideg, se meleg bizalmi nyilatkozatot még

is kiereszkedik Lukács, de ebben már nem sok öröme lesz, mert a többség már új vezért keres magának és semmi kétség, rövidesen meg is fogja találni, ha csak nem akar együtt elpusztulni a mostani, végvonaglásban levő rendszerrel.

Mai hireink itt következnek:

Ellenzéki országos gyűlés.

Az egyesült ellenzék intézőbizottsága még márczius 27-iki ülésén elhatározta, hogy a parlament új ciklusának megnyitását megelőző napon, vagyis május 4-én Budapesten országos népgyűlést rendez. A népgyűlés részletes programja még nincsen megállapítva és ez ügyben legközelebb ülést tart az intézőbizottság.

Wekerle Sándor nyilatkozata.

Wekerle Sándor valóságos belső titkos tanácsos, volt miniszterelnök, a következő nyilatkozatot teszi közzé:

— Az Egyetértés mai számában az állítattik, hogy a kormány leleplezést készít elő arról, mintha én a miniszterelnökségtől való távozásom alkalmával megegyeztem volna gróf Khuen-Héderváry Károlyival, akkori miniszterelnökkel az iránt, hogy az általam a „Magyar Országos Központi Takarékpénztárnál” levő folyószámlám terhére kormányzati célokra felvett és részletekben Kasár Adolf segédhivatali főnöknek átadott körülbelül 200.000 korona kölcsönt a Khuen-kormány visszafizesse és hogy a kormány ezen kölcsönt tényleg közvetlenül a nevezett takarékpénztárnak be is fizette. Szükségem tartom kijelenteni, hogy ez a kijelentés, illetve híresztelés elejétől végig valótlan, minden részleteiben koholmány és feltételezem gróf Khuen-Héderváry Károlytól, hogy az igazság követelményeinek megfelelően, saját részéről is nyilatkozzon fog ezen híresztelés valótlanságáról.

Felfogásunk szerint a volt miniszterelnöknek erre az érélyes csúfolatára semmi szükség nem volt, mert hiszen, amit mi mai számunkban irtunk, abban egyetlen betű sem foglaltatott, amely ellen Wekerlének ilyen nagy hangon kellene felháborodnia. Mi azt állítottuk, hogy Wekerle Sándor akkori miniszterelnök, kormányzásának utolsó heteiben, legális pénzekkel nem rendelkezvén, saját számlájára kölcsönzött pénzt a miniszterelnökség

öntötte a bizalmat s a kitörő titkolt érzés a melegséget.

Kivülről zugás hallatszott. Egyforma, mély bugás. Eleinte olyan volt, mintha távoli zenekar szólana. De amint több hang, több egyforma hang követte egymást, mint hívó, parancsoló szózat, tisztán érthető volt a harangzugás.

A fiatal tisztelendő karjai lehanyatlottak. A lány, a tekintetéből olvasta ki, a hirtelen támadt érzést. Fölállott. Az arca forró volt, égett a diadalmas csókoktól, de szíve most összeszorult, szomorú lett. Most látta a képet a nagy távolságnál, amelyet előbb csak mint szavakat, hirtelen észbe kapott szavakat említett.

— Megyek — mondotta susogva. — Megyek és soha többé nem látjuk egymást. Ez a mai találkozás örök titok és örök emlék marad. A régi emlékeink mind eltűnnek, csak ennek az órának, ennek az utolsó percznek emléke marad meg.

Felöltötte fekete kabátját, a nyakbavetőjét. Vette a nagy karmantyuját, keztyűjét. A sötét ruhadarabok beburkolták, csak a világos fehér gyermekarcza világított, mint a sötét kriptában egy vörös rózsza. A szoba, melyet elhagyott, telítve volt bűvös lényének illatától.

A fiatal, szőke pap, szó nélkül boesátotia ki az ajtón egykori játszótársát, titkos szerelmét. Visszafordult, szembe vele a szüzanya képe előtt élénken, vidáman lángolt a méceses. A fiatalember lehajította fejét és összekulcsolt kezekkel, alázatosan borult a kép elé.

dig, csakhogy ellenkezem veled, azt mondtam loptad. És mivel szép piros alma volt, el akartam tőled venni. Nem volt benned egy parányi udvariasság sem. Nem adtad, hanem mérges lettél. És a kopaszra borított fejed egész piros lett, a füled is. Nagy elálló füleid voltak. Összevesztünk, egyszer nálam volt az alma, egyszer nálad és utoljára, hogy mégis a tied maradjon, végig kapartad a kezemet. Látod, itt ezen a helyen, csoda, hogy meg nem maradt a nyoma!

— Az almát aztán nem ettem meg, — szólt közbe a férfi.

— Tudom. És boldog voltam emiatt. Látod, így jut az egyik érzés a másikba.

— Mint a patak a folyamba, — mondotta a pap. Aztán nem fér el a mederbe, kitör!

— Látod, itt karmoltad meg ezen a helyen. Most csókolj meg.

Odanyújtotta keztyűtlen kezét. Gyöngéd, lányos karja könyékig fűdetlen volt. A férfi tiszteletteljesen, engedelmesen csókolta a feléje nyújtott kezét. De mikor ajkai érintették, megrepedt a lány. A férfi ekkor elfogta mindkét csuklóját, hogy beszéljen. Mondani akart valami szépet, komolyat, hozzá méltót. De ekkor a lány tiszta nefelejtéské szeméibe könnyek gyűltek és sirva borult a férfi vállára.

Egy röpké pillanat hatása alatt történt, hogy most magához ölelte a lány fejét. Ezután már meggondolatlan, eszeveszett, elfojthatlan csókok következtek. Gyönyörű, boldog csókok. Két nagyon fiatal úde, piros száj csókjai. Melybe a régi pajtáskodás

házi pénztárának. Ezt sokan tudják, nemcsak mi. Ha már most ezt az összeget a miniszterelnökség visszafizette, s Wekerle Sándor azt visszafogadta, ez egészen természetes dolog és ezen megütközni sem oka, sem joga nincsen senkinek. Wekerle Sándor nyilatkozata azonban egy haszonnal mégis járt: a kormány rezervált bombája most már nem fog felrobanni.

A Désy—Lukács-pör.

A Désy—Lukács-pör aktái a mai napig nem érkeztek le az ítélőtáblától a törvényszékre, ahol pedig már nagyon várják. A törvényszék ugyanis azon az állásponton van, hogy *hamarosan ki kell tüzni az új főtárgyalást*. A gyakorlat az ilyen megsemmisített ítéleteknél az, hogy a törvényszék a visszaérkezett ítéletet, indítványtétel végett át küldi az ügyészséghez. A bizonyítás kérdésében a bíróság természetesen kötve van a táblai határozathoz, amely megszabja nemcsak a bizonyítás határait, de elrendeli azt is, hogy úgy a védelem, mint a vádhatóság ezután előterjesztendő bizonyítási anyagát is beszerezni köteles. Hír szerint az ügyészség szenczációs és fontos ellenbizonyítékokat terjeszt a főtárgyalás elé. Hogy mik lesznek ezek az ellenbizonyítékok, néhány napon belül ki fog derülni. Tény az, hogy Lukács László tegnap bizalmas tanácskozást folytatott előbb gróf Tisza Istvánnal, majd szűkebb politikai barátaival s ebbe a tanácskozásba belevonta Czárán István ügyészt is. Teljes megállapodás jött létre arra nézve, hogy miképpen kezelendő a per további sorsa és mik legyenek az ellenbizonyítékok? Amint a törvényszékre kerülnek az akták, az ügyészség azonnal megteszi indítványait és becsatolja azokat az okiratokat, amelyekkel ellensúlyozni óhajtja Désy vádjait. Az ítélőtábla — úgy tudjuk — két napon belül expedálni fogja az iratokat.

Más forrásból ezeket jelentik: Az ítélőtábla szenczációs határozata nemcsak a politikai világban, hanem a nagyközönségben is élénk feltűnést keltett és ennek folytán most mindeki aziránt érdeklődik, hogy mikor lesz hát ennek a pörnek a tárgyalása. Az ítélőtáblán most arról értesülünk, hogy két hatalmas kötetre terjedő másolni való akta leírása után küldik csak le az iratokat a törvényszékhez, amely legjobb esetben csak a hó végén kapja meg azokat. A főtárgyalás kitűzésére valószínűleg csak jövő hó elején kerül a sor.

Csanád a Tisza-reform ellen.

Csanád vármegye törvényhatósága ma tartotta évnegyedes közgyűlését igen nagy érdeklődés mellett. Hervay István alispán elnökelt a közgyűlésen, melynek napirendjére Kassa város átiratának tárgyalása volt kitűzve. Meskó Sándor, a megyei munkapárt elnöke szólalt fel elsőnek és rámutatott arra, hogy miután a választójogi javaslat immár törvényerőre emelkedett, várjanak addig, míg a gyakorlati élet kipróbálja a javaslatot és esetleg kideríti annak hibáit. Indítványozza, hogy Kassa város átirata fölött a közgyűlés térjen napirendre. Justh János igen élesen támadta ezután a választójogi reformot, különösen pedig azokat a körülményeket, amelyek között a törvény létrejött. Kijelentette az összes ellenzéki pártok nevében, hogy a leghevesebb agitációt fogják folytatni az országban a választói reform ellen és nem fognak addig nyugodni, míg az országot meg nem ajándékozzák a liberális és a demokratikus haladásnak megfelelő választói reformmal.

Most Návay Lajos szólalt fel és nagy beszédet mondott, amelyben a többi között a következőket fejtette ki:

Tizenöt év előtti felfogását látja ma érvényesülni. A munkapártból azért lépett ki, mert a letergályt választójogi törvényjavaslat véleménye szerint nem felel meg a demokratikus haladásnak, amelyre pedig most sokkal inkább szükség van, mint 15 évvel ezelőtt. Ha a választójogi törvény reformját akkor esinálták volna meg, amikor szűkebb törvényhatóságban először hangoztatta annak szükségességét, az ország meg lett volna kimélve a mai nyugtalanságtól és nem lett volna kitéve a tulságos gyors fejlődés veszélyének sem. A választójogi törvényt *kompromisszum alapján kellett volna megalkotni*: oly módon, ahogy azt letergályt, nem lehetett ezt a fontos kérdést elintézni oly országban, ahol 30—40 év óta mitsem tettek e

kérdésben. Ezután rátért a törvényjavaslat egyes intézkedéseinek bírálataira és kifejtette, hogy a 30 éves korhatár megállapítása *erőszakos kísérlet* arra, hogy a megadott jogkiterjesztés is szűkebb körre szoríttassék. A szellemi cenzusra vonatkozólag megjegyzi, hogy a mi viszonyaink között a hat elemi osztály elvégzésének követelése mellett nem lett volna szabad oly magas korhatárt megállapítani. Szólv ezután bírálja a választójogi törvényt abból a szempontból, hogy az egyáltalában *nem felel meg az általános választójog fogalmának*. Miután a kormány nem teljesítette a választójog tétel ígértét, a maga részéről lehetetlennek tartotta továbbra megmaradni a párthoz és nem is vehetett részt a javaslat tárgyalásában sem, mert határozott *ellenszenvet tapasztalt* a módosítások lehetősége iránt.

A közgyűlés 66 szavazattal 33 ellenében csatlakozott Kassa város átiratához és Csanád vármegye felír a kormányhoz és a képviselőházhoz, kérve a megalkotott választói törvény revízióját, különösen pedig a *harmincz éves korhatár leszállítását*.

Debreczen város közgyűlése.

Debreczen város törvényhatósági bizottságának a függetlenségi és 48-as párthoz tartozó képviselőtestületi tagjait Kőrössy Kálmán pártelnök ma délutánra a függetlenségi körbe gyűlésre hívta össze. Az értekezleten a függetlenségi bizottsági tagok majdnem teljes számban jelentek meg és Kőrössy Kálmán indítványára egyhangulag elhatározták, hogy a törvényhatósági bizottság közgyűlése elé indítványt terjesztetek, amelyben a törvényhatóság pártolólág *magáé teszi Kassa város törvényhatósági bizottságának átiratát*, amely bizalmatlanságot fejezi ki Lukács Lászlóval és korráziával szemben, elítéli a reakciós választójogi reformot és a kormány programjában és a tróbuszszóben is sürgősnek jelzett demokratikus választójogi reform érdekében feliratot intéz az országgyűlés mindkét Házához.

Egy kis földgáz-panama.

Kolozsvárról jelentik: Az ország tudvalóvően három ipari főfelügyelői kerületre van bocsátva. A főfelügyelőségek székhelye: Budapest, Kolozsvár és Pozsony. A kolozsvári főfelügyelőség élén hosszú időn keresztül Hegyi Gyula főfelügyelő állott, aki a városi függetlenségi párt vezére. Ma nagy meglepetés érte az ipari felügyelőséget. A kereskedelemügyi minisztertől ugyanis leirat érkezett, amely az egész főfelügyelőséget szétrobbantja. Hegyit az *iglói iparfelügyelőséghez* helyezi át oly pozícióba, amelyet mostani magas állása után el sem fogadhat. A váratlan áthelyezésnek *nemcsak politikai háttere van*, mert Hegyi megközelíthetetlen ember, hanem a földgáz-koncesszió körül *támadt zavarok is okozói* ennek. Hegyi volt ugyanis az, aki a magyar városok részére követelte a kisármási földgázmedence tartalmát. Ebben a kérdésben megnyerte tervének Teleszky János pénzügyminisztert is. Lukács László mostani miniszterelnök azonban kivette Teleszky kezéből a földgáz-koncesszió ügyét, nem tárgyalta az angol páncsoporttal, amely a városoknak juttatható földgáz-mennyiséget át akarta venni és egy érdekes csoporttal kötött szerződést, még pedig olyképen, hogy a városok csak *kétszeres árban*, másod- vagy harmadkézből kaphatnak földgázt. Hegyi Gyula e szerződés ellen hivatalosan is állást foglalt, az egész ipari főfelügyelőséggel együtt és Kolozsvár város törvényhatósági bizottságát is állásfoglalásra készítette. Ezért történt az áthelyezés. Egész Kolozsvárról nagy meglepetést keltett a hír. A kolozsvári függetlenségi párt választmányja nyomban elhatározta, hogy rendkívüli közgyűlésre hívja össze a város törvényhatóságát, a polgárság népgyűlésen fog tiltakozni és dr. Apáthy István egyetemi tanár vezetésével küldöttség utazik Budapestre a kereskedelmi miniszterhez.

Az Országos Reformklub ma Kernstock Károly elnöklété alatt ülést tartott, amelyen Gálócsy Árpád mérnök az Országos Bányászati és Kohászati Egyesület titkára tartott előadást a földgáz kérdéséről. Részletesen ismertette a földgázmonopoliumra vonatkozó törvény súlyos hibáit és az ebből folyó jogi anarchiát, továbbá a földgázkutatóknál elkövetett műszaki vaskos hibákat. Rámutatott az értékesítés körüli súlyos visszaélésekre is és vázolta azt a perspektívát, amelyet a földgáz reakcionális és becsületes kihasználása nemzetgazdaságtani szempontból az országra jelentene. Az előadást, amelyet a közönség zajos tetszéssel fogadott élénk vita követte s a kérdés iránt való nagy érdeklődésről fogva az Országos Reformklub vezetői

sége a kérdést továbbra is napirenden kívánja tartani és előadó ciklust rendez, amelyre már eddig is számos neves előadó jelentkezett, majd a ciklus befejezése után *nagy népgyűlés* keretében az ország közvéleményét fogja tájékoztatni e kérdésről s a népgyűlés egyik feladata lesz, hogy *világosságot derítsen azokra a visszaélésekre is, amelyek a földgáz körül elkövetettek*, s amelyeknek elkövetői már azt hitték, hogy a visszaéléseket nem lesz, aki napvilágra hozza.

Függetlenségi szervezkedés.

A kassai függetlenségi párt, hogy a bekövetkezendő küzdelmes politikai idők ne érjék készületlenül, újjáalakítja szervezetét és a vezetőség minden pozíciójában oly férfiakat helyez el, kik mindenkor a megalkuvást nem ismerő harc emberei voltak. A szervezők élén Koralák Fe. cácz, Szent-Imrey Gyula és dr. Szepessi Miksa állanak. A kassai függetlenségi pártba több száz új tag lépett be. Ötven tagu választmányt szerveznek, amely kitartással fogja a taggyűjtés munkáját folytatni. Az újjászervezett függetlenségi párt nemskóra megtartja alakuló közgyűlését, amelyre reméli a vezetőség, hogy a párt tagjainak a száma a választópolgárok szábról ezeken felül lesz. Az alakuló közgyűlésre meghívják Justh Gyulát, a függetlenségi és 48-as párt elnökét, valamint a többi ellenzéki pártok elnökeiket.

Budapest, Április 8.

Gróf Berchtold utazása elmarad. Gróf Berchtold külügyminiszter április 16-án látogatást akart tenni a belga kormányánál. A látogatás már egyszer elmaradt s most is el kellett halasztani, mert a zillált külügyi helyzet miatt a külügyminiszternek állandóan *Bécsben kell maradnia*.

A tengerészeti főparancsnok v. b. f. t. Bécsből jelentik, hogy a király Haus Antal altengernagy, tengerészeti főparancsnokot valóságos belső titkos tanácsossá nevezte ki.

Návay és a dzsentri. Makórról jelentik: Csanád vármegye közigazgatási bizottságának a délutáni folytatlagos ülésén a közigazgatás államosi-tásáról volt szó. Návay Lajos újból felszólt, hogy álláspontját körvonalazza, főképpen azonban azért, hogy helyreigazítsa a legutóbbi beszédéről közölt leaptudósítást. Návay kijelentette, hogy egy szóval sem támadta a történelmi osztályt, melynek elismeri fontosságát, melyet ellenkezőleg, a fejlődés útján szeretne látni, de ép azért ostromozza azokat a hiányokat, melyeket ennek az osztálynak nevelésénél tapasztalt és melyek sokszor helytelenül fel-fogott tradíciók révén ennek az osztálynak eler-nyedésére vezetnek. Reméli, hogy a történelmi osztály meg fogja állni helyét a modern államban is, de ehhez szükséges, hogy a történelmi osztály a jelenben is méltó legyen a múltban szerzett érdemeihez.

Uj hadtest. Csernovitzból jelentik: Egy oda-való lap közli, hogy a hadügyminisztériumban megtörténtek az előkészítő intézkedések *egy új hadtest alakítására*, amelynek székhelye Csernovitz lesz.

Az állami tisztviselők közgyűlése. Az Állami Tisztviselők Országos Egyesületének igazgató választmányja ma este Kossinszky Viktor országos szólészeti és borászati felügyelő elnöklése alatt ülést tartott. Az igazgató választmány elhatározta, hogy a május 4-ére halasztott közgyűlést újlag és pedig május 18-ra halasztja el, hogy a tisztviselők ezreinek kívánságához képest az országos egyesület elnöke, gróf Batthyány Tivadar, okvetlenül részt vehessen a közgyűlésen, mint a vezetője. Ez a közgyűlés fogja az egyesület társelnöki tisztéről lemondott dr. Benedek Sándor kultuszminiszteri államtitkárt tiszteleti taggá választani. Az indítványok során a közgyűlés foglalkozni fog a kolozsvári fiók azon indítványával is, amely szerint az állami tisztviselők ügyeinek állandó intézésére *parlamentari bizottság* kiküldését kérik a kormánytól. A közgyűlést a budai Vigadó nagytermében fogják megtartani.

Nem tréfálnak a hatalmak.

— Megkezdődött a partvidék blokádja. — Nikita lemondással fenyegetődik. — Visszarendelik a szerb katonaságot. — Fegyveres beavatkozás előtt. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 8.

A montenegrói és albán partvidék blokádja ma este nyolcz órakor megkezdődött és így a Skutari ostromló szerb és montenegrói csapatok a tenger feől többé sem élelmet, sem erősítést nem kaphatnak.

A magyhatalmak eme erőyes fellépésének az a hatása tüstént meg volt, hogy a Szaloniki-ben behajózott szerb katonaságot azonnal visszazsárolták a szárazföldre, mert többé semmi remény sincs arra, hogy ezek a csapatok a hatalmak hadihajóin keresztül az albán kikötők valamelyikében partot érhesse. A Skutari ostromló sereg tehát teljesen izolálva van.

Nikita most már maga is látja, hogy nagyon elvetette a sulykot, amikor Skutari kérdésében a hatalmakkal szembehelyezkedett, de azért elfoglalt álláspontjához következetes próbál maradni és ma sem enged a diplomácia felszólításainak. Helyzete tarthatatlanságát azonban felismerte és lemondását helyezte kilátásba arra az esetre, ha a hatalmak továbbra is ragaszkodának Skutari ostromának megszüntetéséhez. Nikita még azt is kilátásba helyezte, hogy lemondása esetére Montenegro feltétlenül egyesülni fog Szerbiával, mely ilyenformán mégis csak el fog jutni az adriai tengerhez.

A magyhatalmak természetesen nem veszik komolyan Nikita fenyegetőzéseit, hanem haladnak a már megkezdett uton előre. Remélhető, hogy ez mihamarabb meg fogja tenni a kívánt hatást a kis renitens királyságra és fegyveres beavatkozásra még sem kerül majd a sor. A monarchia különben erre is el van készülve. Mai táviratainkat itt közöljük:

Európa kényszerítő akciója

A tengerpart blokádja.

Páris április 8. A francia és az angol kormányok a Montenegro ellen rendelt hadihajók francia és angol parancsnokainak ezt az utasítást küldték:

Antiváritól a Drina folyóig blokirózni kell a partot és a blokád célja az, hogy megakadályozza szerb csapatok és hadiszerek partraszállítását. A blokádnak három nappal a hatalmak jegyzékének átnyújtása után kell kezdődnie.

Bécs, április 8. Mint megbízható helyről jelentik, a blokád elrendelése a montenegrói és adriai partokon már csak órák kérdése. Ha ez a rendszabály sem mutatkoznék eredményesnek, nemzetközi csapatok megszállják Antivárit, Dulcignót, Meduát és Durazzót. A blokád aztán addig marad fenn és a csapatok addig maradnak az említett városokban, amíg Montenegro meg nem hajol Európa akarata előtt. Energikus fellépés készül Szerbia ellen is. A hatalmak képviselői újra megjelentek Pasicsnál és kifogást emeltek Szerbiának a Skutari-kérdésben való magatartása ellen, figyelmeztették Pasicot a komoly következményekre, amelyek Montenegro további szerb támogatásából keletkezhetnének. De Szerbia dacol a hatalmakkal, Szerbia nélkül a montenegróiak nem folytathatnák Skutari ostrom-

mát és a szerbek skutari szereplését mindenél inkább jellemzi az, hogy Miklós király az ostromló sereg főparancsnokságát Bojovics tábornoknak adta át. Szerbia viselkedése folytán a hatalmak ellene is erőyes kényszerrendszabályokra készülnek.

Nikita le akar mondani.

London, április 8. Cetinjéből táviratozzák, hogy Nikita király fogadta a hatalmak képviselőit és közölte velük, hogy lemond a trónról, ha a nagyhatalmak Montenegro ellen kényszerítő rendszabályokat foganatosítanak és kijelentette, hogy abban az esetben, ha ő leköszön az uralkodásról, Montenegro minden valószínűség szerint egyesülni fog Szerbiával.

Cetinje, április 8. Edvard Burney, a nemzetközi flotta angol parancsnoka, ma délután közölte a montenegrói kormányfővel táviratban, hogy ma este nyolcz órakor a nemzetközi hajóhad megkezdte a montenegrói partvidék tényleges blokádját, mert este nyolcz órakor telik le a határidő, amelyet a nagyhatalmak Montenegro ellen szabtak Skutari bombázásának beállítására.

A londoni reunio.

London, április 8. A nagykövetek ma ismét tanácskozássra ülnek össze.

London, április 8. A nagykövetek ma délután 5 órakor tanácskozássra gyűltek egybe. A montenegrói delegátusok és Haki pasa ma látogatást tettek a külügyi hivatalban.

London, április 8. (Reuter.) A nagykövetek mai tanácskozása két óra hosszáig tartott. A legközelebbi ülés pénteken lesz. A mai tanácskozáson a balkán államok jegyzékére adandó válasz fölött tanácskoztak és az est folyamán kormányaikhoz táviratokat intéztek, amelyekben a konferencián hozott határozatokat közölték. Alapos az a feltevés, hogy a hatalmak nézetei nem változtak. Illetékes helyen kifejtették, hogy a főkérdés az, vajjon a balkáni államok akarják-e a békét? Ha igen, nincsen nehézség annak megteremtésére. Diplomáciai körökben némileg kedvezőbben ítélik meg a helyzetet, mint hogy a szövetségesek mértékletesebb magatartást látszanak tanúsítani. Hir szerint valószínűleg anyagi természetű javaslatokat terjesztettek elő, amelyek talán hatással lesznek Montenegro magatartására.

Osztrákok Berchtold politikája ellen.

Bécs, április 8. A keresztényszocialista pártszövetség ma délután ülést tartott, amelyen éles kritika hangzott fel a külügyminiszter ellen. Az órákhosszat tartó vitában a szónokok mind azt fejtették ki, hogy a nemzetközi helyzet kedvezőlen, mint volt a parlament husvéti szünete előtt és a külügyminisztérium eljárása ellen a lakosság széles rétegei körében joggal növekszik az ellenszédés, mert a külügyminisztérium elmulasztja a közelemből tájékoztatni és így érthető, hogy ha nem talál visszhangra, mikor élebevágó fontosságú elhatározások előtt áll. A keresztényszocialista szövetség, mint a császárhoz és a birodalomhoz hű párt a legelőkelőbb sajnálja a külügyminiszternek ezt az érthetetlen tilkölését.

Berchtold gróf külügyminiszter különben,

tekintettel a külpolitikai helyzetre, lemondott tervbevett elutasításáról és továbbra is Bécsben marad. A külügyminiszter ma délután külön kihallgatáson jelent meg a királynál. A kihallgatás egy órahosszat tartott.

Orosz zászló fog lengeni a Kárpátokon.

Páris, április 8. Pétervárról táviratozzák: A tegnapi ószláv tüntető gyűlésen, amelyet a nacionalisták és a jobbpárti képviselők hívtak össze, több mint háromezren voltak. Bobrinszky nyitotta meg a tüntető gyűlést és azt fejtette, hogy Ausztriában és Magyarországon az ortodox oroszoknak több mint négy millió hitsorsosa szenved önkényuralom alatt. Az orosz nemzet nem lehet közömbös hitrokainak szenvedései iránt.

E szavaknál rengeteg tapsvihar keletkezett és Bobrinszky így folytatta:

— A nagy világ semmit sem tud ezeknek az igazhitű oroszoknak kinszenvedéseiről. Az orosz birodalom csak akkor teljesítheti híven kötelességét leigázott testvérei iránt, ha *tul a Kárpátokon az orosz zászló fog lengeni.*

Oriási ujongás volt a beszéd végén és legjobban tapsolt Rodzianko, a дума elnöke

Oroszország szolidáris.

Pétervár, április 8. A P. T. Ü. Kohómánynak mondja külföldi lapoknak azon híret, amely szerint az orosz külügyminisztérium állást foglalt a Montenegro ellen tervbevett flottatüntetés ellen.

Skutari ostroma.

A monarchia tisztjei Skutari várában.

Belgrád, április 8. Egy itteni lap, állítólag hiteles értesülés alapján közli, hogy Skutari ostroma azért olyan nehéz, mert osztrák-magyar közös hadseregbeli tisztek vezetik a török védősereget.

A montenegrói főhadiszálláson nagy az elégedetlenség, amiért olyan hosszú ideig tart az ostrom és még mindig sikertelen. Az öregebb korosztálybeli katonák a táborban panaszzal fordultak Nikita királyhoz, hogy mindig öket küldik az első vonalba ágyutölteléknek. A király azzal nyugtatta meg az öreg katonákat, hogy Skutari nemsokára el fog esni és akkor bőven lesz zsákmány, egy napon át mindenki annyit harácsolhat, amennyit csak el tud vinni.

A Tarabos erődeit a Redout kivételével, amely a hegy ormán van, az ostromló sereg elfoglalta. Most általános ágyuzás van és utána következik a szuronyroham. A hadvezetőség úgy rendelkezett, hogy a gyalogos csapatok előtt bombavető osztály menjen kézigranátokkal.

Kárpótlás Montenegroknak.

Páris, április 8. Az Echo de Paris jelenti: A montenegrói kormány és Pétervár, illetőleg Róma között diplomáciai tárgyalások indultak meg, amelyeknek az a céljuk, hogy Montenegro pénzből vagy valamelyik albán kikötő átengedésének kárpótlásával rábírák, hogy Skutari ostromát lemondjon.

A város bombázása.

Cattaro, április 8. Skutari bombázása szakadatlanul tart tovább, de mindeddig döntő fordulat nem következett be. Az utolsó roham alkalmával a montenegróiak részén 200 halott volt. Új szerb segédsapatok vannak uton és a montenegrói főhadiszálláson abban bízhatnak, hogy hamarabb fognak megérkezni, semmint a nemzetközi flotta blokád alá veszi az északbalkániai kikötőket. A hadvezetőség azt tervezi, hogy az ostromló sereget Prizrenden át fogja élemezni.

Páris, április 8. Cetinjéből jelentik mai kelettel: A német ügyvivő Mahmud Sefket pasa nagyvezirtől levelet kapott, amely Essad pasához van intézve és azt az utasítást tartal-

mazza, hogy belátása szerint szabadságában áll Skutariából a polgári lakosságot elvonulni engedni. A német ügyvivő lépéseket tett a montenegrói kormánytól, hogy eljuttathassa a levelet Skutari parancsnokához.

Visszarendelik a szerbeket.

Szalóniki, április 8. Az Albániába rendelt és itt elutazásra készen állott csapatszallítmányok ideérkezett újabb utasításnak megfelelően, visszatérnek a szárazföldre. Partraszállásuk már meg is kezdődött.

Bécs, április 8. A nemzetközi helyzetről hiteles értesülés alapján a következőket közli a N. W. T.: Az a 17 görög szállítóhajó, amely Szalóniki előtt áll és zsufolva volt szerb csapatokkal, hogy a szerb segédszervezetek Albániába szállítsa, ismét partra tette a szerb katonaságot. Nem lehet tudni, vajjon ez azoknak a tárgyalásoknak a következménye-e, amelyeket a nagyhatalmak diplomáciai uton megindítottak, hogy Görögországot visszatartsák a skutari-ostrom támogatásától, vagy pedig annak a jele, hogy Szerbia módosította politikáját. Ez el fog válni, mielőtt a szerb kormány visszarendeli a Skutari alatt lévő csapatokat és kiűri Albániát.

Montenegró kölesönt kér.

Belgrád, július 8. A montenegrói pénzügyminiszter ma reggel ide érkezett. Utazása állítólag összefüggésben van egy kölcsön felvételével.

Szervezkednek az albánok.

Bécs, április 8. Tegnap gyűlést tartottak, amelyen az osztrák főnemesség, Feik bey, a triestri albán kongresszus elnöke és számos albán vett részt és amelyen megalkotották a monarchia albániai gazdasági és tudományos érdekeinek védelmére egyesületüket. Határozati javaslatot fogadtak el, melyben csodálattal adóznak Skutari hősiességéért és azon reménynek adnak kifejezést, hogy Albánia igazságos ügye győzni fog. A gyűlés a király és a trónörökös eltetésével ért véget.

EGYHÁZAK.

(Egyházmegyei közgyűlés.) Szentéről jelentik: Ma délelőtt kezdődött a békésbányai ref. egyházmegye közgyűlése a város háza nagytermében. Előbb a ref. nagytemplomban a közgyűlési tagok istentiszteletet hallgattak, amelyen Tóth József körösladányi lelkész mondott imát. A közgyűlésen, amely 9 órakor kezdődött, beiktatták Futó Zoltán lelkész egyházmegyei esperesnek, Fekete Márton udvari tanácsos, országgyűlési képviselőt pedig főgondnoknak. Az új tanácsbírák esküvője után folyó ügyek tárgyalása következett. A közgyűlést holnap folytatják. Délben a Petőfi-szállóban 200 terítékes bankett volt, amelyen a főispán, a polgármester, Bartóky és Szabolcska Mihály is résztvettek.

(Az izraelita egyházkerületi elnökök a kultuszminiszternél.) Az izraelita egyházkerületi elnökök tegnap tartották meg rendes gyűlésüket, amelyen a felekezet közügyeiről tanácskoztak és az izr. egyházi célokra törvényhozásilag megállapított javadalmakat osztották szét. A tanácskozás után az ülés összes résztvevői tisztelegtek a közoktatásügyi miniszternél. Mezei Mór elnök arra kérte a minisztert, hogy a hitfelekezetek tartományi helyzetét szüntesse meg és autonómiájának megalkotását tegye lehetővé. Jankovics miniszter azt felelte, hogy hivatalos működésben mindenkor arra fog törekedni, hogy a felekezetek jogegyenlőségének elvét minden tőren megvalósítsa. Kérte a megjelent vezetőköt, konkrét javaslataikat juttassák hozzá, hogy mielőbb abban a helyzetben legyen, hogy ezekkel az ügyekkel behatóan foglalkozhassék.

Haldokló háború.

— Egyre csendesebb lesz a harcztér.
— Törökország nagy belső zavarokkal küzd. — Enyhül a román-bolgár konfliktus. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 8.

A harcztéren egyre halkabb lesz az ágyuk dörgése és már-már igen közel áll ahhoz, hogy végleg elhallgasson. A harczó felek kimerültek és mindannyian áhítják a békét. Politikusok és katonák egyaránt átérzik már a háború irtózatosságot, csak a felzúgott közvélemény tüzel még mindig a harcra. Különösen Törökországban, ahol a nép sehogyse tud beenyugodni a megváltozhatatlanba.

A török közvéleménynek ez a háborús készsége sok gondot okoz az ifju-török kormánynak, amely kénytelen a legvégső eszközökhöz nyulni, hogy a rendet, úgy-ahogy fenntarthassa. Hihető azonban, hogy végre is a török közvélemény izgatottsága is csillapodni fog és beletörődik majd azokba a békefeltételekbe, amelyeket a nagyhatalmak szabtak a porta és a Balkán-szövetség elébe.

Mai táviratainkat itt adjuk:

Bulgária aspirációi.

Róma, április 8. Itteni jól értesült köztudósok híre jár, hogy Bulgária félre nem érthető formában kijelentette, hogy semmi körülmények között sem mond le Szalónikiról és igényt tart Thasosz-Szamotrake és Imbrosz szigeteire. Ezt az eshetőséget diplomáciai körökben élénken tárgyalják. Meg vannak győződve arról, hogy Bulgária teljesen megegyezett Törökországgal a béke felől, de a mostani háborúnak kikerülhetetlen utójátéka lesz a leszámolás Bulgária és Görögország, illetve Szerbia között.

Danev missziója Pétervárott.

Páris, április 8. A bolgár szobranje elnökének, Danevnek Pétervárott az volt a feladata, hogy az orosz döntő tényezőket megnyerje Bulgária követelése számára. Bulgária és Szerbia között még nagy elentétek vannak a határmegjelölés körül. Monasztirt, Prilepet és Köprülü magának igényli Bulgária, jóllehet a szerbek foglalták el és Szalónikiról sem mondott le Bulgária.

Bulgária leszerel.

Szófia, április 8. A népfelkelők két évfolyamát, mintegy 20,000 45—46 éves embert ma bizonyítatlan időre szabadságot kaptak. Drinápolyból ma este újabb 170 fogoly török tiszt érkezik ide.

Szláv tüntetés Oroszországban.

Kiev, április 8. A bolgár és görög konzulátus előtt diákok tüntettek a délszláv szabadságharcosok iránt való rokonszenvük nyilvánítására. II. Sándor szobra előtt, hol hazafias beszédekkel mondtak, a tüntetés véget ért. A rendet sehöl sem zavarták.

Bécs, április 8. Pétervárról táviratozták a N. W. T.-nak: A pánszláv tüntetéseket, amelyeknek éle nemcsak az osztrák-magyar monarchia, hanem a hivatalos orosz külpolitika ellen is irányul, a kormány nem fogja tovább tűrni. A mai tüntetés az utolsó volt.

Fejletlenség Konstantinápolyban.

Konstantinápoly, április 8. A fővárosban napról-napra növekszik a lakosság izgatottsága, mert az ifju-török kormány valóságos rémuralmat teremtett. A katonaság és a rendőrség ingamatlanul üldöz mindenkit, aki-re a gyanu esik, hogy összeesküvésben részes. A közelálló békekötés lesz a válságos momentum, amikor belső zavarások törhetnek ki. Szombaton éjjel katonaság és rendőrség be-

kerítette Vahib Eddin hercegnek, a trón második várományosának palotáját és a titkosrendőrök értésére adták, hogy nem szabad az utcára kimozdulnia. A titkos politikai rendőrség ugyanis állítólag bizonyítékokat szerzett, hogy Vahib Eddin herceg összeesküvést szőtt és szullánná akarja magát kiköltetni.

Mahaud Sefket pasa nagyvezir még szombaton éjjel a szultánhoz ment s rá akarta bírni, hogy engedje erőszakkal eltávolíttatni a fővárosból a herceget, de a szultán szabadkozott s így Vahib Eddin herceget éjjel-nappal palotájában fogva tartják.

Temérdek tisztet tartóztattak le ugyan csak szombaton éjjel, akiknek csak az a bűnik, hogy a liga tagjai. Körülbelül 250 a politikai foglyok száma. Ezeket kémek összeesküvés-kel gyanúsítják. Konstantinápolyban az utóbbi időben sok neves polgár tüntet el nyomtalanul. A kémek és a feljelentők úgy hemzsegnek, mint Abdul Hamid rémuralmának idejében. Valamennyien a titkosrendőrség szolgálatában állnak, mint teherhordók, kocsisok, újságel-árusítók járkálnak és akit feljelentenek, azt kiméletlenül fogságra vetik a titkosrendőrök. A fővárosban gyenge lábon áll a személybiztonság s ennek tulajdonítható, hogy a vagyonos és tekintélyes családok tömegesen menekülnek Konstantinápolyból. Dsemal bey városi katonai parancsnok felhívást bocsájtott ki, amelyben óva inti a lakosságot, hogy ne menjen vidékre, mert a fővárosban a kormány fenn fogja tartani a rendet, de ez nem használ, naponta százával utaznak el.

De nemcsak a gazdagok menekülnek, hanem az alsóbb néposztályok is. A mecsetekben a kormány által felbékelt hodzsák bujtogatnak a régi rendszer ellen. A hadseregben általános a fejletlenség, de mindezt csak hallomásból lehet tudni, a sajtó el van némitva. A csatlódszai táborban megszünt minden fejgyelem, a katonaság nem akar harcolni. Enver bey halállal fenyegették és ő csak testőrel vel mer mutatkozni.

Tele van a főváros hamis győzelmű hírekkel és a kormány rendeletére a lapok azt írják, hogy a harcztéren a katonaság ég a lelkesedés vágyától, de ezek a hírek nem képesek megnyugtani a lakosságot.

Mahmud Sefket pasa békét akar kötni, mert a háború folytatása lehetetlen. Tudja a nagyvezir, hogy a békekötés alkalmával zavarások törhetnek ki s már most megtesz minden előkészületet a népszennyvedély fékeltetésére.

Páris, április 8. A Tempsnek táviratozták Pétervárról: A bolgár-román tárgyalások kedvezően alakulnak és tegnap olyan fordulat történt, amely remélni engedi, hogy a konfliktus megoldása már csak rövid idő kérdése.

Harcok Csatlódásánál.

Konstantinápoly, április 8. (Hivatalos harcztéri jelentés.) Az ellenség tegnapelőtt éjjelkor Csatlódásánál Kastánia közelében megtámadta állásainkat, de visszavertük. Tegnap gyöngye gyalogsági harc volt a kunburgasi magaslatok körül. A Midsidie cirkáló néhány torpedónaszáddal a Dardanellákba déli irányban Tenedos felé elindult. Néhány ellenséges torpedónaszád a török cirkáló elől menekült. Bulair körül csend van.

A Hamidie Szezenben.

Szezen, április 8. A Hamidie nevű török cirkáló ideérkezett.

Menekülő török zsidók.

Madrid, április 8. Szalónikiból és Törökország más városából elmenekült zsidók Spanyolország felé vették útjukat. Nyolcezeren kérvényt intéztek a spanyol kormányhoz és naturalizációért folyamodtak. A spanyol belügyminisztérium valamennyiüknek meg fogja engedni a letelepedést.

KÜLFÖLD.

A német véderőjavaslat.

— Támadások Franciaország ellen. —

— Saját tudósítónktól. —

Berlin, április 8.

A német birodalmi gyűlés ma folytatta a véderőjavaslatok első olvasását.

Bassermann (nemzeti liberális) helyesli, hogy a birodalmi kancellár tartózkodott az optimizmustól, de beszédét mégis áthatotta a bizalom a német nemzetben és a német hadseregben. Mindenkinek be kell látnia, hogy Németország külpolitikai helyzete a történelmi események folytán rosszabbodott és hogy egy óvatos házigazdának a háborúra is be kell rendelkeznie. Egy szerencsétlen háborúnak Németországra beláthatatlan következményei volnának. E megfontolás alapján készek vagyunk a véderőfejlesztési követelményeket megszavazni. (Élénk tetszés.)

Gróf Kanitz (német konzervatív) hangsúlyozza, hogy a javaslat elsőrangú békealkotás. Nem a balkáni válság, nem a balkáni hadiesemények lefolyása idézte elő a fegyverkezések szükségességét, hanem tisztán és kizárólag a francziák túlzott fegyverkezése és a mindjobban megnyilvánuló harci kedvük.

Müller-Meiningen (haladó néppárti) határozottan állás foglal a francia politika sovíniszta jellege ellen, a revansszme hangoztatása ellen és hangsúlyozza, hogy Németországban senki sem kívánja a háborút Franciaországgal. Elszász-Lotharingia hovatartozása eldöntött dolog és Németország egy talpalatnyi földet sem enged át. (Élénk helyeslés.)

Heeringen hadügyminiszter kifejti, hogy a tisztikar szilárdan áll azon az alapon, amelyen felnevelkedett. (Ellenmondás a baloldalon), a legfőbb Hadur iránti hűség alapján (Ellenmondás és mozgás a baloldalon.) Igaz az, hogy a balkáni események meglepték a hadügyi vezetőséget, de nemcsak azt, hanem mindenkit megleptek. (Derültség.) Ismételt hangsúlyozza, hogy egyenesen bűn volna, ha a politikai viszonyokban beállott változásokból nem vonnák le a szükséges következtetéseket. (Helyeslés a jobboldalon, ellentmondás a baloldalon.) A javaslat szükségességét nem a mult, hanem a jelen, főleg a jövő indokolják. A hadsereg erősítésére szükség van, hogy a békét fenntarthatassuk.

Seyda lengyel képviselő természetesen mondja, hogy a lengyeleknek nem szabad milliárdokat megszavazni a kancellárnak, mint a porosz miniszterelnöknek, aki nemzetiségük megsemmisítésére törekszik, mert különben elvesztik maguk becsületét. (Helyeslés a lengyeleknél.)

Scheidemann szociáldemokrata nem fogadja el a javaslat azon indokolását, hogy a balkáni országok erejének növekedése teszi szükségessé a hadsereg szaporítását. Határozottan állást foglal azon politikusokkal szemben, akik a szociáldemokrata pártot hazátlan pártnak mondják, azt a pártot, amely Németország lakosságának kilencztedét képviseli. Ha a szociáldemokraták a haza ellenségei volnának, úgy önmagukkal állanának ellenséges viszonyban. Minden nehézség dacára is a militarizmus ellen harcol a szociáldemokrácia és elérkezik az a nap, amikor a német bizalomteljesen teszi a kezét a francia kezébe. Ez a szociáldemokrácia diadalának napja lesz. Pártja tovább harcol a szép és nemes célért: Béke és szabadság az egész világon! Pártja küzdeni fog a szabadságért és kulturáért. (Élénk helyeslés a szociáldemokratáknál.)

A tárgyalást erre megszakítják. Legközelebbi ülés holnap. Napirend: A hadügyi javaslatok folytatolagos tárgyalása.

Berlinből táviratozzák: A pártsajtó és a pártvezérek nyilatkozatai alapján már most konstatalható, hogy a polgári pártok túlnyomó többsége a véderőjavaslatot meg-

szavazza, a fedezeti javaslat azonban heves ellentállásra fog találni és nem egy változtatásnak lesz alávetve. Említésremélendő, hogy a nemzeti liberálisok az általános birtokadóhoz, vagyis a jövedelmi és örökösödési adóhoz ragaszkodnak, míg a centrum az állam örökösödési joga ellen sikraszául, az egyszeri jövedelmi illetéknél pedig kívánja a fokozatok bevezetését, a 10.000 márkás alsó jövedelmi határ fölemelését, valamint a nagy jövedelmek nagyobb mérvű igénybevetését.

A francia sajtó Bothmann-Hollweg beszédéről, Párisból jelentik: A birodalmi kancellár beszédét a sajtó élénk fejtegetések tárgyává teszi. A „Figaro” írja: Bothmann-Hollweg Franciaországot és Oroszországot illetőleg fekete alapon fekete képet fest, amely azonban egyik országra nézve sem fed a valóságot. Miként Oroszországban, úgy Franciaországban sincs áthatva a közvélemény a háborus eszméktől, amint azt nekik impuálja. Franciaországban nem egzisztál az a sovínisztikus hangulat, az az abszolút győzelmi tudat, amelyekről a birodalmi kancellár beszélt. A francziák nagy többsége határozottan kívánja a békét, de a méltó, a büszke békét. Hiszen a Zeppelin-incidens is tanúságot tett a francia kormány korrektségéről és udvariasságáról és a francia közönség teljes nyugalmáról. Németország azonban hasznosítani akarja lakosságának fölöslegét. Ez joga, de keleti és nyugati szomszédainak kötelessége, hogy a maguk hadierjét ugyanolyan mértékben emeljék. — Az „Autorité” írja: Ha a beszéd után a francia parlament még vonakodik a korlátlan hároméves szolgálatot megszavazni, akkor tagjai hazaárulást követnek el és megérdemlik a halálos büntetést. — A „Lanterne” írja: A véderőjavaslatok igazolására a németek háborus és sovíniszta Franciaország rémképét festik a falra. Ha Németországnak bizonyítékok kellenek arra, hogy Franciaország békés érületű, vonja csak vissza a véderőjavaslatot és a francia kormány a közvélemény nyomása nélkül is visszavonja majd a magáét. A birodalmi gyűlés azonban mindent meg fog szavazni, amit követelnek tőle és ezért Franciaországnak ezekre az erőfeszítésekre hasonlóval kell válaszolni.

Galiczia választójoga. A lengyel tartománygyűlés választói reform-bizottsága elfogadta Levizki javaslatát, mely a ruthén képviselőknek és virilistáknak megadja a jogot, hogy a tartománygyűlési bizottságokban tagjaikat önállóan választassák.

A kínai parlament megnyitása. Pekingből jelentik: Az első kínai parlamentet ma megnyitották. A két kamara közös megnyitó gyűlése ágyuk üdvölvése közben, a képviselőházban folyt le. Jelen volt 500 képviselő és 177 szenátor. A korelnök üdvözölte az egybegyűlteket és megnyitottnak jelentette ki a parlamentet. Lelkes hangulatban holnapra halasztották a gyűlést. Juan Sikkajnak a parlamenthez intézett üzenetét, minthogy az elnökség csak ideiglenes, nem olvasták fel nyilvánosan. Az üzenetben Juan Sikkaj szerencsét kíván a parlamentnek és azon óhaját fejezi ki, hogy a köztársaság éljen tizezer évig. Az amerikai ügyvivő közölte a kormányval, hogy az Egyesült Államok azonnal elismerik a kínai köztársaságot, mielőtt megalakítja a parlament tisztikarát és a parlament határozatképes lesz. Így fog eljárni Brazília és Mexikó is.

Kína mongolországi politikája. Pekingből táviratozzák: A parlament megnyitása alkalmából 600 szenátor és képviselő ideérkezett. A választások kedvezőbb eredményt hoztak a kormánynak, semmint várta. A többség immár biztosítva van. A pétervári távirati iroda jelenti Szaiszanból: A kínai csapatok összevonása a mongol határon állandóan folyik. Szaiszantól mintegy 300 versztnyire 10.000 ember van összehozva. A mongolok győzelmi reményekkel vannak tele és azt mondják, hogy tavasszal a kínai holttestek ezrei fogják borítani a határvidéket.

A fiumei gyorsvonat katasztrófája.

— Egy újabb vonatösszeütközés. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 8.

A fiumei vonalon összeütközött gyorsvonatok roncsait még el sem takaríthatták a sinekről, még az áldozatok temetése sem történt meg, máris újabb vonatösszeütközés hírért jelentik. Ez a másik vonatösszeütközés szintén fővonalon, a máv. Budapest—bruck—bécsi vonalán történt, s itten a megrongált mozdonyon, kocsikon kívül egy emberi élet esett áldozatul. A két vasuti katasztrófáról a következő részleteket jelentik még:

Ujabb részletek a fiumei vonalról.

Zágrábi jelentés szerint a katasztrófa Károlyvárostól 36 kilométernyire, egy éles kanyarodásban történt, ahol kétszáz méternyire is alig láthatja be a mozdonyvezető a pályát. Szerencse, hogy a gyorsvonat mozdonyvezetője megőrizte hűségét s azonnal lefékezte vonatját. Enélkül pozdörjává tört volna az egész gyorsvonat és tudja Isten, hány áldozata lett volna a katasztrófának. A rettenetes összeütközés pillanatában nyomban szörnyethaltak: az 1041-es gyorstehervonat mozdonyvezetője, Wrabancsics, aki a szerkocsi és a mozdony között függve maradt szétlépett testtel. Pinterics, a tehervonat fűtője, akire álló helyzetben találtak rá, úgy, ahogy a mozdony ablakán kinézett. A gyorra és a melle fel volt hasítva. A szerencsétlen ember hat árvát hagyott hátra. Stifter, a tehervonat biztonsági fékezője. A keze még akkor is a fékezőn volt, amikor rátaláltak. Kovacsics vonatfékező a negyedik halott, őt is a fékezőkészüléknél találták. Mellét nyomták össze az egymásra torló kocsik. Az ötödik halott: Gipsz Mihály, a gyorsvonat kaulauza, akit iszonyu sebével az ogulini kórházba szállítottak be, s ott tegnap este meghalt. Gipsz most május elsején ment volna nyugdíjba. Sulyosan megsebesültek s alig van remény az életbenmaradásukhoz: Radák Sándor, az 1041-es számú tehervonat vezetője, akit az ogulini kórházba szállítottak. Molnár kiegészítő fékező, akinél mind a két lábát térdén alul elvágta a kerekek, ahogy a kocsik közé esett. A károlyvárosi kórházban ápólják. Medur Pétert, a gyorsvonat mozdonyvezetőjét a dugaresai kórházba szállították. Csonttörést és belső zúzódást és agyrázkódást szenvedett. Novogradez Pál a gyorsvonat fűtője a karját törte el, mikor leugrott a gyorsvonatról. Ezenkívül agyrázkódást szenvedett. A zágrábi kórházba szállították. A szerencsétlenség helyén négyszáz méternyire rettenetesen fel van durva a pálya. A két mozdony szinte egymásba olvadt. A gyorsvonat szénkocsijára rászaladt a hálókocsira, amelynek oldalai kinyírtak. Szerencsére azonban a hálókocsi tetete nem szakadt be, s így a romok közül épen kerültek ki az utasai. Tounoj és Generalskistol között még mindig nem sikerült a vasuti pályán a rendet helyreállítani. A forgalmat még mindig átszállással és nagy késéssel tudják csak lebonyolítani.

Hivatalosan megállapították, hogy az utasok közül Éltetőn és kis fián kívül Seidl Ferencné a lábfeijén sérült meg, Honig Sándor budapesti nagykereskedőnek pedig egy súlyos podgvasz esett a fejére és emiatt idegbajt kapott. A halottakat részben Ogulinba, részben Zágrábba szállították, ahol nagy pompával fogják őket eltemetni.

Egy zágrábi hírlapíró, aki Abbáziában tartózkodott, tegnap a szerencsétlenül járt gyorsvonat után következő fiumei vonattal érkezett Zágrábba. Láta a szerencsétlenség helyét és megerősíti azt a hírt, hogy az utasok közül senki sem halt meg és senki sem sebesült meg veszedelmesen. Egy szemtanu a következőket mondta:

— A katasztrófa helye félelmes. A hálókocsi egészen szétforgácsolódott és olyan benyomást tesz, mintha egy doboz gyújtót szórtak volna szét. Szinte a csodával határos, hogy az utasok közül egy sem halt meg. Ez a szemtanu is azon a nézetben van, hogy csak a gyorsvonat lokomotív vezetőjének

köszönhető, aki a kritikus pillanatban nem vesztette el a fejét, hogy sokkal végzetesebb és gyorsabb katasztrófa nem történt.

A másik vonatösszeütközés.

Ma hajnalban a Máv. egy másik fővonalán, a budapest-bruck-bécsi vonalon, szintén súlyos vasúti szerencsétlenség történt. Reggel öt órakor hagyta el Felsőgalla állomást Szár irányában a 43-as számú tehervonat. A pályának Szár felé erős emelkedése van. Egyszerre csak a hátulsó nyolcz kocsi leszakadt s a vonatnak ez a része folyton növekvő sebességgel rohant vissza Felsőgalla felé. A fékezhetetlenül száguldozó kocsi nagy robogással fűtött át a felsőgallai pályaudvaron, éppen azon a vágányon, amelyiken Tatabánya felől bejárt az állomásra a 47-es számú tehervonat. Segítségéről már szó sem lehetett. Az összeütközés megtörtént s a tehervonat mozdonya és tizenkét megrakott kocsi rettenetesen összetört. A 43-as számú tehervonat elszakadt kocsijain maradt Loránt nevű zárfékező szörnyet halt. A romok az állomásnak mind a két átmenő vágányát elzárták, úgy hogy a közlekedés csak átszállással történhet.

Az államvasutak igazgatósága a mai újabb katasztrófáról a következő jelentést adta ki: A budapest-királyhídi vonalon Felsőgalla és Szár állomások között a 43. számú tehervonattól nyolcz kocsi elszakadt s fékezhetetlen sebességgel haladt visszafelé a lejtős pályán. Felsőgalla közelében összeütközött a 47. számú tehervonattal. Az összeütközés oly erős volt, hogy tizenkét kocsi darabokra tört. Az elszakadt kocsi zárfékezője, Loránt István meghalt. A sinek telve vannak az összezúzott kocsi romjaival s a forgalmat csak átszállással lehet lebonyolítani.

A pápa beteg.

— Aggasztó! hírek. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 8.

A múlt hetek óta állandóan kedvezőtlen hírek érkeztek a pápa környezetéből. A magaskorú egyházi a téli meghülés óta gyöngéledik s noha az utóbbi napokban már jobban érezte magát, a zarándokok fogadása alkalmával ismét recidivált, úgy hogy környezetete komolyan aggódik miatta.

A szentatyáról ma a következő távirataink érkeztek:

Róma, április 8. A pápa, aki még nem gyógyult meg teljesen, újból beteg lett. Az újabb megbetegedés annak tulajdonítandó, hogy a Szent Atyát a zarándokok fogadása nagyon kifárasztotta. Tegnap a kihallgatások után az orvosok lázt konstataáltak. A pápa ágyban fekszik.

Róma, április 8. A Vatikánból jelentik a „Corriere della Sera”-nak: Tegnap este váratlanul rosszabbra fordult a pápa állapota és sürgősen hívták a kezelőorvos-tanárt, aki teljes egy óráig maradt a szentatyágyánál. Az éjszaka nyugtalanul teit el, ma reggel ismét láz mutatkozott és a pápa nagyon gyenge volt. Kihallgatásról jó ideig szó sem lehet.

Róma, április 8. A „Giornale d'Italia” írja: A pápát tegnap este fél 8 órakor könnyű rosszullét fogta el, mely komoly aggodalomra adott okot. Dr. Amici, akit azonnal odahívtak, konstataálta, hogy a pápát az audienciák által okozott kimerültség következtében könnyű ájulás fogta el. Azt tanácsolta a szentatyának, feküdjön ágyba és pihenjen addig, míg egészségi állapota megengedi neki rendes napi munkájának elvégzését.

Róma, április 8. A szentatyá ma sajnálatának adott kifejezést afölött, hogy szándéka szerint nem fogadhatja azokat a nagyszámú zarándókat, akik látogatására Rómába jöttek. Az orvosok ma este 6 órakor újból konziliumot tartottak.

Róma, április 8. A lapok behatóan foglalkoznak a pápa megbetegedésével. A Tribuna szerint a Szentatyá legutóbbi betegségéből nem épült fel teljesen. Orvosai megengedték, hogy bár korlátozott

mértékben, fogadhassa a kihallgatásra jelentkezőket, mert a szentatyá panaszokodott a téllenség miatt. Mostani betegségét illetőleg aggodalmakat táplálnak, ami a lap jelentése szerint arra a tényre vezetendő vissza, hogy egy idő óta a szentatyánál nagy szivgyöngeség és szabálytalan érverést konstataáltak, ami ellen az orvosok strophantust alkalmaztak. Ezenkívül utóbbi időben vizeletében fehérszínűt állapítottak meg, ami a vesebaj jele.

Róma, április 8. A szentatyát tegnap este 7 óra tájban láz lepte meg, mire azt tanácsolták, hogy feküdjék ágyba. Betegségénél hamarosan megjelent orvosa, dr. Amici. A láz később növekedett és 39 fokra emelkedett. Macchiajova szerint visszatérő influenzáról van szó, ami a szentatyának a zarándokok fogadása alkalmából kifejtett megterhelésére vezethető vissza. A szentatyának lázellenes szert adtak be. Az előszobákban időközben egybegyűlt a pápa közvetlen környezete, mely aggodalommal érdeklődött a szentatyá állapota iránt. Dr. Amici, aki az éjszakát a mellékszobában töltötte, ismételtén megállapította, hogy a szentatyá nyugodtan alszik. Ma reggel állapotában jelentékeny javulás volt észlelhető. A láz tetemesen csökkent és csak kevéssel volt nagyobb 37 foknál. Eltérőleg a legutóbbi rosszullétől, ez alkalommal az asthma nem kinozta a szentatyát, akinek szubjektív érzete jó.

Szerencsétlenség vagy öngyilkosság?

— Két zsenri fiu végzetes kalandja. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 8.

Rejtelmes, szomorú eset történt ma éjszaka a Molnár-utca 7-ik számú ház harmadik emeleténél egyik lakásában. Itt lakott dr. Hajnik Imre törvénytudós joggyakornok két jogásztestvérével. Az egyik Hajnik Pál 22 éves jogász tegnap este régi benső barátjával, Koronghi Lippich Dénes 24 éves hírlapíróval, K. Lippich Elek miniszteri tanácsos fiával mulatni ment. Hajnali féltűz órákor tért vissza K. Lippichchel. Mind a ketten ittasok voltak s otthon is kiürítettek még egy félüveg erős bort, amelybe morfiomot kevertek. A morfiomos bor elfogyasztása után mind a ketten lefeküdtek. Hajnik Pál ágyába feküdt, míg barátja részére a pamlagon készített fekvőhelyet.

Lippich Dénes öt órakor felébredt és ijedten vette észre, hogy barátja, Hajnik Pál fájdalmasan nyöszörög. Azonnal a szomszédszobába nyitott be, ahol dr. Hajnik Imre aludt. Felköltötte s közölte vele, hogy a Pali nagyon rosszul van. Dr. Hajnik Imre fölkel s testvére segítségére sietett. Észre vette, hogy valami baj történt. Kérdésére K. Lippich közölte vele, hogy morfiomot ittak.

Felköltötték a szobaleányt, aki vizesborogatást készített, Hajnik Imre pedig orvosért rohant. Mialatt távol volt, K. Lippich is rosszul lett s eszméletét veszítve összeesett. Csakhamar visszaérkezett az idősebb Hajnik dr. Mutschenbacher Béla kíséretében. Az orvos súlyos természetű morfiommérgezését konstataált. Telefonoztak a mentőkért, akik a két ifjút beszállították a Rókus-kórházba.

A találgatások csakhamar megkezdődtek s sokan arról a feltevésről suttogtak, hogy a két fiatal ember öngyilkosságot követett el. Az azonban sokkal valószínűbb, hogy jól akartak aludni s ezért öntöttek a borba a veszedelmes altatószert, még pedig a keletenél többet. Erre vall, hogy Hajnik Pál lefekvése előtt cézudulát irt a szobaleánynak, melyben meghagyta neki, hogy tíz órákor kelte fel, egyszersmind gondoskodjék tíz üveg világos sörrel és három zsemlyéről. A cézudulát ajtajára függesztette ki.

Még egy feltevés szól a szerencsétlenség mellett. K. Lippich Dénes tegnap délután még együtt volt Török Gyula hírlapíróval, akivel vidáman elbeszélgetett jövő irodalmi terveiről. K. Lippich, mint író, Koronghi Dénes írói néven több regényt irt s legutóbb egy szindarab megírásának eszméjével foglalkozott.

Mind a két fiu vidáman élt, az élvezeteket valósággal habzsolták. Éjszakánként kimaradtak, a vigalomnak soha se volt vége. Állapotuk meglehetősen súlyos; eszméletüket délig még nem nyerték vissza s a kórházban állandóan egy orvos van mellettük.

A rejtélyes ügyben a rendőrség is megindította a vizsgálatot.

Késő éjjel kapjuk a hírt, hogy Lippich Dénes éjjel a Rókus-kórházban, ahová szállították, anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna, meghalt. Hajnik Pál állapota szintén súlyos.

Az autó titka.

— Elfogott kivándorlók. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 8.

Valóságos detektívregénybe illő nyomozást produkált ma a rendőrség. Késő éjszaka megtudták, hogy két cigányképi ember autót vásárolt és ezen akarnak elillanni a fővárosból. A szökés mögött szörnyű büntényt sejtettek s így nem esoda, ha a rendőrség egész apparátusa megmozdult. A rendőri autó hajszolta a menekülő gépkocsit és izgalmas hajsza után sikerült is elfogni. A kocsi-ban kivándorlók ültek, akik utlevél nélkül szereték volna itthagyni Magyarországot.

Pár nappal ezelőtt a Garay-utca 36-ik szám alatt lévő ház garázsában két lerongyolódott külső, cigányos képi ember jelent meg s Fried Antal sofförtől autót akartak bérelni. Egy autó sem felelt meg, mind gyenge és kicsi volt nekik. Sehogy sem tudtak megegyezni, mire elégedetlenül távoztak. A sofför véletlenül a Garay-tér és Murányi-utca sarkán levő kocsmában ismét találkozott a két cigánnyal. A cigányok arra kérték a soffört, hogy közvetítsen nekik egy autót. Egyik pohár bort a másik után hajtották fel, majd mikor fizetésre került a sor, az egyik cigány elővette tárczáját, melyben egy csomó ezres és százas bankó volt. Azután megindultak autót keresni. Jártak a Gizella-úton levő Puch-féle garázsban, a Lehel-úti Central-garázsban, de megfelelő autóra nem akadtak. Sok szaladgálás után végre béreltek egy gépet négyszázötven koronáért.

A soffört kérték meg, hogy vezesse az autót és ma reggel három órára rendelték a Népszínház-utca 51. számú ház elé. A sofförnek azonban nagyon gyanus volt a dolog és a főkapitányságra sietett, ahol mindent elmondott. A rendőrség utasítására elkésett és csak fél négy órakor érkezett meg. A kapuban már a házmeister fogadta és hét órára rendelte be újólág.

Most aztán már a rendőrség is akcióba lépett. Hamarosan megállapították, hogy hat férfi és egy nő lakik együtt Szvelovszka Jánosné lakásán. Főemberük egy Mózes nevű harmincznyolcz esztendő férfi, ő a társaság pénztárosa. Ő járt a napokban a Szigetvári-utcában egy mechanikusnál, minden pénzáldozatra hajlandónak mutatkozott, ha néhány nap alatt sofförre képezi ki. Most aztán igazán titokzatos volt a dolog. A kívánt időben ott volt az autó, a privát és a rendőrségi. A kivéznyelt detektívek érthetetlen okból nem fogták le azonnal a társaságot, hanem engedték őket beszállni az autóba, azután ők beszálltak az autó-jukba és kezdődött a hajsza. A rendőrség emberei apacsüldözésdit játszottak és Vörösvárig száguldtak. Ott azután, miután elég volt a friss levegőből, elfogták a menekülő automobilt és utasait felhozták a főkapitányságra. Itt azután kiderült, hogy se nem apacsok, se nem tolvajok, hanem szegény szerencsétlen emberek, akik ki akarnak vándorolni. Kempf Antal, Paul Dénes, Rózsa János, Merksur Axentin, Barbol Demeter, Pawel Tódor földmives és egy nő, Gáspár Florin, így hívják a kivándorlókat, akik elmondották, hogy egy Zakariás nevű kivándorlási ügynök bírta rá a társaságot, hogy hagyják el hazájukat. Miután azonban utlevelet nem kaphattak, autón akartak átjutni a határon. Ezért az utért százhetvenöt koronát fizettek.

Sokkal szomorubb és élesen világít a rossz viszonyokra az a válasz, amit arra a kérdésre adtak, hogy honnan szereztek a sok pénzt? A szegények évekig koplaltak, krajczárt krajczár mellé raktak, csak hogy kiszabaduljanak ebből az országból.

A rendőrség megindította ellenük az eljárást, az ügynököt pedig nyomozzák, mert eltűnt a fővárosból.

Elfogott orosz kém Budapesten.

— A titokzatos vezérkari tiszt. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 8.

Katonai és diplomáciai körökben már régen sutlogják ezt a kínos szenzációt: Budapesten már hosszabb idő óta egy orosz vezérkari tiszt bujkál, ki fontos katonai titkokat les el. A híresztelés igaznak bizonyult, szombaton éjszaka a kémet le is tartóztatták. A rendőrség és a katonaság nagyon titkolta ezt a dolgot, csak ma szivárgott ki valami a hét lakattal őrzött titokról.

A rendőrséget pénteken szólították föl, hogy tegye ártalmatlanná a fővárosban időző kémét.

Az orosz Bravura Miklós néven volt bejelentve a Gyár-utca 36. számú házban, a földszinten. A 2. számú lakásban lakott Eisentaedter Fáni hivatalnoknőnél. Nyomban detektíveket köldöttek ki, akik a nyomozás során megállapították, hogy Bravura Miklós a múlt év március 3-án érkezett a fővárosba és a Dávid-utca 16. számú házában Weisz Henriknél bérelt hónapos szobát. Bravura a múlt május elsejéig lakott ott, akkor költözött Eisentaedter Fáni Gyár-utca 36. szám alatti lakásába, ahol egy udvari szobát bérelt. Azóta lakott itt.

Ezek után szombaton délután négy detektív állított be Bravura lakására, aki mint nyelvmester szerepelt. Nem volt otthon. A detektívek a lakás ajtaját elállították, egy a kapu előtt lesbe helyezkedett és vártak. Fél négy órakor tért haza Bravura. A kapu előtt álló detektív a nyomába szegődött és amikor az angol nyelvmester belépett az előszobába, a négy detektív körülfogta.

— A törvény nevében! — szóltak rá.

Bravura megriadt, a zsebéhez kapott, de lefogták. Megmotozták és elvették a revolverét, meg a zsebkését. Három detektív házkutatást tartott, a negyedik pedig arra vigyázott, hogy a lakásból senki se távozhassék, amikor a detektívek jelentették, hogy elfogták a kémét, a főkapitányságról még két detektívet küldtek ki és valósággal ostromzár alá vették a lakást.

A detektívek irtózatossá sok irást, levelet, térképet vittek be a főkapitányságra s csak aztán fogták vállatára Bravurát. De bizony semmit se tudtak kivenni az állítólagos nyelvtanárból. Mindenre tagadó válaszzal felelt.

Az iratok áttanulmányozása az igazi, kétségbeejtő szenzáció. Bravura minden valószínűség szerint egy orosz kémcsoporthoz tartozik. Czinkosai Bécsben és Berlinben laknak állandóan, akikkel sűrűn levelezett. Ő maga Szentpétervárra való. Minden jel arra vall, hogy orosz vezérkari tiszt. Nagyon valószínű, hogy nem is Bravura a neve, csak kormányra erre a névre állította ki neki angol szöveggel írásait. Megállapították, hogy havonta nagy összegű csekket kapott Párisból a Budapesti Nemzeti Pénzváltó Bankhoz, egy előkelő francia cég által nyitott folyószámla terhére. Ebből írt és elől fordította a kiadásait.

Bravura derekasan dolgozott. Az irások közt megtalálták Magyarország különböző erődítvényeinek, a meglepően hü rajzát, Északmagyarország bűmulatosan tökéletes térképét, amelyen nemcsak az országutak, hanem a dűlőutak is meg vannak jelölve, sőt bizonyos irány felé a rövidebb út, továbbá szemléltetően kimutatja a rajz, hogy hol rosszabb, hol jobb az országút. Még fontosabb az a rajz és kimutatás, amely Ausztria és Magyarország haderejéről szól. Rendkívül pontos adatokkal tárgyalja az egyes hadtestek hadilétszámát, a

különböző fegyvernemek erejét háboru esetén, külön rajzok vannak az egyenruhákról, egyszerű tanulmány a gépfegyver-osztályról és a tüzérségről.

Ennek a szenzációnak van egy részlete is, amely még sokat fogja foglalkoztatni a közvéleményt. A lefoglalt irások között olyan dolgok vannak, amelyeket csak vezérkari tiszt szolgáltatott ki a kémnek. Ebben az irányban erős nyomozás folyik. Intézkedés történt, hogy Bravura bécsi és berlini czinkostársait kinyomozzák és letartóztatják. De Budapesten is a legügyesebb detektívek egész seregét mozgósították, hogy Bravura magyarországi bűntársait kikutassák. Kétségtelen, hogy az ország különböző részeiben voltak emberek, akik az orosz kémmel állandó összeköttetést tartottak fenn. A katonai hatóság is erélyesen nyomoz.

A rendőrségen nem nagyon sokra mennek a levelekkel, mert nagy része chiffre és mert a kulcsa ismeretlen, a tartalmát sem tudják. Párisból, Londonból, Berlinből és Belgrádból érkezett levelek vannak Bravura írásai között. Bravurát is hiába faggatják, márt minden felvilágosítást megtagadott. Vasárnap délelőtt kihirdették előtte az előzetes letartóztatási határozatot, amely ellen előterjesztéssel élt. A veszedelmes kémét még vasárnap átadták vagy az ügyészségnek, vagy a katonai hatóságnak. Egyelőre még ezt is titkolják a rendőrségen.

Erről az ügyről egy előkelő rendőri kapacitás munkatársunknak a következőket mondta:

— Ezt a dolgot egy kicsit felfújták és önök is többre becsülik, mint amennyit megérdemel. Mindössze annyi történt, hogy egy zágrábi magánzó és egy kereskedő a rendőrség kezébe került. Minden jel arra mutat, hogy tényleg kémek. Ezeknél az emberekkel leveleket találtak és a szálak ide vezettek. Erre kaptuk meg az értesítést, hogy tartunk házkutatást az állítólagos nyelvmesternél. Az igaz, hogy sok térkép és más ilyen holmit találtak, de ezek egyszerű, könnyen megszerezhető, az üzletpörög megvásárolható dolgok. Az állítólagos nyelvmester tényleg tanított, de külföldről is kapott pénzt. A mostani helyzet képe eléggé negatív. Lehet, hogy tényleg diplomáciai szolgálatokat teljesített itt, emellett szól az, hogy dzsidák katonatisztot otthon, de az is lehet, hogy csak artatlan hírlapközleményeket küldött szét a külföldi hírlapoknak. Egyelőre őrizetben tartjuk. Azt hiszem, ki fogjuk toloncolni az országból.

TÁVIRATOK.

Zsidóüldözés Oroszországban.

Pétóvár, április 8. Kíev és a kormányzóságban néhány hónap előtt elrendelt zsidók kiutasítása, melyet tavaszig elhalasztottak, megkezdődött. A „Den” értesülése szerint a belügyminiszter elrendelte, hogy a kiutasítást ne terjesszék ki azokra a zsidókra, akik korábbi szonátsai rendelkezések alapján lakhatási joggal bírnak.

Halálos szerencsétlenség a lovárdában.

Pilsen, április 8. A katonai lovaglósiskolában ma súlyos szerencsétlenség történt. Romondák begyakorlása közben egy ló feldöntötte a korlátot és a nehéz gerenda Vanka Adolf 22. tüzérezredbeli főhadnagy fejére zuhant. A főhadnagy olyan súlyos belső sérüléseket szenvedett, hogy behalt.

AZ „EGYETÉRTÉS”

zerkesztősége és kiadóhivatala

VI., Eötvös-utca 32. alatt van.

A szerkesztőség telefonszáma 7-88.

A kiadóhivatal telefonszáma 7-06.

Pesti komédiák.

Jaj! Itt a pénzügyminiszter!

(Személyi hír: Belgrád, apr. 8. Belemarkovics Zsivánovics Zsiván, Montenegró pénzügyminisztere, ma Belgrádba érkezett.)

Szárnysegéd (Lóhalálában beront a szerb király dolgozószobájába): Baj van, felség! Rejtetes baj! A hír igaznak bizonyult!

Petár: Mi? Micsoda hír? Bevettük Konstantinápolyt?

Szárnysegéd: Még nem! De megjött ő!

Petár: Ki?

Szárnysegéd: Belemarkovics, a montenegrói pénzügyminiszter.

Petár (Felugrik íróasztala mellől): \$ ezt te ilyen nyugodtan mondd? Azonnal riadót fúvatni! Egy gyalogezred álljon fel a kincstár előtt. A tüzérség védje koronázási jelvényeimet. A bankok előtt gépfegyveres lovaság legyen készenlétben. A rendőrség...

Szárnysegéd: Mindez megtörtént, felség! A bankokat nem kell féltetni, azok Belemarkovics közeledténél pusztá hírére minden aprópénzükkel átvonultak Zimonyba arra az időre, amíg a montenegrói pénzügyőr nálunk tartózkodik!

Petár: A harctórról vissza kell rendelni egy félhadtestet.

Szárnysegéd: Megtörtént, felség.

Petár: Hát akkor mitevők legyünk?

Szárnysegéd: Legyen elkészülve felséged a legrosszabbra: ő megérkezett. Mindjárt itt lesz.

Petár (Bogombolkozik): Vigyázni fogok.

Szárnysegéd: Az imént érkezett meg a cétinje—belgrádi orient-expresszen s noha a lokomotív oda volt bilincselve a távirórudakhoz, Belemarkovics visszaurította montenegrói földre.

Petár: Borzasztó!

Szárnysegéd: Nem is olyan borzasztó, mert a lokomotív nem fogja megütni magát. A pénzügyminiszter ur öxellenziája néhány párnát gurított vele. Legalább puhára megy a kis gőzmozdony.

Petár: Miféle párnákat?

Szárnysegéd: Semmiség az egész. Kiszedte az első osztályu fülkéből a bársony párnákat, Szóra sem érdemes. Az a két vagon szén sem.

Petár: Szén? Micsoda szén?

Szárnysegéd: Hát ami abban a két vasúti kocsi-ban volt, amelyek tévedésből hozzákapcsolódtak a lokomotívhoz.

Petár: Szépen nézünk ki.

Szárnysegéd: De legalább nem lehet Montenegróba táviratozni. Ez is valami.

Petár: Tes-sék?

Szárnysegéd: Sajnálom, hogy megemlítettem. Belemarkovics miniszter ur valóban játszi kedély, nem is lehet rá haragudni...

Petár: Nyögd már ki! Mi történt?

Szárnysegéd: Esküszöm, hogy jelentéktelen eset. Utközben a miniszter ur leszedte a táviróoszlopokról a porcellánszigetelőket, s a kis fehér harangocskákat eltette a gyermekei számára. Hogy fognak azok örülni! No, de legalább a dróttal jó üzletet csinált.

Petár: Ezt ismét nem értem.

Szárnysegéd: Tudniillik, öxellenziája eladta a táviródrótokat póznástul, mint a lábón álló termést.

Petár: Rettenetes!

Szárnysegéd: Ej, felség, nem lehet rossz néven venni tőle. Hiszen szembajos.

Petár: Ki? A Belemarkovics?

Szárnysegéd: Igen is. S emiatt nem használhatjuk egyelőre a vasúti vonalat.

Petár: Micsoda?

Szárnysegéd: A miniszter ur rövidlátó s a szemorvos szemaforokat rendelhetett neki, mert utközben azokat is leszedte. Külömben egészségesen érkezett meg, csak azon bosszankodott, hogy a fiakkere nem akart neki egy lyukas keztyű-bárczából négy dinárt visszaadni. A „Hotel Poloskovics”-szállott meg. Szerencsére ott minden le van lán-

ezolva. Még a mosdó is és a törülköző. Volt ezért láрма!

Petár: Sörtve érezte magát?

Szárnysegéd: Azt nem, hanem nem tudta ki-inni a mosdótálból a vizet, pedig nagyon szomjas volt. Mert mosdani nem szokott. Azt mondta, akkor nem ismernék meg az arcképe után. Roppant unyalánk ember, szereti a gyümölcsöket.

Petár: Honnan tudod?

Szárnysegéd: Imádja a körtét. A hotelben lecsavarta az összes villamos körtétet. (Trombitakarsóság. ezényszavak.) Jesszusok! Itt a miniszter.

Petár: Hamar! Hozzad a koronát, különben nem ismer meg, hogy én vagyok a király!

Szárnysegéd: (Elsiet, majd halálsápadtan visszatarok.) Felség . . . a koronát ellopták.

Petár (Nevet): Hogy fog ez a Belemarkovics boszankodni, mikor megtudja, hogy a koronám rézből van!

Fakir.

UIDONSÁGOK.

Szimptomák.

Árnyak kóvályognak a levegőben. Alaktalanul gomolyognak össze, szétfolynak s megint összeverődnek; gyakran felhőkbe sűrűsödnek, amikor is vilámlanak. De megint szétszlanak, mint-ha a nap tüze hirtelenül rájuk tüzött volna. S aztán csak ujja előkerülnek.

Mit jelentenek? Az idők asztrológusai rossz horoszkopot állítottak már régen. Állítják, jövendölők, hogy ez a keleti krízis nem mulhat el rólunk anélkül, hogy a pusztító és perzselő tűz, amely benne foglaltatik, át ne harapóznék Európára. Hiába örködik hármasszövetség, entente, minden állambeli diplomata. A béke hasonlít a menyecskéhez, akinek laza erkölcsi vannak: minél jobban vigyáznak rá, annál jobban szeretné az erkölcsatlenség kánkánját jártatni és annál biztonságban le is tér az erkölcs utjáról.

Most mindenki Oroszország felé tekint. A muszka birodalom képviseli most Európa sphinx-jét. Nem akarja titkát kiadni. Nem ellenezte, hogy Franciaország, mint szövetségese, résztvegyen a flottademonstrációban, de maga részt nem vesz abban. S ha nyíltan nem is lép ki ellenséges szándékkal, de a propagandát, mely a monarchia ellen irányul, hallgatva türi. Minden gyűlést betiltanak Oroszországban, amely a kormány-nak kellemetlen, de oly gyűlést nem, amelyen a háboru mellett agitálnak.

Ha úgy tetszik, ez is szimptoma. De van még egy, nem kevésbé komoly. Egy ember képviseli. Még most állítja, hogy angol nyelvemester. De kiderült már, hogy nem az, hanem muszka kém, még pedig a veszedelmesek közül való. Mikor letartóztatták, találtak bőröndjében katonai térképeket, ágyumodell, egyenruhazsokát, gépfegyvermintákat. Szóval, elsőrendű kém, aki ugyan-csak tisztában lehet a mesterségével.

Igaz, hogy hopp-hopp vették és most ott bannak el vele a katonai fogházban. De akármi lesz is a sorsa, nem bizonyítja-e, hogy Oroszországnak nagy okai lehetnek katonai titkokat megtudni. Nem az egyetlen kém, aki itt Oroszországnak dolgozik. Mert hány működhetik itt, míg valamelyiket rajtakapnak. Egy elfogott kém legalább száz el nem fogottat jelent.

Ha ezeket a szimptomákat egybevetjük, aligha van okunk kételkedni a rossz horoszkopban. Ha a sors meg nem akadályozza a nagy veszedelem kitörését, a diplomácia ugyan meg nem akadályozza azt, legfőlegbb késlelteti. (t.)

Rózsák a tenger mélyén.

* * *

Április 15-én lesz évfordulója a „Titanic” gyötrelmes katasztrófájának. Egy jajszó zengett végig az egész Földön és könyvek közt olvasták heteken át a rettenet híreit az emberek. Most, mint olvasuk, három amerikai hölgy, akiket özvegygé sujtott a tragédia, megható kegyelettel üli meg az évfordulót. Mrs. Jacques Futresse, Mrs. Henry Harris és Mrs. George Thorne április 15-ére virradó éjszakán a szerncséltenség helyén abban az órában, mikor a katasztrófa történt, egy jachtton ünnepi misét fognak mondatni és aztán viruló, pompás rózsákkal teli kosarakat fognak sülyeszteni a sötét mélységbe, mint egy üzenetet az élőkől elcsendesültekhez, míg a hajó matrózai kegyes kórusban „Erős várunk nekünk az isten” zsolnárt fogják énekelni, azt a zsolnárt, amelyel a hullámok hideg szemfedőjét várták a szerencsétlenek. A megható ötlet Futresse asszonyé, a népszerű író özvegyé, aki rajongója volt életében a virágoknak. Szegény, most tán odasülyed majd mellé egy kosár gyönyörű rózsá, fent zeng majd az élők kórusa és ő ott fog feküdni, ha ugyan ott van még, szétszórt csontokkal és a rózsák vele hervadnak majd a tenger mélyén. Ki tudja, jövöre visszatérnek-e ismét az özvegyek? Ki tudja? Pláne, ha netán szépek még és fiatalok? És, ha szépek és fiatalok, nekik lesz igazuk, ha nem térnek vissza. Az élet az élők és minden perc drága, a holtak pedig egy ó-zsidó mondás szerint maguknak halnak meg. A kegyelet egy muló emlék, egy továtűnő sirkeszert, a melyhez jó néha könyvekre térni, de amelyet — mint ez a példa tanúsítja — mosolygó rózsákkal is fel lehet díszíteni.

(gy. i.)

NAPIREND: Naptár. Szerda, Április 9.

Róm. kath.: Dömötör vt. — Protestáns: Dömötör, — Görög-ország (március 27): Matrona vt. — Zsidó: Nizan 2. — A nap két reggel 5 óra 26 percet, nyugszik delután 6 óra 39 percet. — A hold két reggel 6 óra 10 percet, nyugszik este 10 óra 6 percet. — Sorozás a Mária Terézia-laktanyában reggel 8 órakor; I. korosztály, 3201—3400. sorszámig. — Sorozás a központi városban reggel 8 órakor; III. korosztály, 1201—1500. sorszámig. — **Muzeumok:** A Nemzeti Muzeum állattára nyitva 9—2-ig. — Erzsébet Muzeum nyitva 9—12-ig és 3—4-ig. — Ernst Muzeum (Nagymező-utca 8) nyitva 9—4-ig. — Földtani Muzeum nyitva 10—1-ig. — Iparművészeti Muzeum nyitva 9—11-ig. — Gyermektanulmányi Muzeum nyitva 9—12-ig és 4—7-ig. — Mezőgazdasági Muzeum 10—1-ig. — Tanszer Muzeum nyitva 3—7-ig. — M. kir. Kereskedelmi Muzeum külkereskedelmi, hírszolgálati és közszállítási osztálya nyitva 9—2-ig, vám- és tarifaosztálya 3—6-ig, nyilvános szakkönyvtára 9—2-ig. — **Képtárak:** A Műcsarnok tavaszi kiállítása nyitva 9—5-ig, belépődíj 1 korona. — Ligeti Miklós szobrászművész gyűjteményes kiállítása az Ernst Muzeumban (Nagymező-utca 8) nyitva 9—4-ig, belépődíj 1 korona. — A Szépművészeti Muzeum modern képtára nyitva 10—2-ig. — A gróf Pallfy-gyűjtemény a Szépművészeti Muzeumban nyitva fél 10-től fél 2-ig, belépődíj nincsen.

— **Időjárás.** Hazánkban az utóbbi 24 óra alatt a nyugati és északi határmezsgyékben, Erdélyben, meg a Tisza-Maros-szögében esett esapadék. Legtöbb (5—30 mm.) esőt mértek a Tisza-Maros-szögében. Aknaszlatináról, meg Temesvárról zivatart, ugyancsak Aknaszlatinára, meg Ungvár jégesőt jelentettek. Egyébként jobbára borult idő uralkodott. A hőmérséklet többnyire kevéssel süllyedt; a maximum 19 C fok volt Temesvárott, Vajdahunyadon, meg Orsován; a minimum — 1 C fok Losonezon. — **Prógnózis a következő 24 órára:** Hűvös idő várható, sok helyütt esapadékkal. (Sürgönyprógnózis: Hűvös, sok helyütt esapadék.)

— **Uj titkos tanácsos tábornokok.** Bécsből táviratozzák: A király *Borovics* altábornagynak, a kaszai hadtest parancsnokának, *Appel* altábornagynak, a varaszeri 15. hadtest parancsnokának, *Terstyánszky* altábornagynak, a 4. budapesti hadtest parancsnokának és *Meizner* altábornagynak, a tocsenvári 7. hadtest parancsnokának a *titkos tanácsos* méltóságot adományozta.

— **Királyi tanácsosság.** A király Pázmány Géza földmívelésügyi minisztériumi segédhivatali főigazgatóntak nyugdíjazása alkalmából sok évi buzgó szolgálata elismerésül a királyi tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

— **Uj csillagkeresztos hölgy.** Mária Jozefa főherceggasszony *Nostiz-Rieneck* Eleonóra grófnőnek, Zita főherceggasszony 3. cs. és kir. fensége udvarhölgyének a csillagkeresztrendet adományozta.

— **Az áprilisi nemzeti ünnep.** Az 1848-iki törvények szentesítésének évfordulójára rendelt nemzeti ünnepet április 11-én, pénteken tartják meg. A hivatalos istentisztelet ezen a napon délelőtt 10 órakor lesz a budavári koronázó Mátyás-templomban, ahol dr. *Csernoch* János hercegprímás fog pontifikálni. A miniszterelnökség már kibocsátotta a meghívókat és a nemzeti ünnepre meghívta a főrendiház és a képviselőház tagjait, valamint a polgári és katonai hatóságok fejeit. A nemzeti ünnep napján az előadások az egyetemen és az összes fővárosi iskolákban szünetelnek.

— **Királyi kitüntetés.** A király dr. *Károlyi* Árpád udvari tanácsosnak a házi, udvari és állami levéltár igazgatójának, a Szent István-rend kiskeresztjét, dr. *Szomjas* Lajos földmívelésügyi miniszteri tanácsosnak a közszolgálat terén szerzett kiváló érdemei elismerésül a Ferencz József-rend középkeresztjét adományozta.

— **Zempléni Moskovitz Geyza meghalt.** Késő őjjelel kapjuk Bécsből a megrendítő hírt, hogy Zempléni *Moskovitz* Geyza földbirtokos egy ottani szanatóriumban meghalt. Az elhunyt általánosán népszerű ember volt ugy Budapesten, mint szülőhelyén, Zempléni. A gróf *Andrássy* családnak legbizalmasabb emberei közé tartozott és rendkívül előzékeny, kedves modora mindenfelé számos barátot szerzett neki. Halálát kiterjedt, előkelő család köztük fia, *Moskovitz* Iván volt képviselő gyászolja.

— **Magyar nemesség.** A király Vig Gyula szolnoki malom- és fűrészteleptulajdonosnak a magyar nemességet „*Ujvárosi*” előnévvel adományozta.

— **A legnagyobb bécsi ház.** Bécsben érdekes ház cserélt gazdát. A híres *Freihaus-t*, Bécs legnagyobb házat, amelyet le fognak rombolni, a város megváltotta. A házban hat udvar, harmincegy lépcső és háromszázhuszonöt lakás van. Csak az utcára néző homlokzatán huszonöt üzlet van. Van benne négy vendéglő, sportpálya, egy kápolna, táncszikola, varieté stb. Ebben a házban írta *Mozart* a *Varázsfuvola-t*. A házban szoktuk is van, amelyet a híres schönbrunni vízvezeték táplál, a mely a Hofburgot is ellátja vízzel. A telekért öt millió koronát adtak.

— **Kitiltott magyarfaló újság.** A belügyminisztérium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök a Wienben *Schuschitzky* testvérek kiadásában megjelent és *Ferch* János cs. és kir. 4. sz. gyalogezredbeli tartalékos őrmester által szerkesztett „*Kaserna*” című sajtóterméktől a postai szállítási jogot a magyar szent korona országainak egész területére megvonta.

— **Nagy adóeltitkolás.** Áradról jelentik: Az aradi adóhivatalhoz egy névtelen följelentés érkezett, a mely szerint az aradi román püspökség 1250 holdnyi ráczszentpéteri birtok-eladásánál a vevők részéről adóeltitkolás történt. A birtokot a püspökség parcellázatni akarta, de dr. *Opreán* Péter nagyszentmiklósi ügyvéd, *Csanika* János földbirtokos és *Braza* Szilárd földbirtokos 1,572.000 koronáért megvásárolták és ők parcellázaták föl a birtokot a parasztek között. A birtokveteli szerződést azonban nem mutatták be az adóhivatalnak, miáltal 63.000 korona adóeltitkolás történt. *Balogh* pénzügyőri főbiztos nyomonza az ügy részleteit.

— **Nagy erdőégés Eger alatt.** Eger városnak nagy riadalma támadt. Az egri várral szemközt fekvő ugynevezett egedi erdőben eddig ismeretlen okból tűz ütött ki. A lángok rövid idő alatt veszedelmesen elharapóztak. *A nagy területre kiterjedő tűz a város lakosságában nagy rémületet keltett. Százán és százán siettek a tüzvész színhelyére, a kivonult katonaság azonban a veszedelemtől tartva, a várba szorította a közönséget.* A tüzvész megfeszített munkája dacára sem tudta lokalizálni a hatalmas erdőégést, úgy, hogy a helyőrség parancsnokától a honvédség kivezénylést kérte a tüzvész elfojtásában való segítségére. A katonaság kivonulása után több órai munka után sikerült a további veszedelemnek elejét venni, a kár azonban így is nagy. A rendőrség megindította a vizsgálatot, hogy a tüzet mi okozta, mert alapos gyanu van arra, hogy a tűz gyújtogatás műve.

— **König Gyula** meghalt. Váratlanul érte gyász a magyar és egész Európa tudományos világát. **König Gyula**, a nagy matematikus, ma éjjel meghalt. Tegnap délután még élmélet az Országos Kaszinóba, ahol résztvett a rendes kártyapartijában, de hirtelen rosszullet fogta el, kocsit hozatott, nagynehezen levánszorgott a kocsihoz és hazajutott. Otthon nyomban lefeküdt. Dr. **Sontagh Félix** éjjel a beteg ágyánál maradt és injekciókkal csillapította a beteg szívfájdalmait. Éjjel **König** elaludt s így az orvos eltávozott azzal, hogy reggel újra eljön. Kézzel utóbb azonban **König** újra rosszul lett, elvesztette eszméletét és néhány perc múlva meghalt. Betegsége mellett csak egyik fia, **König Dénes** egyetemi professzor virrasztott, mert másik fia, **König György** minisztériumi fogalmazó Párisban tartózkodik, ahonnan ma táviratilag hazahívták.

König Gyula egyike volt a legnagyobb elméknek és pályafutása a legszebb karriernek egyike. 1849. december 16-án született Győrött. Itt végezte el a gimnáziumot 16 éves korában, innen Bécsbe ment, ahol az egyetem orvosi fakultására iratkozott be, de orvosi tanulmányai mellett is foglalkozott matematikával. Heidelbergben aztán teljesen a mathezisre és a fizikára adta magát s ezekből lett ugyanott doktor. Bár a matematikai tudományok mellett is foglalkozott a fizikával, a fizikára adta magát s ezekből lett ugyanott doktor. Bár a matematikai tudományok mellett is foglalkozott a fizikával, a fizikára adta magát s ezekből lett ugyanott doktor. Bár a matematikai tudományok mellett is foglalkozott a fizikával, a fizikára adta magát s ezekből lett ugyanott doktor.

Temetése iránt, amely valószínűleg az új műegyetem előcsarnokából lesz, családja csak akkor fog intézkedni, ha a távollevő fia megérkezik.

A Magyar Tudományos Akadémia III. osztálya **König Gyula** osztálytitkár elhunytá alkalmából holnap, szerdán déli 12 órakor rendkívüli ülést tart.

— **Az elpusztult milliárdok.** Newyorki jelentés szerint az árvíz által csupán Ohioállamban okozott kár meghaladja a három milliárdot. **Harmincz város és falu teljesen elpusztult.** A va uti forgalom még mindig nincs helyreállítva. Az óriási katasztrófát három napon át tartó felhőszakadás okozta.

— **Népitélet Prágában.** A csehek hazafiság dolgában nem értik a tréfát. Mostan is a cseh nemzeti önérték felbuzdulásának majdnem áldozatul esett egy — **borbély** . . . A prágai Szokol-egyesület több héttel ezelőtt három vagon kötőszert küldött Bulgáriába. A szállítmány átadásával egy **Mencik** nevű borbélyt bizott meg. **Mencik** csak két vagonot juttatott el rendeltetése helyére, a harmadik vagon pedig ezerkétszáz frankért eladta a török félholdnak. **Mencik** ellen büntető feljelentést tettek s ebben a dologban ma kezdődött meg a végtárgyalás. A bírósági épület előtt nagy néptömeg gyülekezett, amely **Menciket** megverte és kátránnyal leöntötte.

— **Nagy tolvajlás egy királyi porcellángyárban.** A kopenhágai királyi porcellángyárban nagy sikkesztásnak és lopásnak jöttek a nyomára. Két munkást letartóztattak s ezek már meg is vallották, hogy sok értékes készletet elloptak. Legközelebb még több alkalmazottat fognak letartóztatni. Az elloptott tárgyak értéke százezer korona.

— **A vízimalom és a sülyedő falu.** Alpestes község Erdélyben, Vajdahunyad tőszomszédságában fekszik. Politikailag a dévai járáshoz tartozik. Lakói ev. ref. magyarok, vegyest románokkal. Határa szép terjedelmes, dusan termő; különösen a Cserna folyó partján húzódó Lunkarétek kanaáni jellegűek. Népe szorgalmas, törekvő és mégis koldusbotra van már kárthatva. A koldusbotot a Cserna partján elhelyezett vízimalom nyomja a nép kérges markába, irányítja a szabad államok felé. A vízimalom üzemét hétényol év előtt az alispáni hivatal beszüntette, mert óriási kárt okozott a községnek. Amíg a malom keréke három éven át nem forgott, bujatermést adott a föld. Néhány év előtt a malom újból forogni kezdett; forgott mindaddig, amíg a népet nyugalmából, jólétéből, csendes boldogságából is kiforgatta. A malom gátjának elhelyezése távolról sem felel meg a modern államok vízjogi törvényeinek, kulturális feltételeinek, hanem amolyanféle alkotmány, mintha annak tervét az öreg Nikitának — a kecskepásztorok királyságában — bocskoros kulturmérnöksége rajzolta volna meg. A malom gátja azonban remekmű (olyat még a nagyszobeni kulturmérnökség sem lenne képes tervezni), mert bár a gát csak néhány szál deszkából, néhány szeker salak, kőre, erdőgallyak és puha trágyából van konstruálva, mégis oly szilárd, hogy nemcsak felfogja és megállítja a Cserna vizét, hanem annak víztükrét több mint ölnyire felemelte. Partjai eltűntek, sőt a víz szigeteket is épített. A község irigylet Kanaánban (melynek holdja 2000 korona értékű volt) zombikos ingoványra vált. Kihalt abból minden vegetáció. A községben már veteményes kert sincs. Egyes utcákban a szegény lakók feje fölött rendre omlanak a házak, lábuk alatt sülyed a talaj, testi épségük, életük biztonságát pedig ugyancsak forgatja — a malom keréke. Sülyed a falu, kesereg, zug a nép, de kiáltása, panasza elvész a közigazgatásban, mint a hang a sivatagban. A malom — egy gazdag mánás s a föld, a falu — a szegény népe.

— **Arsenalmunkások sztrájkja.** Spanyolországban az El Ferrol arsenálnak, mintegy 6000 munkása meetinget tartott, amelyen több munkavezető elbocsátását követelték és e követelés vizsztatúsítása esetére bejelentették az általános sztrájkot.

— **Egy pápai testőrtiszt öngyilkossága.** A Vatikánban, a pápa rezidenciájában borzalmas öngyilkosság történt. Nagymisére harangozták be a Szent Péter templomban, a hívek tömegesen siettek az ajtósságra, mikor a **Rafael-torony** karról valaki leugrott az udvarra. Akik látták a halálugrást, elszőnyüködre rebbentek szét, s menekültek a borzalmas látvány elől. **Manzini pápai testőrtiszt volt az öngyilkos.** Diszgyenruhájában levelette magát a toronyból s összezúzott tagokkal holtan terült el.

— **Testvérek házassága.** Csunya, természetellenes dolognak jött a nyemára a rendőrség. Tegnap ugyanis névtelen levelet kapott a főkapitányság, amelyben bejelentik, hogy **Ános István** huszonkilenc éves magyar államvasuti kazánkovács közös háztartásban él nővérével **Ános Róza** húsz éves gyári munkásnővel, a Szabolcs-utca 5 számú házban. A viszonyból gyermek is született. Detektívet küldtek ki, akik ma reggel bevitték édesanyjukat, özvegy **Ános Istvánné, Minerovics Erzsébet**. A rendőrségen **Ános** bevallotta, hogy másfél év óta folytat viszonyt a hugával. Decemberben egy fiuk is született, akit nagybátyjuknál, **Ános Pál** gazdálkodónál, Sósakuton helyeztek el. Az édesanyjuk egész a gyermek születéséig nem tudott a viszonyról, csak akkor, amikor megszületett a kisfiú és az édesanyjuk kérdezte, hogy ki az apja, vallotta be **Ános Róza**, hogy a bátyjával viszonyt folytat. Az anyjuk azért nem mert a rendőrséghez fordulni, mert félt, hogy fia és lánya akkor ellene fordulnak s ebből nagy anyagi kára lesz. A rendőrség a bűnös testvérpárt letartóztatta.

— **Darabokra tépte a vonat.** Losonezról jelentik: **Jacaba János** vámosfalvi gazda a vámosfalvi állomás előtt a vonat elé vetette magát, amely darabokra tépte. Öngyilkosságának oka boldogtalan családi élet.

— **Házasság.** Özvegy **Oltay Károlyné, Horvay Izabella** fia: **Oltay Károly**, a budapesti királyi József-műegyetem helyettes tanára, házasságot kötött **Vismathy Bertával, Vismathy Géza** és neje, **Bertalanffy Berta** leányával.

— **A plébános merénylete.** Nyitráról jelentik: Még a múlt évben történt, hogy gr. **Batthyány Vilmos** nyitrai püspök elbocsátotta egyik inasát, **Kutárics Istvánt**, aki az elbocsátás miatt boszút esküdött a püspök és **Ludwig Gyula** moconoki esperes-plébános ellen. **Kutárics** tavaly revolverrel fenyegette meg a püspököt, mire a rendőrség őrizet alá helyezte. **Kutárics** ezután eltűnt s több heti csavargás után Moconokra érkezve, revolverrel támadt a plébánosra s már éppen löni akart, de a hatalmas erejű plébános letéperte a merénylet. A csendőrség letartóztatta **Kutáricsot**, aki folyton azt hangoztatta, hogy kiszabadulása után lelövi a püspököt és az esperest.

— **Báró Sennyey István meghalt.** A turfi népszerű Pista bárója, az ügétőversenyek ismert istállótulajdonosa, ma hajnalban öt órakor hosszas szenvedés után meghalt a zempléni megyei **Páczin** községben 55 éves korában. Az országos híri hajtó, halála pótolhatatlan veszteség a magyar ügétősportra. De az elhunyt báró nemcsak a legbravurósbabb hajtó volt, aki az ügétőversenyeken oly sok szép győzelmet aratott, de egyuttal kitűnő tenyésztő is, aki a magyar jukker-lónak nemcsak idehaza, de a külföldön is nagy dícsőséget szerzett. De nemcsak a lótenyésztés körül szerzett kiváló érdemeket, hanem kiterjedt gazdaságának díszje volt a pompásan kifejlett marhaállománya. Annak idején nagy hirre vergődött uradalma, mikor az emlékezetes bikaviadalon idején szelbél-szebb bikákat szállított az arena porondjára, hogy azokkal vegyék fel a küzdelmet a derék otreadorok. A toreadorok hajlandók is lettek volna erre, ám a Sennyey-bikák meggondolták a dolgot és egy-egy nagy bőrdűléssel elfordultak a villogószamú spanyol viadoroktól. Sennyey bárót akkoriban nagyon bántotta ez a fiasco és legfeljebb azok a dícsőretek vizsgálhatták, melyekkel mindenki elhalmozta a pompás tenyészállatokért. Az elhunyt bárót esütőkoronán délelőtt tíz órakor temetik el a **páczi** ösi kastélyból az ugyanott levő családi sírboltban. Halálát testvéreinek kiterjedt, előkelő rokonságán kívül a Bodrogköz és Zemplén vármegye egész uriközönsége gyászolja.

— **Kifosztott urinó.** A rendőrség két csalót tett ártalmatlanná, akik egy szerencsétlen, ügyefogyott asszonyt fosztottak ki. Egy kispesti magánzó, **Szabó Margit** feljelentést tett a főkapitányságon **Berger Jenő** ügynök és **Waldmann Soma** földbirtokos ellen családja miatt. **Szabó Margitnak** Kispesten van egy villája, amely **harmincz ezer koronát** ér. **Berger Jenő** ügynök azt az ajánlatot tette az asszonynak, hogy villáját cserélje el **Waldmann Soma** halasi birtokával, mely száznegyven ezer koronát ér. **Szabó Margit** belement a rá nézve látszólag oly kedvező cserébe s együtt felmentek dr. **Baczó Albert** ügyvéd irodájába a csere megkötésére. Itt már várta őket **Waldmann** s rávették **Bergerre** az asszonyt, hogy inkább adja el a házat, mert úgy kevesebb lesz az illeték. A villán tizenkétezer korona teher is volt s most már úgy állapodtak meg, hogy **Szabó Margit** tizenkétezer koronáért eladja a villát **Waldmannnak**, a halasi birtokot pedig közvetlenül ezután átíratják az asszony nevére. Az átíratás körül azonban zavarok voltak. **Waldmann** azt láította, hogy csak nemrégiben vette meg a birtokot **Heimann Sándor** szegedi gazdálkodótól s az átíratás még nem történt meg.

— **A birtok forma szerint még a Heimannó** — mondta **Waldmann** — az ügyletet tehát az ő nevében lehet csak megkötni.

Az asszony felült a furgangnak, aláírta a szerződést. **Heimann** azonban a nála jelentkező **Szabó Margitnak** kijelentette, hogy a birtok az ővé s ő nem adott semmiféle felhatalmazást **Waldmannnak**, hogy nevében szerződést kössön. A két család közöttben ötezer korona készpénzt is kicsalt az asszonytól, aki most már teljesen kifosztva, pénz és ingatlan nélkül maradt. Most látta, hogy **Berger** és **Waldmann** rutul megcsalták és megtette ellenük a feljelentést. A két csalót a rendőrség letartóztatta.

— **Ingyenes utazás a villamoskocsikon.** Ha amerikai vagy angol olvassa ezt a hírt, Newyorkban képzeli magát, mert nem mindennapi dolog az, amire most a Telnai Világlapja készülődik. Két hét múlva minden héten a budapesti olvasóknak eladott minden második vagy harmadik legraszott példányban egy-egy villamosjegyet találunk. Szinte magunk előtt látjuk azt az óriási érdeklődést, amit ez az ingyenes villamosjegyzosztogatás kelteni fog. A dologban az az érdekes, hogy nem is szakasz, hanem huszfilleres jegyek lesznek.

tráról jelen-
gr. *Batthyány*
egyik inasát,
miatt boszút
a moconoki
ly revolverrel
a rendőrség
eltűnt s több
kezve, revol-
en löni akart,
te a merény-
táricsot, akf
adulása után.

Ut. A turf
onyék ismert
rakor hosszas
gyei *Páczin*
os híri hajtó
agyar ügető-
a legbravu-
teken oly sok
imő tenyésző
k idehaza, de
tt. De nem-
váló érdeme-
disze volt a
Annak idején
r az emléke-
bb bikákat
azokkal vo-
torok. A to-
erre, ám a
és egy-egy
emű spanyol
nagyon bán-
ácséretelji vi-
almozta a
bárót csütör-
páczini ősi
boltban. Ha-
rolonságán
ve egész uri

két csalót
stlen, ügye-
kispesti ma-
a főkapit-
Waldmann
szabó Mar-
y harmincz
zt az aján-
cserélje el
y száznegy-
emert a rá
gyütt fel-
ába a csele-
mann s rá-
bb adja el
k. A villár-
t már ugy-
izenkétezer
a halasi
ratják az
n zavarok
csak nem-
Sándor
nem tör-

Heimannó
ebát az ő

kon. Ha
Newyork-
pi dolog
észülődik.
olvasók-
madik le-
egyvet ta-
az óriási
moslegy-
érdékes,
s jegyek

— Az eltűnt bankhivatalnok. Párisból táviratozzák: A „Journal des Debats“ jelentése szerint a rendőrségnek Corsikán dr. Havass budapesti bankhivatalnok eltűnése dolgában folytatott kutatásai eredménytelenek maradtak. Attól tartanak, hogy dr. Havass gonoszítottnek esett áldozatul. A nyomozásokat Nizzában erélyesen folytatják.

— A tolvaj cselédeány meg az áldetektív. Nyen híri közleményünkre vonatkozólag a rendőri sajtóiroda ma a következő helyreigazító sorokat adta ki: „A Czeccén, dr. *Buncsel* Alfrédné kárára elkövetett negyven ezer koronás ékszerlopás ügyében a rendőrség a tettest elfogta. Az illető *Czecc* Anna tizenkilenc éves cseléd, aki mindenképpen úgy akarta feltüntetni a kézrekerítését, mintha önként jelentkezett volna. A rendőrség megállapítása szerint azonban az érdem *Vajda* László szíveskedé, aki már az utczán felismerte a leányt az újságokban közzétett fénykép révén, aki dr. *Buncsel*éknél személyesen is ismerős. Nyomban a leányhoz csatlakozott és ő maga vitte fel *Buncsel*ékhez.“

— A suffragettek garázdálkodnak. Londonból táviratozzák: A suffragettek ma nagy ijedséget keltettek a városban azért, hogy a Doudley House hátulso bejáratjánál álló szabasztopoli nagy ágyut elsütötték. Az ágyun papirlapot találtak a felirással: *Votis for Nomen!* (Szavazati jogot a nőknek.)

— Letartóztatott kivándorlási ügynök. Szatmárnémetiből táviratozzák: Tóth Gusztáv hírhedt kivándorlási ügynököt az ottani ügyészség letartóztatta, mert az utóbbi időben visszaélései miatt egy sereg följelentést tettek ellene.

— Halálozás. Steiner Sámuel veszprémi magánzó, háztulajdonos, izr. templomatyja, 90 éves korában meghalt. Temetése ma ment végbe a város intelligenziajának részvételével. *Ovári* Lipót nyug. orsz. levéltárnok sógorát gyászolja az elhunytban.

x Fodor-féle vívóterem a Koronaherceg-
nteza 2. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban
felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordítatik
a gyermektorna- és vívásra.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

A kulisszák világából.

— *Színházi csevegés.* —

(Az apja fia.)

A „Cyrano de Bergerac“ vasárnap délutáni előadásán furesa meglepetésben volt része a Nemzeti Színház törzsközönségének. A harmadik felvonásban történt, amikor a csuklyás barát megjelent. Azok, akik ritkán járnak színházba, egyszerűen mulattak a mondásán, de a bentfentesebbek közül valaki megdöbbenve szólt a szomszédjának:

— *Gabányi!*

A másik gunyosan jegyezte meg:

— Hogy is ne! Hiszen *Gabányi* Árpád még a múlt évben vonult nyugalmába és most a zalamegyei Istvádon él tudományos buvárkodásainak.

— Tudom, tudom... de ez mégis ő! A hangja, az alakja, minden mozdulata... talán visszavágyott... és most ismét a régi szerepét játssza.

Színlapot vettek, megnézték és csakugyan ezt olvasták rajta:

Csuklyás barát . . . . . *Gabányi.*

Mindkettőnek igaza volt. A szerzetest *Gabányi* játszotta, de nem Árpád, hanem a fia, László. Örökölte atyjának minden jellegzetes színpadj sajátosságait s ha a jelek nem csalnak, rövidesen beléno a sikereibe is.

(Ne szólj szám...)

A vasárnapi matinéra, mint a lapok megírták, csufolásig megtelt a Vigadó nagyterme. Némelyek szerint a „*Veronika*“, *Németh* Anjlor sokat emlegetett darabja vonzott akkora közönséget, mások viszont azt mondják, hogy *Gombaszögi* Frida miatt csődült az a tenger ember oda. Különbözik ez egyre megy, mert hiszen *Veronika* — a szép „Gomba“ volt.

A sok bámolója közül egy csoport fiatalember félhangosan adott kifejezést érzelmeinek:

— Ejh, beh szép egy nő! — mondta az egyik.

— Meghiszem azt! — toldotta meg a másik.

— Milyen szemek!

— Milyen csókolni való száj! — ömlengett a harmadik.

— És az a termet!

A rajongó ifjakhoz háttal egy úr állott és ideges izgással-mozgással adott kifejezést türelmetlenségének.

— Csend! . . . — szólt hátra és pizsogett is. De a fiuk nem zavartatták magukat.

— Leány, . . . vagy asszony? — tudakolta az egyik.

— Asszony, — világosította fel a másik, — *Rajnai* Gáborné.

— Szerencés, . . . irigyelni való kópé, — rebegte a harmadik, — jaj be jó dolga van!

Ekkor az előtűk álló ur indulatosan hátra fordult . . . *Rajnai* Gábor volt.

A fiatal emberek fölismerték és restelkedésükben majd a parkett alá süllyedtek. Zavarukban nem is tudtak mást tenni, ügyetlenül meghajoltak és dadogtak:

— Alászolgálja! . . .

Azután elpárologtak. Pedig hát mondhattak volna kedvesebbet, hízlelőbbet?

(Az új basszista.)

A Népepera titkári szobáját az igazgatótól vékony rabitzfal választja el. *Vajda* Lászlónál Bihar, a pompás hangú basszista éppen a legrémesebb szójátékait adta le, amikor — pont a csattanó előtt — egy csodálatosan tömör basszus-hang szólal meg a *Márkus* Dezső szobájában.

Biharnak toróán akadt a szó. Egy ideig tátott szájjal hallgatózott, majd szinte suttogva rebegte:

— „Fauszt“-ból . . . *Mefiszto* rondója . . .

— Az! — konstataulta *Vajda* és kajánul mosolygott hozzá.

— Ki az? . . . Kérdezte *Bihar*, majdnem félve a felelettől.

— Az? — felelte *Vajda* egykedvűen — az új basszistánk . . . most próbát énekel.

A szíven talált művész szédülve rogyott le egy székre, mert érezte, hogy ezzel a vetélytárral ő ma még nem mérkőzhetik.

Egészen lesújtva vánszorgott le, ahol ezzel a kérdéssel fogadták:

— Láttad *Titta Ruffót* . . .? Az imént ment föl *Márkushoz*.

Bihar szívről mázsányi-kő esett le.

(*Asta Nielsen.*)

Minden hirdetőoszlopon *Asta Nielsen* arcképe, minden moziban ő játszik, mindenki róla beszél, mindenki az ő sötét szeméről, halvány arczáról, tulnyulánk alakjáról álmodik.

Találkozik két ismerős.

— Hogy játszik *Asta Nielsen* a „*Quo vadis*“-ban — kérdi az egyik.

— Hiszen a „*Quo vadis*“-ban nem is játszik — mondja a másik.

— Kell, hogy játszsók . . . hiszen azért kérdezik: „*Kvó vadlis?*“

(*Zsassa és a háztartás.*)

A „*Háztartás*“, a gazdasszonyok bibliája, felkérte *Fedák* Sárít, hogy mondjon valamit, a közlendő arcképe mellé, a háztartás nézetéről. Erre *Zsassa*, a pöz rádjától való örökös félelmében, ezeket írta:

„Nagyon meg vagyok ijedve, mikor arra kérnek, hogy „háztartási“ dolgokról írjak. Akármit írnek is, minden csak úgy jönne ki, hogy pózok és csinálom magam. Azt hiszem, mindenki öröndesen mosolyogna azon, ha a lilaruhás Éva és a tigrisboás Rác Sári — főzésről kezdene beszélni. Nem is beszéllek. Csak amondó vagyok, hogy minden asszonynak, kivétel nélkül, jó háziasszonynak kell lenni. Az igen nagy virtus és nagyon kevesen tudják. Meglátszik az első blickre valakin és az a legeslegesebb ékszer, amit egy asszony viselhet.

Budapest, 1913. márczius 31.

Fedák Sári.

Pedig ezt senki se fogja elhinni, mert hiszen ország-világ tudja, hogy *Zsassa*, a tótszerdahelyi birtokán minta-gazdasszonynak bizonyult.

(A bajusz.)

Biró Lajos „*Der Raubritter*“ című darabjának bécsi bemutatójára sokan rándultak föl Budapestről. Az egyik postit köszönti egy egészen borotvált arcú, idegen ur.

— Nem ismer? — kérdezi ez mosolyogva.

A hang rávezetett a nyomra:

— Lehár!

— Igen, én vagyok . . .

— Hát a bajusza?

— Most jövök Monte Carlóból, ott hagytam . . .

— Még a bajuszát is?! Beh! kár!

— No, no . . . Nem olyan tragikus a dolog. A bajusz megnőhet . . .

— És — ugy-e — a tantième-ek özönleneik? *Lehár* nevetett; azután hozzátette:

— Engemet csak egy dolog boszant! Azért vétettem le a bajuszomat, hogy a *Straus* Oszkár kollégám példáját kövessem és ő most . . . újra növeszti a magáét!

(*Visszatérés.*)

Lenkefi Ica, a Vigszínház gyönyörűséges tagja, a „*Mumus*“-ban olyan meggyőzően játszotta a „fehér leány“, hogy az igazgatóság ünnepélyes fogadalmat tett:

— Ica ezentul mindig csak egészen hófehér leánykakat fog játszani.

De amikor a gonosz szellemek üldözöbe veszik az ártatlanságot, nincs előlük kitérés. A Vigszínház legközelebbi ujdonsága a „*Telefon*“ című francia sikamlósság. Ebben *Hegedüs* Gyulánénak kellett volna egy nagyon pikáns szerepet kreálni. Az ördög azonban beleavatkozott: *Hegedüs*né huga súlyosan megbetegedett, bájos nénikéjének huzamosabb ápolására szorult, mely őt a próbától elvonja.

— Mit tegyünk? — töprengett *Faludi* Miklós.

— Adjuk Iczának a szerepet! — tanácsolta a gonoszokkal czimboráló *Komor* titkár.

Ugy is történt. Hát nincs igaza „*Szép Heléná*“-nak, amikor minden baleseténél azt kiáltja:

— Ez a sors kezé!

(*Veszedeelmes darab.*)

Amikor a Vigszínház egyszer egy fehér darabra ráhibáz, tüstént megbánja és nyomban siet egy pár cochonériával helyreállítani az egyensúlyt. Most is a „*Telefon*“-t a „*Meghalt a golyó*“ fogja követni.

Ez a darab szintén francia gyártmány és nagyon mulatságosnak mondják. Arról van benne szó, hogy egy uriembert a volt kedvese csak úgy engedí más nővel oltár elé lépni, ha megígéri, hogy egy bizonyos meghatározott ideig nem él a férj jogaival.

Ezt az ígéretet annál könnyebb megtartani, mert az ujdonsült menyecske még teljesen ártatlan. Hisz a *golyó*-ban és azt is elhiszi az urának, hogy azért nem lehet gyermekük, mert — meghalt a golyó.

Mulik az idő. Letelt a tilalmi hónap. S elfutottunk a — harmadik felvonáshoz. A fiatal pár falun nyaral. Valóságos idill az életük. A kertjükkel szemben golyafészek van egy háztetőn és éppen akkor száll föl a hosszucsőrü madár.

— Ni, még se halt meg a golyó! — kiáltja örömmel a menyecske!

— Az ám, nem halt meg! — hagyja helyben a férj.

Azután átkarolja kicsi feleségét és csókolózva vonul be vele a szobába.

Goschler mester már dolgozik a rémeknek ígérkező kelepelő, felröppenő golyán . . . de vajjon, ez a szimbólikus madár, nem lesz-e végzetes a földszint menyecskeire is?

Egy látszóves ur.

(*) Zenekari hangverseny. Hétfőn este a Vigadó nagytermében tartotta meg harmadik zenekari hangversenyét a Nemzeti Zenede. Az est ujdonsága Major J. Gyula V. szimfóniája volt. Major J. Gyula régi szerző és új műve is méltóan illeszkedik eddigi munkái sorába. Nem nagyigényű, de jó megcsinált zenemű. A növendékek közül elég jók Egyenesty Etel, Bekker Pál, Garai Lenke és dr. Osváth Pál, míg Gáger Edit teljesen jelentéktelen. Közönség meglehetősen nagy számmal volt jelen.

(*) Burrián lemond. Emlékezetes még a bécsi operaházi botrány, a nagy port felvert hangverseny-skandalumnak is alig egy hete, most pedig megint az udvari opera körül támadnak afférek. Burrián, a híres tenorista a napokban hirtelen lemondotta az előadást, természetesen azzal az

indokolással, hogy nincs diszponálva. A lemondás igazi oka azonban az a skandalum, amely Burrián utolsó fellépése alkalmával történt a bécsi operaházban. Mikor ugyanis Burrián a színpadra lépett, a közönség egy része hirtelen hangosan eljenezni kezdte Schmedest, Burrián versenytársát. A megsértett Burrián bécsi hívei most ellen-tüntetésekre készülnek s úgy látszik, a közeljövőben újabb botrányok lesznek a bécsi udvari operában.

(*) **Kitüntetett magyar hegedűművész.** Rómából táviratozzák: Viktor Emánuel olasz király Vecsey Ferenc hegedűművészt, az olasz koronarend tiszti keresztjével tüntette ki. Ez a kitüntetés magyar művészkörökben általános örömet keltett, mert a kitüntetett hegedűművész magyar származású és magyar honpolgár. Hubay mester legjobb tanítványa volt.

(*) **Tanácsülés a Színészegyesületben.** Ma délután tartotta az Országos Színészegyesület tanácsa alakuló ülését Szilágyi V. elnöklete alatt. Ditrói Mór bejelentette az ügynökségének dr. Janovics Jenőre való átruházását, ezt a tanács elfogadta. Így az ügynökségből kifolyó inkompatibilitás megszűntével mi sem állotta útját annak, hogy Ditrói Mór egyhangú lelkesedéssel elnöké megválasszák. Ditrói Mór el is foglalta az elnöki széket. A választások után a tanácskozáásra került a sor. Halmos Izor a színészet történetének megírására kétezer koronás pályadíjat bocsátott a Színészegyesület rendelkezésére. A tanács ezt közönségtudomásul vette és elhatározta, hogy a pályázatot mielőbb kiírja. — A közgyűlés határozatából kifolyólag az egyesület pályázatot hirdetett utazási tanulmányi ösztöndíjra. A beérkezett pályázatok felett ma döntött a tanács és az ötszáz koronás ösztöndíjat szavazattöbbséggel Izsó Miklósnak, a pécsi szintársulat rendezőjének ítélte oda. A pályázat feltétele szerint a tanulmányra küldöttek a külföldi színvonalokról szerzett tapasztalatairól legkésőbb szeptemberig írásbelileg kell beszámolni. A pályadíj múlt évi nyertesére, Faragó Ödön kassai színigazgató, könyvben adta ki tanulmányi jelentését. A folyó ügyek elintézése után a tanácsülés véget ért.

(*) **A debreczeni színház sorsa.** Debreczenből jelentik: A városi közgyűlés holnap dönt a városi színház bérbeadása ügyében. A városi tanács mai ülésén 6 szavazattal négy ellenében Beöthy bérlete ellen és nyilvános pályázat mellett foglalt állást. A városi párt, mely a közgyűlés kétharmad része, majdnem egyhangúlag a Beöthypályázat mellett foglalt állást. Ugyanígy a függetlenségi párt városatyáinak nagy része is. — Mindezek alapján biztosra veszik, hogy a közgyűlés Beöthy ajánlatát elfogadja.

(*) **Megezenzárt Bródy-darab.** A debreczeni városi színház április 9-én délután ifjúsági előadást Bródy Sándor „Tanitónő” című színművét tűzte ki. A piaristák debreczeni gimnáziumában erre vonatkozólag tegnap délelőtt osztályról-osztályra rendeletet vittek körül, amelyben megtiltották, hogy a gimnázium ifjúsága a Bródy-darabot megnézzék. A piaristák rendelete Debreczenben élénk feltűnést keltett.

(*) **Színházak hírei.** Az Operaház vendége, Martinelli, hírneves olasz tenorista, e hó 16-án a „Tosca”-ban lép fel először, mégpedig Langaard Borghilddal együtt; 10-én az „Aida”-ban és 22-én a „Nyugat leánya”-ban énekl a tenor-főszerepet. Holnap, szerdán, Langaard Borghild folytatja vendégfellépéseit a „Walkür” Brünnhildjában, Sigmundot Anthes György énekl. Csütörtökön Smetana dalművét, „Az eladott menyasszony”-t ismétlik meg. Pénteken a „Hoffmann meséi” van műsoron. Szombaton a „Lohengrin”-t adják. Ma szerepben Langaard Borghild vendégművésznővel. A czimszerepet Anthes, Ortrudot Haselbeck Olga, Telramundot Mihályi, a királyt Ney énekl, a hirdetőben pedig Budai Izsó lép fel ezúttal másodszor.

A **Vígsházban** szombaton kerül bemutatásra a „Telefon”, Gavault Paul és Berr Georges új boházata. Az asszonyt Göthné Kertész Ella, a férjet Vendrey Ferenc, a harmadikat Göth Sándor játssza. Egy másik, vidám színekkel esetelt házaspárt Gazsi Mária és Tapolezay Dezső játszik. Az ujdonságot Jób Dániel rendezi. Holnap, szerdán, a „Mumus”-t ismétlik.

A **Népeperában** Titta Ruffo pénteken este lép fel és pedig abban a szerepben, amelyvel a múlt évben egy csapásra meghódította közönségünket. A „Szevillai borbély”-ban Figarót énekl. Titta Ruffo fellépte előtt szerdán 37-edszer kerül színre az „Aranyeső”, csütörtökön pedig a szezon második népszerű hangversenyét rendezik a Népepera.

(*) **Hangversenyek.** Kada Jenő, a jönevű zenetanár és pedagógus, zeneiskolájának éves fennállása alkalmából, folyó hó 27-én délelőtt 11 órakor ünnepi hangversenyt rendez a Lloyd-társulat dísztermében. Kada a múlt nyáron tartott délamerikai hangverseny-koncertjén rohamosan meghódította egy sájt, mint a közönség osztatlan tetszését. Jönyeket bárkinék kérelmére küld az igazgatóság (V. Erzsébet-tér 8). — A városligeti Műcsarnokban a nagy tavaszi tárlaton esztendőnk, e hó 10-án nagyszabású hangverseny lesz, amelyen Bachó István vezetésével a honvédszeker gazdag és változatos műsort ad elő. A kiállítás este hat órakor nyílik meg, a hangverseny félnyolctól tíz-egyig fog tartani.

REPÜLÉS ÉS LÉGHAJÓZÁS

© **Az Atlanti óceán átrepülése.** Az Atlanti óceán átrepüléséért kitűzött díjra máris akadt vállalkozó. Newyorki jelentés szerint Law Rodman, amerikai aviatikus, Brown Harry aviatikus-társával júliusban egy külön e célra építendő hydroplánon akarja megtenni az utat az óceánon át. A repülőgép építését Mrbleheadban (Massachusetts) már legközelebb megkezdik és Law reméli, hogy az utat Uffundlandból Irországba óránkénti száz kilométeres közepes gyorsaság mellett 36 óra alatt fogja megtenni. A repülőgépet 50 lóerős motorral szerelik föl és benzintartályába 60 gallon fog férni, ami 15—18 órás repülésre elegendő, úgy, hogy a repülőgépnek az óceánon egyszer le kell szállni és valamelyik hajón benzint felvenni. Ezenkívül két messzelátó, öt font élelmiszer, iránytű és rakéta lesz még a repülőgépben. A két aviatikus ülése egymás mellett lesz és felváltva fogják vezetni a gépet, hogy mindegyiknek pihenésre, esetleg kevés alvásra is lesz ideje, de természetesen ülőhelyzetben és az üléshez kötve. Kedvező légáramlat mellett Law terve igen könnyen keresztülilyhetőnek látszik, a nehézség mindössze a tengeren történő egyszeri benzinfelvitelben rejlik, a mely csak szélescsendes időben eszközölhető.

FŐVÁROS.

Mi lesz a községi takarékpénztárral?

— A tanács újabb sürgetése. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 8.

Néhány héttel ezelőtt — annak idején megemlékeztünk róla — a tanács elnöki ügyosztálya kimutatást küldött azokról a közgyűlési határozatokról, melyek, dacára atörvényesen előirt határidő lejártának, kormányhatósági elintéztést mindeideig nem nyertek. E kimutatásoknak közlését a közgyűlés vagy másfél esztendővel ezelőtt rendelte el Feleki Bélának az indítványára, aki ismételt interpellációjában a főváros autonómiájának a megsértését látta abban, hogy a belügyi kormány sok — a főváros érdekét erősen érintő — közgyűlési határozatot elintéztelenül hevertet a miniszteriumban.

Ezek között az elintéztelen ügyek között kétségtelenül a legfontosabb és a főváros szempontjából legjelentősebb az a közgyűlési határozat, mely egy **községi takarékpénztár** létesítését célozza és amely létesítendő községi takarékpénztár alapszabályai immár közel öt esztendeje várják a kormányhatósági elintéztést. És dacára annak, hogy a fővárosi törvény értelmében a fővárosnak joga van minden olyan közgyűlési határozatot végrehajtani, amely határozat negyven napon belül a belügyi kormány által el nem intéztetik: (akár jóváhagyás, akár elutasítás formájában) a főváros a községi takarékpénztár kérdésében ezzel a törvényes jogával nem élt. Hanem megtette azt, — ami szinte már komikus dolog is — hogy több ízben megsürgette a belügyi kormányt a kérdés elintéztését, természetesen mindig eredménytelenül, a monnyiben a belügyminiszter az ismételt sürgetésekre még csak nem is reagált.

Az elmúlt héten a pénzügyi bizottság legutóbbi ülésén Bíró Henrik tett újból indítványt, hogy a községi takarékpénztár alapszabályainak jóváhagyását a belügyminiszternél sürgessék meg. Ennek az indítványnak az alapján a tanács ma tartott ülésén elhatározta, hogy az alapszabályok mielőbbi jóváhagyása iránt sürgető felterjesztést intéz a belügyminiszterhez. Előre is megjósoljuk, hogy ez a sürgetés is odakerül ennek az évek óta vajdó ügynek többi porlepte aktái közé.

Mert ez a kérdés mindaddig nem fog állőre jutni, amíg a főváros az alapszabályok „jóváhagyását” sürgeti. Mert az is egészen bizonyos, hogy az alapszabályokat a kormány nem fogja jóváhagyni sohasem. Ezt nemcsak mi tudjuk, hanem tudnia kell a főváros tanácsának is, amely tehát csak port hint a közvélemény szemébe, amikor isten tudja hányadszor sürgeti meg a jóváhagyását azok-

nak az alapszabályoknak, melyekről maga is tudja, hogy erős kifogásai vannak ellene a belügyi kormányzatnak.

A főváros tanácsa tehát csak akkor cselekszik helyesen és csak akkor fog eredményt felmutathatni, ha a belügyminisztert arra kéri: *jelölje meg az alapszabályoknak azokat a pontozulait, amelyek ellen — joggal-e vagy sem — kifogásai vannak.* Egy ilyen irányú felterjesztés a belügyminiszteriumban nem találhat süket fülekre. De, amíg a tanács csak a „jóváhagyást” sürgeti, mindaddig ez a sürgetés csak maszlag, amely ezt a nagyfontosságú kérdést egyetlenegy lépéssel sem viszi előbbre.

(*) **A gázbizottság új tagjai.** A gázgyári bizottságban Kauszer János bizottsági tagságának megszűnésével és dr. Neuschloss Kornél lamondásával két tagsági hely üresedett meg. A tanács elhatározta, hogy a közgyűlésnek javasolni fogja, hogy a két helyre dr. Forbáth Imrét és Kauszer Gyula bizottsági tagot küldje ki.

(*) **Szakfelügyelők kiküldése.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter leiratban értesítette a főváros tanácsát, hogy a. elemi iskolák szakfelügyeletével Hajnal Adolf, Moussong Géza, Nagy Lajos, Barcza Albin, Witkovszky Ferenc elemi iskolai igazgatókat, a polgári iskolák szakfelügyeletével pedig Kaiblinger Fülöp reáliskolai tanárt, Lád Károly Magyar László és Ágh Géza polgári iskolai igazgatókat bíta meg. A tanács mai ülésében ezt a leiratot tudomásul vette, de egyuttal felterjesztést intézett a miniszterhez, amelyben arra kéri, hogy a kinevezettekben felül annak idején még javaslatba hozott szakfelügyelőket is bizza meg a szakfelügyelettel, hogy legalább a jövő tanév elején ezek is megkezdhesék működésüket. Egyuttal arra kérte a tanács a minisztert, hogy mivel a szakfelügyelők a főváros szolgálatában vannak, a megbízásukra vonatkozó okmányokat részükre felettes hatóságuk, a főváros utján kézbesíttesse.

(*) **A gázgyár számadásai.** Dr. Heltai Ferenc, volt gázgyári vezérigazgató betérjesztette a gázgyár 1912. évi számadásait. A tanács a gázgyári bizottság javaslata alapján az eredményt tudomásul vette és azt elfogadás céljából a közgyűlés elé terjeszti. Egyuttal azt javasolja a tanács a közgyűlésnek, hogy a gázgyár vezetőségének és az egész tisztikarnak az elért eredményért elismerését és köszönetét fejezte ki.

(*) **Jóváhagyott menetrendek.** A tanács a budapesti villamos városi vasut, a budapesti közúti vaspálya-társaság, a Ferenc József földalatti vasut és a BUR-vasut nyári menetrendjét azokkal a változtatásokkal hagyta jóvá, amelyeket a közlekedési bizottság javaslata hozott.

(*) **Az 1913. évi költségvetés.** A tanács az 1913. évi költségvetés jóváhagyása ügyében érkezett belügyminiszteri leiratot ma tartott ülésében tárgyalta. A tanács a leiratot tudomásul vette és az annak értelmében szükséges intézkedéseket megtette.

(*) **Új élelmiszerárúsító bódék.** A tanács elhatározta, hogy a III. kerület Flórián-téren községi élelmiszerárúsító csarnokot állít fel, a Klauzál-téren felállított élelmiszerárúsító-bódét pedig beszünteti és helyette a Lovóde-téren állít fel új bódét.

(*) **Alapítványok adományozása.** A Baumann Joachimné-féle kiházasítási alapítványánál 900 korona kamat áll rendelkezésre. A tanács ezt az összeget az alapítványi kuratórium kijelölése alapján Farkas Rózának adományozta. A Pindelmayer Teréz-féle 100 koronás ösztöndíjas helyet Belházi Melánie kapta.

TANÜGY.

= **Elnökválság a Tanitók Országos Szövetségében.** Alig mondott le Moussong Géza, az Országos Szövetség vezetéséről, máris országos agitáció indult meg az új elnök körül. A tanitóság vezetői Nagyváradon gyűlést tartottak és általános lelkesedéssel egyhangúlag abban állapodtak meg, hogy a Szövetség új elnöke Dabó Sándor református felekezeti iskolaiigazgató legyen. A tanitói lapokban felbukkant ama híreket, hogy Moussong lemondása csak kiszámított hazárdjáték, vagy a tanitóság körében is megzafolják, mint maga Moussong a leghatározottabban kohlománynak minősíti.

= Önképzőköri jubileum. A belvárosi főreáliskola vasárnap délelőtt ültö meg önképzőkör alapításának ötvenéves jubileumát. Gellért Jenő igazgató, az önképző körnek negyedszázadon át buzgó vezetője mondotta az ünnepi beszédet. Az ünnepség keretében a ifjuság megemlékezett báró Eötvös Józsefről is születése századik évfordulója alkalmából.

KÖZIGAZGATÁS.

A belügyminiszter a jegyzők ellen. A belügyminiszter a községi és körjegyzőknek az ingatlan-feldarabolásokról való közreműködése tárgyában a következő rendeletet bocsátotta ki 1830S1-1912. szám alatt:

A földmivélségi miniszter urtól vett értesülés szerint a községi és körjegyzők több esetben oly magánbirtok-feldarabolásoknál is közreműködtek, amely feldarabolások a községi gazdaközönség, mint vevő fél érdekei szempontjából károsoknak bizonyultak, nem egy esetben pedig, amelyben a nevezett miniszter ur közgazdasági érdekeiből a feldarabolásnál közrehatott s a feldarabolás közérdekű voltára tekintettel a becsülést, felmérést s általában a szükséges munkálatokat ingyen végeztette vagy a vevőket akár a hitelmítvéltnél, akár más irányban támogatta, oly lanyhaságot, a községi közönség választásából elfoglalt bizalmi állással össze nem egyeztethető oly közönbűséget tanúsítottak, amely feldarabolási művelet sikeres keresztülvitelét éppen az üzletekre számító közvetítők javára meghúsejtotta.

Ezek a körülmények, tekintettel arra, hogy az ingatlan-feldarabolások ellenőrzése és irányítása állami feladat: szükségessé teszik, hogy a községi (kör-) jegyzőknek magánparcellázásoknál közreműködése szigorúbb kormányhatósági ellenőrzés alá vettessék.

Ehhez képest elrendelem, hogy a községi (kör-) jegyzők a magánparcellázásoknál, a hivatalos ténykedést meghaladó közreműködésére a földmivélségi miniszter ur engedélyét mindenkor előzetesen kikérjék s ily engedély nélkül a szóbanforgó birtokfeldarabolásoknál közre nem működjenek.

Az engedélyt a vármegye alispánja utján kell kérni.

Felhívom, hogy a községi (kör-) jegyzőket ily értelemben utasítsa s egyúttal azt is tegye kötelességükké, hogy a földmivélségi miniszter urnak az ingatlan-feldarabolásoknál közérdekből eljáró szakközegeit ügybuzgó, lelkiismeretes támogatásban részesítsék.

Ez a rendelet a maga teljes szövegében. A rendelet emellett, hogy igazságtalan, mert csak a jegyzői kart érinti és másoknak továbbra is lehetővé teszi az engedély nélküli parcellázást, emellett, hogy méltánytalan, mert a jegyzőknek hivatalos kötelességévé teszi a parcellázások bizonyos eseteiben mások vagyoni haszna érdekében a díjtalan közreműködést, sértő is a jegyzői karra, amelyet úgy állít be, mintha a jegyző közreműködése mellett létrejött parcellázások a felek szempontjából károsak lettek volna. Ezt a jegyzői kar nem érdemelte meg a belügyminisztertől, akinek kötelessége lenne a jegyzői kar helyzetén segíteni és nem anyagi viszonyait mindig jobban és jobban züllés elé vinni. A jegyzői kar nagyértékű hazafias és ünfeláldozó munkásságával nem ezt érdemelte a belügyminisztertől, hogy olyan jogot elvogyen tőle, amelylyel mindenki más szabadon élhet.

Kíváncsian várjuk, hogy mit szól ehhez a rendelethez az országos jegyzőegyesület vezetősége, vagy talán ez a főjegyző ur audienciáinak újabb eredménye?

Amióta ő, a sorsjegylóvag, audienciázik, azóta csak jogfosztásban van része a jegyzői karnak, de hát ez nem is lehet másként. A sorsjegylóvagban a vádlottat felmentő ítélet az ő marasztaló ítélete volt, hogy tehát vele korrekt, kifogástalan urimeberek érintkezzenek — azért valakinek fizetni kell. Hogy ez a valaki a jegyzői kar — ez természetes, mert hiszen odig még a „bölcs“ elnök és a „nagy tudású“ főjegyző mindent a jegyzői kar érdekeinek feláldozásával fizették meg.

Országos jegyzőkongresszus előtt. A jegyzői karnak a kormány részéről tervezett államosítása állandó izgalomban tartja az ország községi és körjegyzői karát. Különösen attól félnek a jegyzők, hogy az államosítás, amelynek hatálya 1915-re, a választójogi törvény életbeléptetésének idejére tervezetik, el fogja odézni a folyó évre beigért fizetésrendezést. Ez az aggodalom arra bírta a jegyzői kart, hogy a legválságosabb időben kongresszust hívjanak össze, amelyen állást foglaljanak a fizetésrendezés elodázása ellen. A kongresszus gondolata tegnapi az István király-kávéházban tartott értekezleten született meg, amelyen mintegy 120-an vettek részt az ország legkülönbözőbb vidékeiről. Kimondották itt, hogy a kongresszus napjaul május 4. és 5-ét tűzik ki, amely alkalommal a lehető nagyszámban gyülekeznek össze és kimondották azt is, hogy a kongresszusra a segédjegyzőket és a községi kezelőszemélyzetet is meghívják.

EGYESÜLETEK

(—) A Budapesti III. ker. Demokrata Társaság vasárnap, folyó hó 6-án tartotta meg rendezévi közgyűlését dr. Pető Sándor orsz. képviselő elnöklété alatt. Dr. Pető Sándor megnyitójában emlékezett meg mindazon eredményekről, melyeket a társaság a III. kerület fejlődése terén elért. A tisztújítás eredménye a következő lett. Elnökök: Dr. Pető Sándor és Kiss I. Jenő, Társelnökök: Bercsik István, Stiller József, Nagy Ede és dr. Székely Dezső. Ügyvezető elnökök: Szilágyi Károly és dr. Pollitzer Zoltán. Főtitkár: dr. Vörösvári Miklós.

TÖRVÉNYSZÉK:

§ A csődtömeggondnoki kirendelések. Balogh Jenő igazságügyminiszter a tegnapi értekezlet után hivatalos kommunikét adott ki, hogy a jövőben a tömeggondnoki kirendeléseknél az ügyvédi kamara választmányának befolyását biztosítani kívánja. Az ügyvédi kamara választmányára évről-évre szolgálati lajstromot állít össze, amelyben száz-as csoportokban veszi föl azoknak az ügyvédeknek a nevét, akik eddig csődöt nem kaptak és fegyelmi eljárás alatt nem állottak. Körülbelül 1500 ilyen ügyvéd van Budapesten. A fővárosban évenként átlag 70-80 csődeset van, így tehát tizenöt év alatt minden bejegyzett budapesti ügyvéd feltehetően kap egy csődöt. A bíróság hatásköre jövőben főképpen arra fog kiterjedni, hogy a hivatalos lajstromban szereplő ügyvédek közül kiválassza azokat, akik a speciális csődügyek ellátására leginkább alkalmasak.

§ A törvényelőkészítő állandó bizottság. A hivatalos lap ma közli, hogy az igazságügyminiszter a büntetőjogi törvényelőkészítő állandó bizottság elnökévé: dr. Vavrik Béla v. b. t. tanácsost, a Kuria másodelnökét, szakértő tagjaivá: dr. Angyal Pál budapesti tudományegyetemi ny. r. tanárt, dr. Bernolák Nándor egyetemi magántanárt, dr. Edvi Illés Károly nyug. kir. ügyész budapesti ügyvédet és dr. Finkey Ferenc kolozsvári egyetemi ny. r.

tanárt nevezte ki. Ugyancsak ma közli a hivatalos lap, hogy a király jóváhagyta az állandó bizottság szervezeti szabályzatát. A szabályzat szerint a bizottság feladata az anyagi büntető törvénykönyvek helyébe a hazai és külföldi jogfejlődés, a törvényhozási és tudományos munkálatok eredményeinek felhasználásával új törvénytervezetet készíteni.

§ Csalás Bródy Sándor nevével. Schwab József műszerész ez év február 20-án megjelent Lukács Dezső Teréz-körut 38. sz. alatt levő irógép-üzletében és ott egy irógépet kért azzal az ürüggyel, hogy azt Bródy Sándor írónak fogja eladni. Lukács Dezső erre átadott neki egy 675 korona értékű irógépet, de vele küldte Günzberger Dezső nevű tanonczát is. Mikor Schwab az irógéppel az Erzsébet-körut 55. számú ház elé ért, Günzberger Dezső tanonczot felkültte a negyedik emeletre, hogy hívja le a Schenk urat. Mig a tanoncz fent járt, addig ő a géppel megszökött és azt nyomban el is zálogosította. A károsult kereskedő feljelentésére a rendőrség Schwab Józsefet nyomban letartóztatta és ellene a kir. ügyészség csalás bűntette miatt emelt vádat. Most tárgyalta ezt a bűnügyet a büntető törvényszék és a beismerésben levő vádlottat csalás vétségeért két hónapi fogházra ítélte. Ebből a büntetésből azonban a bíróság kitöltöttnek vett egy hónapot és tizenhat napot az elszenvedett vizsgálati fogsággal. Az ítélet jogerős.

§ Az ünbtörő ékszerkereskedő. 1910. évi május 6-ra virradó éjszakán Friedmann Hermann vas-utcai ékszeres boltjába betörték. Friedmann a betörés után a Fonciére pesti biztosító-intézetnél 30.000, az Első Osztrák Betörés Elleni Biztosító Intézetnél 1000 korona biztosítási összeg felvétele végett jelentkezett, mert üzlete ennyire volt biztosítva. A biztosító-társaságok gyanút fogtak és feljelentették Friedmann-t. A nyomozás folyamán kiderült, hogy Friedmann maga követte el a betörést és elvitte össze ékszerárut az üzletből. A törvényszék a furfangos ékszerkereskedőt egy évi börtönbüntetésre ítélte. Ezt az ítéletet ma a budapesti ítélőtábla helybenhagyta.

§ Letartóztatott pénzhamisító. Nagyváradról jelentik: A belényei csendőrség nyomára jött annak, hogy Belényes és vidéke egészen el van árasztva hamis ötkoronásokkal. Hosszas nyomozás után most végre sikerült a pénzhamisítót elfogni. Bodó Károly napszámot rajtaesípték, amidőn a kereszében hamis ötkoronással fizetett. Lakásán a csendőrök házkutatást tartottak és a padló alatt elásva megtalálták a pénzhamisító gépet, amelylyel Bodó egészen elfogadható ötkoronásokat gyártott. A csendőrök Bodót beszállították a nagyvárad-i ügyészség fogházába.

§ Merénylet a községi jegyző ellen. Lenecs Antal szigetbecsei lakost a múlt évben a ráczkevei kir. járásbíróóság könnyű testi sértés vétsége és közrend elleni kihágás miatt elítélte. Lenecseknek még 70 korona pénzbüntetést is kellett fizetnie, amelynek végrehajtás utján való behajtására a ráczkevei községi előljárással utasított. Vuics György ráczkevei községi jegyző felszólította tehát Lenecs Antalt, hogy a pénzbüntetést fizesse le. Lenecs Antal, — aki régi haragosa volt a jegyzőnek, mert az elvette tőle a községi előfogatot, — magához vette töltött revolverét és beállított a jegyző irodájába, itt elővette revolverét és két lépésnyi távolságból a jegyzőre lött. Vuics jegyző a készülő merénylet láttára egy gyors mozdulattal az íróasztala alá bujt és így a revolver golyója a feje fölött a falba furdott. Lenecs ezután ismét a jegyzőre akart löni, de revolvere csütörtököt mondott. Erre azután Lenecs rávetette magát a jegyzőre és a revolver agyával agyba-főbe verte. A lövés zajára és a szorongatott helyzetben levő jegyző segítség-kiáltására Valtér Tamás tanító berohant az irodába és lefogta a merénylőt. Ma tárgyalta ezt a bűnügyet a pestvidéki törvényszék.

H e t i m ű s o r :

Aprilis hó	Nemzeti Színház	Magy. Kir. Operaház	Várszínház	Népopera	Vigszínház	Magyar Színház	Király Színház	Budapesti Színház	Uránia
10 Csütörtök	A fáklák	Eladott menyasszony	—	Hangre seny	Az elnök	Aminő zserelnök	A cigányprimás	Ártatlan Zsuzsi	A mozi
11 Péntek	A fann	Hoffmann meséi	—	zevi lai borbély Ruffo és Perca felépítével	A mumus	A farkas	A cigányprimás	Szókik a ragysága	A mozi
12 Szombat	Romeo és Júlia	Lehongin	—	Aranyosó	A telefon	Az isteni szikra	A cigányprimás	Az asszonyfaló	Váljunk el
13 Vasárnap	Délian: Az ember trédója	Tördelt uó	—	A anyesó	Lakajok	A farkas	Janos vitéz	Szókik a ragysága	—

esküdtbíróvá. A vádlott, aki tagadja a cselekményt, a vizsgálat folyamán örültséget színlott, de az elmeorvosok véleménye szerint nem elmebeteg. Az esküdttek a vádlottat erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés büntetlenség kísérletében mondták ki bűnösnek, aminek alapján a bíróság Lenec Antalt három évi fogházra ítélte.

§ A sertéskereskedő gyilkosa. Szabadkáról jelentik: *Gibicz-Grobina* János, aki március elsőjén *Aradszky* Mihály szabadkai sertéskereskedőt Kukoriki állomáson leszurta és kirabolta, a vizsgálóbíró előtt továbbra is állhatatosan tagad. A csendőrség folytatta a nyomozást *Gibicz* multja iránt és megállapította, hogy a mult év decemberében Békéscsabán kirabolta és meggyilkolt *Borsós* Balázs dombiratosi gazdát, akitől 300 koronát rabolt el. A gyulai királyi törvényszék közzölevélet bocsátott ki ellene. *Gibicz* ezt a gyilkosságot is tagadja. *Gibicz* Jánost a napokban Gyulára fogják szállítani, ahol esküdtbíró elé állítják s csak ezután fogják ismét Szabadkára hozni, ahol a törvényszék előtt *Aradszky* meggyilkolásáért kell felelnie. A rendőrség számos bizonyítékot talált arra vonatkozólag, hogy *Aradszkyt* tényleg ő gyilkolta meg, noha *Gibicz* határozottan tagadja.

SPORT:

○ **Alag.** Az idő ugyan megijesztette egy kissé a publikumot, mert a versenyek kezdete előtt tartósan látszó eső kerekedett, de szerencsére ez a veszély mihamar elmúlt s így minden különösebb emóció nélkül vette kezdetét az első futam öt lóval. Egy-kettőre meg volt a start s *Rivoli* kalauzolásával elindult a mezőny s egész az egyenesbe fordulógig nem volt változás, mert a tulajdonképeni verseny itt kezdődött. A háttérből előbb *Bihar*, majd a favorit *Florestan* jöttek föl s kettőjük közt dült el a verseny az utóbbi javára. A második futam gátverseny volt hat résztvevővel. A nem nagyon népszerű *Zanger-istálló Floridsdorf-já* lett a favorit s így — ismervé a Zangen-lovakat, amelyek akkor rendezés lemaradnak, ha fogadják őket — kicsit fázva kötötték meg az üzletet az öreg harcokban bizók. Ugy is látszott már, hogy ismét fel fog sülni a publikum, de mégis az utolsó gátnál megmondta magát *Zangen Boleszláv* és a rendkívül erélytelenül lovagolt *Palóczkirály* ellen győzött lovával. A *Phyllades akadályverseny* következett sorra. *Fergeteg II.*-nek kiemelkedő sánza volt s fogadták is nyakra-főre. A *Popescu-ló* — szokásához híven — rögtön élre szökött s a szintén vezetni szerető *Gredine* sehogysem tudta beérni. Eredetileg hét ló indult el a starttól, de a köfalhoz már csak hat érkezett, mert *Nótárius*-ról közben leesett a lovasa s amint a rendkívül gyors iramból látszott, még több bukásra is volt kilátás. A tribünugránál ez be is következett, mert a ferdén ugró *Gredine* nyergében *Bocskai* nem tudta magát tartani és ennek következtében a nyomában ugró *Dillon* lovasa is bucsut mondott lovának. *Hujber* és *Szántó* szerencsésen megmenekültek, de *Bocskai* vállperczét törte s eszméletlenül maradt a földön. Ez incidens után *Fergeteg II.* ellenfél nélkül maradt s játszva nyert. A nap legkellemesebb száma: a vadászverseny ezután következett. A publikum — nem lévén tatalizátor — minden érdeklődés nélkül élvezte végig ezt a rendkívül mulatságos számot. Nagy tetszést keltett mindjárt *Janek* megjelenése s úgy, mint nagy pályákon sikeres versenyekben: ő lett a kedvenc. Versenyközben a mulatságos jelenetek egymást követték, mert a ponnok egyik-másika sehogy sem akart az ugráson átkelni, pedig a hátul jövőknek már könnyű helyzetük volt, mert amelyek előbb értek az ugrásokhoz, azok mind ledöntötték azt s így csak épp hogy át kellett lépniük a „nehéz akadályokon.” Végül is *Kiss Géza* lett a győztes a messze háttérből szépen feljövő *Janek* ellen. A *Konferenzler gátverseny*-ben *Bob Dancer*, a *Rákosi* elbukott favoritja volt a kedvenc. Most végig ment ugyan a pályán, de győzni azért nem tudott. Heves finish után a bravurosán lovagolt *Du* lett első *Royal Mail* előtt, melynek nyergében ismét *Kollár* ügyetlenkedett, *Falieri* az *Eladóverseny*t játszva nyerte öklönyi lovasával, míg a napot bezáró *Nagy-*

Marosi di-j-ban a leghevesebb küzdelem után tudta csak *Veronese* igazolni származását *Ravenswood* ellen. Ez a futam volt a nap legszebb versenye. *Kiss Géza* nagy rutinra, valló taktikával csak az utolsó pillanatokban ütötte el a győzelemtől a remekül lovagló *mr. Heasman*. Részletes eredmény:

I. *Handicap*, Díj 1800 K. Táv. 1800 m. 1. *Schlesinger W.* és *tsa Florestan* (*Heasman*), 2. *Bihar* (*Popescu*), 3. *Puica* (*Krause*). — Futottak még: *Rivoli*, *Fencleány*, *Turandot*. — Könnyen 3 hossal első, 4 hossal harmadik. — Tot.: 10:18, 20:26, 36. — Könyvfogadások: 1 és negyed reá *Florestan*, 3 és fél *Bihar*.

II. *Eladók gátversenye*. Díj 2000 K. Táv. 2800 m. 1. *Zangen I. Floridsdorf* (*Zangen B.*), 2. *Palóczkirály* (*Kollár*), 3. *Geri* (gróf *Esterházy*). — Futottak még: *Chan*, *Charmeuse*, *Maedehen*. — Könnyen 3 hossal első, 3 hossal harmadik. — Tot.: 10:24, 20:33, 56. — Könyvfogadások: 1 és háromnegyed *Floridsdorf*, 4 *Palóczkirály*.

III. *Phyllades-akadályverseny*. Díj 2000 K. Táv. 3600 m. 1. *Popescu M. Fergeteg II.* (*Fries*), 2. *Vacant* (*Maas*), 3. *Samuela* (*Kollár*). — Futottak még: *Tihamér*, *Nótárius*, *Gredine*, *Dillon*. — Könnyen 5 hossal első, 5 hossal harmadik. — Tot.: 10:24, 20:29, 57, 33. — Könyvfogadások: 1 és fél *Fergeteg II.*, 2 és fél *Samuela*, 5 *Vacant*.

IV. *Konferenzler gátverseny*. Díj 2000 K. Táv. 2400 m. 1. *Schlesinger W.* és *tsa Du* (*Heasman*), 2. *Royal Mail* (*Kollár*), 3. *Chinin* (*Nosal*). — Futottak még: *Dani*, *Bob Dancer*, *Józka*, *Gránica*, *Mén Marót*. — Küzdelem után nyakhosszal első, 1 hossal harmadik. — Tot.: 10:36, 20:31, 46, 80. — Könyvfogadások: 3 *Du*, 5 *Royal Mail*, 6 *Chinin*.

V. *Eladók versenye*. Díj 2000 K. Táv. 1200 m. 1. *Dávid E. Falieri* (*Máthé*), 2. *Bergl* (*Eisz*), 3. *Bursak* (*Brahacsak*). — Futottak még: *Admirális*, *Marion*, *Borbolya*, *Sárgacsikó*, *Lagune*, *Georgette*, *Porte-bonheur*, *Pansophie*, *Nebuló*, *Agatha*. — Könnyen 1 és fél hossal első, fél hossal harmadik. — Tot.: 10:25, 20:31, 212, 76. — Könyvfogadások: 1 és negyed *Falieri*, 7 *Bursak*, 20 *Bergl*.

VI. *Nagygyarosi di-j*. Díj 1800 m. Táv. 2400 m. 1. *Hg. Festéich T. Veronese* (*Kiss G.*), 2. *Ravenswood* (*Heasman*), 3. *Paris* (*Sibirik*). — Futottak még: *Javorinka*, *Csótár*. — Küzdelem után nyakhosszal első, ötönegyed hossal harmadik. — Tot.: 10:75, 20:76, 46. — Könyvfogadások: 2 és fél *Ravenswood*, 5 *Veronese*, *wood*, 3 *Javorinka*, 9 *Csótár*.

○ **Kötös bajnoki mérkőzés az üllői-úti pályán.** Az üllői-úti pályán vasárnap, április 13-án a *Magyar Athletikai Club* és a *Nemzeti Sport-Club* ezt követőleg a *Ferencvárosi Torna-Club* és a *Budapesti Torna-Club* játszó bajnokai mérkőzések.

○ **A magyar bajnokság állása.** A bajnokság sorsa eldőlt már, az FTC előreláthatólag canterben fogja az idén is magához ragadni a győzelem pálmáját, míg a második újra az MTK lesz. A harmadik helyért erős küzdelem várható a 33FC, BAK és BTC között. A legelkeseredettebb harc az utolsó helytől való megszabadulásért folyik, amelyben az NSC és TTC vesz részt. Ha e két csapat pontjainak száma hamarosan nem fog megnövekedni, úgy mindkettő kiesik az I. osztályból.

	Adott	Kapott	Pontszám
1. FTC	73	11	27
2. MTK	36	14	20
3. MAC	26	20	16
4. BTC	16	11	15
5. „33” FC	25	23	15
6. BAK	24	30	15
7. UTE	23	32	11
8. Törökvas	20	40	9
9. TTC	19	39	4
10. NSC	13	55	4

Nyiltér.

○ **rovatban közzétett nem vállal felelősséget a szerkesztőség.**

Hirdetmény.

A „Nemzeti” Baleset-Biztosító R.-T.
részvényeinek huszadik számú szelvénye

husz koronával

fog beváltani a társaság főpénztáránál (VI., Andrássy-ut 45. sz.) délelőtt 9-től 12-óráig; valamint a „Pesti Magyar Kereskedelmi Bank” budapesti főpénztáránál és a „Mercur” bank és váltóüzlet részvény-társaságnál Bécsben.

A társaságnak 1—5000-ig folyó számmal ellátott részvényei a részvények és szelvényutalványok bevonása ellenében a „Pesti Magyar Kereskedelmi Bank” budapesti főpénztáránál fognak szelvényekkel ellátott új részvényekkel kicseréltetni, ahol a részvények számtani sorrendben összeállított jegyzék kíséretében benyújtandók.

Budapest, 1918. április hó 9-én.

„Nemzeti”
Baleset-Biztosító R.-T.

(Utányomás nem díjazatik.)

KÖZGAZDASÁG.

Az új járadék sikere. Jelentettük, hogy a magyar kormány 150 millió korona névértékű 4 és fél százalékos koronajáradékot bocsátott ki aláírásra 90.60 százalékos aláírási árfolyamon. Ez az árfolyam az új járadékot a tőkésre nézve kétségtelenül elsőrangú befektetési értékpapírossá teszi, mert hiszen, tekintettel az adómentességre is, az új járadék majdnem 5 százalékos kamatozást biztosít, ami arravaló tekintettel, hogy a járadék 10 évig nem konvertálható, igen figyelemreméltó kamatozás. A nemzetközi piacokon ugyanis már láthatók a megkönnyebbülés jelei s minden valószínűség szerint rövid idő múlva újból megnyílnak a két év óta elzárt pénzforrások. A pénzkínálattal emelkedése maga után vonja a kamatláb hanyatlását, mivel szemben az új járadék egy esetleges konverzióig, de legalább 10 évig mindenkor meg fogja hozni a maga 5 százalékos hasznát. Ebben a körülményben leli magyarázatát az, hogy különösen a külföldi nagytőkések igen rokonszenvesen fogadták az új járadékot, aminek jele az, hogy — mint Berlinből jelentik — *Berlinben ma az ottani tőzsdén 91 százalékkal, tehát 50 pfenniggel magasabban, több millió márká értékű járadék került forgalomba.* És ugyanezek a megfontolások készítetik a belső tőkéseket az új járadék jegyzésére s — noha az aláírási határnap csak ápr. 10. — már ma egy a Hitelbanknál, mint a többi vezető banknál igen nagy tételekben történtek előjegyzések, úgy, hogy az új járadék kibocsátása — mint már ma megállapítható — *teljes és nagy sikerrel fog járni.*

Uj czukorgyár. Az Angol-Magyar Czukoripar R.-T., melynek Cservenkán van czukorgyára, hír szerint megvalósítja régi tervét és Zomborban felépíti második czukorgyárát, melynek alapításáról egyébként már régebben volt szó.

Krausz Simon lemondása. A budapesti tőzsdetanácsot súlyos veszteség érte. Legnépszerűbb és legtekintélyesebb tagjainak egyike, a budapesti tőzsde vezető tagja, *Krausz Simon*, lemondott tanácsosi tisztéről. A lemondás szoros összefüggésben van a legutóbbi tőzsdetanácsosi választásokkal, ahol a tőzsdetagok kibuktatták a hivatalosan jelölt *Fischl Ignác*-ot, a Wiener Bankverein budapesti igazgatóját s *Vágó Józsefet*, a Lezámitoló-Bank tőzsdei intézőjét, tehát egy tisztviselőjét választották meg. E választás ellen *Krausz Simon*nak elvi kifogásai voltak, mert nem tartotta megengedhetőnek, hogy függő viszonyban lévő egyének kerüljenek a tanácsba, hol a tőzsdébíró-ságban függő helyzetüknél fogva nem fejtethnek ki teljesen önálló álláspontot. Miután ezen a kétségtelenül helyes elven rést ütött a mostani választás, *Krausz Simon* elvi álláspontjához híven, levonta a konzekvenziát. Elhatározása általános megdöbbenést keltett éppen azok körében, akik az ő hivatalos jelöltjei ellen szavaztak.

Fővárosi pénzüzetek értekezlete. A váltó-és csekkljog egységesítése tárgyában 1912. évben Hágában tartott második nemzetközi államértekezlet eredményéről a magyar kormány kiküldöttjei által készített jelentés s az egységes váltótörvényt kiegészíteni hivatott beltörvényhozási rendelkezések javaslata tárgyában a kereskedelmi minisztérium által véleményadásra felhívott fővárosi pénzüzetek a Magyar Általános Hitelbank kezdeményezésére f. hó 7-én Horváth Elemér miniszteri tanácsos, a Magyar Általános Hitelbank igazgatójának elnöklété alatt értekezletet tartottak. Az értekezlet a javaslat rendelkezéseinek beható megbeszélése és megvitatása után a javaslatot a forgalom igényeinek megfelelőnek találta ugyan, azonban szükségesnek vélte, hogy az több irányban kiegészítessék; jelesül a késedelmi s perkamat az Egységes Szabályzatban előírt 5 százalékos helyett — a hágai egyezmény 12. cz. alapján — 6 százalékban volna megállapítandó; ugyanezen egyezmény 14. cz. alapján pedig kimondandó volna, hogy „az elfogadás végetti bemutatást tilgő idegen váltó, a váltóösszeg erejéig, a kibocsátót az intézvényezettel szemben megillető követelés tekintetében a váltóbíró-ko-s javára szóló engedmény joghatályával bír.” kimondandó volna továbbá, hogy „bármely váltó át-ruházásával az illető váltó biztosítására szolgáló zálog- és jelzálogjog s kezességből folyó jogok is átszállanak az új váltóbirtokosra” — s hogy végül

a változó jogról rendelkező 95. szakasz 1. pontja kiegészítendő volna azzal, hogy amennyiben a zálogot nyújtó irásbelileg beleegyezett abba, hogy a hitelező magát a zálogból bírói közbenjárás nélkül kielégíthesse, a hitelezőnek jogában álljon a zálogtárgyat, ha azok piaci vagy tőzsdéi árfolyammal bírnak a folyó árban magánuton, egyébként pedig nyilvános árverésen, minden esetben hiteles személy közbenjöttével eladatni. Kivánatosnak találta még az értekezlet, hogy a megtartási jogról szóló 96. szakasz 3. bekezdése akként szövegeztessék, hogy ne forogjon fenn kétség aziránt, hogy a végrehajtás sikertelennek tekintendő, ha az adós a végrehajtás foganatosítása alkalmával tartózkodását ki nem fizette. Az értekezlet ezen véleményezése alapján az intézetek emlékiratot fognak a kereskedelmi miniszteriumhoz benyújtani.

Egy nagy faület fizetési képtelensége. Ugy létszik, az általános s nagy gazdasági krízis a faezakmát is kikezdi. Eddig is már több fakereskedő esett áldozatul a mostan dúló nehéz viszonyoknak, ma azonban a szakma egyik igen előkelő társas cégéről beszéltek a tőzsdén, amely szintén áldozatul esett a nagy pénzkrisisnek. A cégnek több millió korona lesz ugyan a passzívája, de az aktívák is tekintélyesek, olyannyira, hogy a hitelezők nem nagyon fognak károsodni. A cég bukásánai majdnem az összes vezető bankjaink érdekelve vannak.

Az „Anker“ üzletve. Az „Anker“ élet- és járadékbiztosító társaság a f. hó 8-án megtartott mérlegmegállapító ülésén elhatározta, hogy az 1913. április 23-án megtartandó társasági közgyűlésen azt javasolja, hogy az 1912. üzletév részére a biztosítottak között szétosztandó nyereségosztalék „A“ osztalékterv szerint (Conto vecchio) egy évi díj 33 százalékában, „A“ osztalékterv szerint (Conto nuovo) egy évi díj 22 százalékában és „B“ osztalékterv szerint a biztosítás tartamához képest egy évi díj 9—5.6 százalékában, összesen (a múlt évi 1.691.669.17 korona ellenében) 2.150.629.07 összegben állapítsák meg; a részvényesztalékok kifizetésére, mint a múlt évben, 480.000 korona (részvényenként 240 korona) fog javaslatba hozatni. A társaság értékpapíralományában beállott jelentékeny árfolyamvesztés nagyrészt az üzemből fedezhető volt; az árfolyamvesztések tartalékára szolgáló alap csak részben vétett igénybe és ahhoz az új számlára 150.900 korona iratott hozzá. A háború biztosítási alaphoz újlag 300.000 korona iratott hozzá, úgy hogy az 813.886.58 koronára emelkedik. Mint az igazgatótanács tagja Sontson Rudolf dr. kooptáltatott.

Fiók lesz az Országos Iparbank. Az Országos Iparbank, az Zivocstenk aitteni alapítása eddig, mint különálló társaság működött, most azonban a cseh bank főintézete úgy határozott Prágában, hogy „üzemmegtakarítási“ szempontból az intézetet főkká alakítja át, a részvénytársaságot feloszlattja és a részvényeseknek visszafizeti — ha visszafizeti — a befizetett alaptőkét. A fiók vezetője azután Wallis, a prágai intézetnek ide delegált tisztviselője lesz.

A bosnyák tanulmányutról. A Magyar-Bosnyák Gazdasági Központ a boszniai üzleti viszonyokról beérkezett legújabb jelentések alapján nagy készséggel nyújt hivatalos helyiségeiben (V. Rudolf-rakpart 9. szám) tagjainak felvilágosításokat. E hó 11-én indulnak el tanulmányutjukra a bosnyák tanfolyam hallgatói Kunos Ignác igazgató vezetésével Boszniába és Hercegovinába. E kirándulásnak gazdasági szempontból való leírására a Magyar-Bosnyák Gazdasági Központ pályázatot tüzött ki és a nyertest a Lányi Leó-díjjal fogja jutalmazni. A központ közgyűlését a Tavasi vásár idejére tüzte ki.

Az új járadék kincstári jegyzése. A tőzsdetanács ma délben Horváth Elemér elnöklete alatt teljes ülést tartott, amelyen elrendelte az 1912. évi LXVI. törvényzikk alapján kibocsátott 150 millió korona értékű 4 és fél százalékos járadék kölcsönkötvények tőzsdéi lajst.ozosását és jegyzését.

Visszafélések a közszállításoknál. A Magyar Vas- és Fémiparosok Országos Szövetsége tegnap Hirmann Ferenc rézáruháros elnöklete alatt ülést tartott, amelyen Ghimessy Béla szóvá tette, hogy egyes műszaki kereskedők a hatóságoknak és kincstári intézeteknek történt szállításoknál, amikor a szállított cikkek eredetét megjelölik, olyan

iparosok neveit írják számláikra, akiknek tudomásuk sincs a szállításról, annál kevésbbé van valami közük a szállított cikkekhez. A szövetség elhatározta, hogy a visszaféléseket a kereskedelemügyi miniszterium tudomására hozza és felkéri a Kereskedelmi muzeumot, hogy a közszállítások ellenőrzése alkalmával minden megnevezett iparoshoz intézzen kérdést arra nézve, hogy a nevével megjelölt árucikk tőle származik-e?

Szterényi a kisipari szövetségekről. A Budapesti Szabóiparosok Hitel- és Termelő Szövetkezte tegnap tartotta meg rendes évi közgyűlését, amelyen Szterényi József v. b. t. t. ny. államtitkár a közgyűlést hosszabb beszéddel nyitotta meg, amelyben érdekesen nyilatkozott a hazai kisipari szövetségekről. Beszédében megnyugvással állapította meg, hogy a múlt évi súlyos gazdasági válság dacára jelentékenyen fejlődött és gyarapodott a szövetkezet, sőt a válságos viszonyok dacára sikerült a szövetkezet vezetőségének egy nagyszabású tranzakciót megvalósítani, melynek révén a szövetkezet ügyletköre jelentékenyen kibővült, termelése pedig az eddiginek körülbelül négyszeresére emelkedett. Lelkes éljenzés fogadta az elnök megnyitóját. Tárgyalta ezután a közgyűlés az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentését, amelyekhez elnök Ullmann Jákó szólott hozzá és a legnagyobb elismeréssel méltatta a vezetőségnek, különösen Szterényi József szövetkezeti elnöknek és dr. Soltész Adolf igazgatósági elnöknek valóban eredményes munkásságát. A felügyelő-bizottság jelentését egyhangulag elfogadta és a fölmentvényt megadta. A napirend letárgyalása után Cserna Lajos szabóiparpartestületi elnök, a szabókisiparosság háláját tolmácsolta Szterényi Józsefnek azért az önzetlen és hathatós támogatásért, amelyben a szövetkezetet évek hosszú sora óta részesíti. Szterényi válaszában kifejtette, hogy nem a népszerűség-keresés vezette, amikor a kisiparosság kérésére a szövetkezet élére állott, hanem az a kötelességérzet, hogy ha valaki valamely alkotást létesít, úgy álljon annak az élére, annyival is inkább, mert soha sem fog megszűnni küzdeni annak a programjának a megvalósításáért, hogy Magyarország kisiparát regenerálni kell, mert az állami szükség, nemzeti feladat. Lelkes éljenzés követte az elnök szavait, mire a közgyűlés Szterényi József elterésével véget ért.

A német bank helyzete. Berlinből jelentik: A birodalmi-banknak e hó 5-éről szóló időközi kimutatása szerint a fedezetlen bankjegyek összege 952 millió márkára rug, a tavalyi hasonló időszak 789 millió márká fedezetlen állományával szemben, vagyis a jegybank státusa e hó 5-én 163 millió márkával rosszabb, mint volt a múlt évben április 5-én.

Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság végrehajtóbizottsága elhatározta, hogy a mostani járadékkölcsön emisszióból több millió korona összegű járadékot jegyez. A társaság ezen elhatározása a mostani viszonyok között részéről súlyos áldozatot jelent és csak évtizedes hazafias felfogását gyakorolja, ha a pénzügyminiszter történt felhívására nagyobb mértékben vállal részvételét az emisszió körül. Az Első Magyar, most nem rendelkezik olyan készpénz vagy bankbetét fölötte, amelyet kénye-kedve szerint felmondhat, vagy amely készpénzt mint abszolút szükséges tartalékot nélkülözhetne. Viszont a társaság értékpapír készletével sem csinálhat most semmiféle tranzakciót, mert a papírok tőzsdéi árfolyama olyan, hogy csak horribilis veszteség árán juthatna készpénzhez. A társaság tartalékai amugy is hét millió korona veszteséget mutatnak ki a múlt év végi kimutatással szemben, úgy hogy az Első Magyar kénytelen volt majdnem teljes árfolyamtartalékát feláldozni. Hogy tehát a társaság mégis megfelelően európai hírnevéhez méltó áldozatkész-ségének: a hitelbank egyszerű könyvelési tétellel intézte el az Első Magyar jegyzését és mai napra folyó számláját öt millió koronával megerthelte.

Az Első Magyar fényes példát szolgáltatott az általános nagy pénzügyi műveleteinek támogatása körül és óhajtható volna, ha e példát többi vezető biztosító társaságaink is követnék. Az Első Magyar égisze alatt álló intézetek közül a Hazai Általános Biztosító Társaság is nagyobb összeggel fog szerepelni a jegyzések között és e tárgyban mai napon kikérték Thieme Károly, a müncheni viszontbiztosító társaság vezérigazgatójának hozzájárulását. Ily módon az Első Magyar csoportjához tartozó intézetek, köztük a Pannonia, a Bécsi biztosító, a Nemzeti baleset, a magyar francia, a Katonai biztosító és az Általános Iparbank r. t. közel tíz millió koronával vesznek részt a járadék-kölcsön emissziójában.

Városok hitele. A múlt év óta tartó pénzügyi válság kellemetlen helyzet elé állította a városokat. Megkezdett városi munkálatokat kellett abbahagyniok, mert a pénzforrások bedugultak s pénzt szerezni sem hazai, sem külföldi piacon nem lehetett. A városok hitele kimerült, csakugy mint a gazdasági élet minden szerve, nem juthatott tőkéhez. Ez a furcsa helyzet siettetti a községi takarékpénztárak föllállításának kérdését. A belügyminiszteriumban foglalkoznak a tervezet elkészítésével s — mint értesülünk — a május elején összeülő képviselőház elé kerül a községi takarékpénztárak föllállítására vonatkozó törvénytervezet. A városok már nehezen várják a belügyminiszter javaslatát, mert a községi takarékpénztárak létesítésétől a községi hitel teljesen új irányt fog venni s lényegesen csökkenteni fogja a városok kamatterheit.

A Mercur bank részvénytársaság tudvalevőleg sorsjegyeknek részletfizetés mellett való eladásával foglalkozik. Ezenkívül mála van a legtöbb sorsjegy elzalogosítva is, amennyiben a felek szíjazik oda lombardirozásra sorsjegyeiket. Most azonban, hogy a sorsjegyek értéke napról-napra visszamegy, a társaság igen kellemetlen helyzetben van feleivel szemben és legközelebb tömegesen kénytelen lesz a lombardirozott sorsjegyeket kénysereladás útján a tőzsdére vinni.

A budapesti kereskedelmi kikötőről. Kovács Sebestyén Aladár, a m. kir. József-műgyetem nyilvános rendes tanára ma este 7 órakor az Egyesült Lipótvárosi Polgári Kör disztertmében „A budapesti kereskedelmi kikötő“ ezimen előadást tartott. A rendkívül érdekes előadást nagyszámú előkelő közönség mindvégig figyelemmel hallgatta. Jelen voltak: Beöthy László kereskedelemügyi miniszter s a kereskedelmi világ és számosan Budapest társadalmának előkelőségei közül. Kovács magas színvonalu előadásában ismertette a fővárosi hajózási viszonyokat és a rakpartok használatosságát, majd a Csepel-sziget felső csucsán létesítendő kereskedelmi és ipari kikötő terveit. Ennek a kikötőnek a létesítését eddig a horribilis költségek akadályozták, most azonban a soroksári Dunaág hajózhatóvá tételének tervével ismét aktuálissá vált ez a kérdés. Az előadót az előadás végeztével lelkesen ünnepelték, azután pedig banket volt.

Közszállítási sérelmek orvoslása. Az Iparpartestületek Országos Szövetsége a kereskedelemügyi miniszterhez a közszállítások terén történő visszafélések dolgában fölterjesztést intézett, amelyre a miniszter most leirattal felel. A leirat hangoztatja, hogy minden megokolt panaszra rögtön megindítja a vizsgálatot. Az érdekeltek tehát ne egyszerű és ne általánoságban adják elő panaszukat, akármilyen közszállítási sérelemtől van szó, hanem minden konkrét esetben forduljanak a miniszterhez és kérik meg vizsgálatot. A temérdek visszafélé kiirtásának ez a leghathatósabb védelme.

Közvetlen hajójárat Ausztráliába. A Magyar Keleti Tengerhajózási Részvénytársaság „Attila“ nevű gőzöse 1913. évi május hó elseje és tizedike között Fiuméből indulólag Port Said és Suezet át Fremantle, Port Pirie, Adelaide, Melbourne és Sydney kikötőkbe és 1913. évi július hó 10-e és 20-a között Sydneyből vissza ugyanezek Suez és Port Saidon át Fiuméba járatot fog létesíteni. A társaság fentartja magának a jogot, hogy elegendő rakomány hiányában csak Melbourne-t és Sydneyt érintse, míg a többi ausztráliai és újzeelandi kikötőkbe rendelt szállítmányok Melbourneban vagy Sydneyben fognak a társulat költségén átutaltatni.

Reggelizés előtt fél pohár
Schmidthauer-féle
Használata valódi áldás gyomorhajosok-
nak és székszorulásban szenvedőknek.

Igmándi keserűvíz

Az elrontott gyomrot
2-3 óra alatt tel-
jesen rendbe hozza.
Kis üveg 40 fillér
Nagy üveg 60 fillér

150 mm. 18.90,
18.85, 100 mm.
mm. 18.70, 100
20.50, 150 mm.
ohos.

1913-ra.

2-11.03
8-11.69
4-9.25
0-9.41
0-9.61
0-8.51
2-7.63
7-7.88

Égő-
e a magasabb
en ezikkben
változatlanok,
szükség ese-

osoni és győri
epeli 11.05-
0.25-10.05.
Csepeli 945-
-9.80. Ausz-
0. Csehországi
-9. Marchfeldi
országi 8.10-
-8.60. Déliv-
mány: 7.40-
Cinquintine:
gatott 10.90-
-10.40. Ausz-

ikai helyzet
Az üzlet irá-
i piacon a

Mai záró ar-
folyam

Pénz	Ar
175	185
376	386
625	635
224	234
430	440
343	353
3450	3550
195	205
719	729
205	215
205	215
274	284
483	493
369	379
567	577
835	845
444	454
195	205
6000	6100
110	120
118	128
3875	3975
1520	1620
415	425
688	698
485	495
247	257
581	591
425	435
474	484
199	209
175	185
880	890
536	546
345	355
652	662
860	870
308	318
256	266
118	128
365	375
340	350
550	560
708	718
110	120
114	124
1912	1922
2243	2253
118	128
95	105
254	264
199	209
2418	2428
118	128
93	103
95	105
254	264
199	209

Szerda, április 9.

kontremín kínálása leszoritotta az árnívót. Az ár-
csökkenés 2-3 koronára rugott. A zárlat gyenge
volt. A járadékpiacra a 4 százalékos magyar ko-
ronajáradék fél százalékos hanyatlásával vona
magára a figyelmet. A déli tőzsdén a tartott ber-
lini jelentés hatása alatt az áresés megszűnt. A
forgalom azonban igen csendes volt, az árfolya-
mok alig változtak. A készáru piacon jelentéka-
nyebb változás nem volt. A zárlat nyugodt maradt.

Az előtőzsdén költött: Osztrák hitel 616-616.25,
Magyar hitel 803.75-806.50, Per. kor. 81.95-82, Ma-
gyar bank 540-542.50, Rima 709.50-711.50, Atlán-
lica 341, Közúti vasut 640.50-643.50, Városi villamos
356.50-358, Déli vasut 115.50-116, Ált. közszé-
nyező 1054-1060, Salgó 737-742.

A déli tőzsdén költött: Osztrák hitel 616.25-
616.50, Magyar hitel 803-806, Per. kor. 81.95-82.10,
Keresk. Iparb. 345, Hazai bank 280, Magyar bank 541
-542, Leszámitoló 504-504.50, Keresk. bank 3585, Ri-
mamurányi 710.25-711, Közúti vasut 641-642.50, Va-
rosi villam. 356-357.25, Ujlaki 235-237, Dobai 140,
Urikány 345.

Utőtőzsdé délután 4 órakor: Osztrák hitel 616,
Magyar hitel 806.50, Leszámitolóbank 504, Jelzalog
421, Rimamurányi 710, Államvasut 702, Városi 356.50,
Közúti 641.50, Magyar bank 541.

Bécs, április 8. A német birodalmi kanzel-
lár beesődének hatása alatt a mai előtőzsdé
irányzata nyomott volt és mivel Newyorkból is
gyöngült árfolyamokat jelentettek, az értékek
az egész vonalon hanyatlottak, de főleg vas-
bányaértékek szenvedtek nagyobb veszteségeket.
Alpesi 6 koronával gyöngült, Rimamurányi 4,
prágai vasmű 12 koronát veszített. A délitőzsdén
az irányzat nyugodtabb lett, az árfolyamok alig
változtak.

10 ó. 30 p.: Osztrák hitel 616, Magyar hitel 806,
Laenderbank 516.50, Államvasut 702, Déli vasut 116,
Alpesi 1016, Rimamurányi 708, Prágai vasmű 3400,
Skoda 825.

1 ó. 30 p.: Osztrák hitel 616.50, Magyar hitel 807,
Anglo 338.50, Laenderbank 517, Bankverein 507, Union
586, Államvasut 702.50, Déli vasut 116.50, Dunagőzha-
zósi 1295, Alpesi 1015.50, Prágai vasmű 3400, Ri-
mamurányi 710, Dohányrészevény 315. Májusi járadék 83.15,
Magyar koronajáradék 82, Török sorsjegyi 227, Márka
117.92, Skoda 825.

Utőtőzsdé: Osztrák hitel 617.50, Magyar hitel 805,
Anglo 338.50, Bankverein 508, Union 587, Laenderbank
517, Államvasut 703, Délivasut 116.50, Skoda 827, Do-
hányrészevény 315, Rimamurányi 712, Alpesi 1017, Má-

A REJTÉLY KULCSA.

FRANCZIA REGÉNY. —
IRTA: RICHEBOURG EMIL.

69
— Nyolcz éves volt akkor, — folytatá el-
beszélését az öreg szolgál. — Azon éjjel, épp
azon pillanatban, midőn a parasztek házaikat
bezárni akarták, látták a takács kis fiát, az
utczán szaladgálni, a kis leányka nevét kiál-
tozva. Kikérdezték őt. Mire a fiúcska azzal fe-
lelt, hogy nővére otthon maradt, ő pedig az
iskolába ment, s midőn haza jött, nem találta
sehol; hiába várt rá ez ideig és így neki in-
dult, hogy felkeresse őt a faluban, vagy an-
nak környékén. Kérdezték, hol van az atyja?
— Otthon alszik, — felelte. Morel valóban
egy szögletben, hol önkívületében elbűdölve,
egy üres pálinkás üveget ölelgetve, elbukott.
Néhány jószívű ember csatlakozott a kis fiu-
hoz, hogy együtt keressék a kis leányt min-
denfelé. A kis folyam partját, a kutakat, ezó-
val minden helyet átkutattak, hová csak be-
eshettek, vagy elbujhatott. Hasztalan! Sehol
sem találták se őt, se nyomát.

— Elveszett, elveszett, — jajgatott a gróf
félíg elfojtott hangon.

— Ugy van, gróf ur, elveszett... Más-
nap nagy zendülés volt a községben. Valósa-
gos kis lázadás. Dühös asszonyok és megbot-
ránkozott családanyák szidalmazták a részeg
korhelyt és fenyegették, hogy saját kezükkel
megfojtják. Morel három napig elzárkózott a
háza, mert nem mert a fenyegetésekkel
szembeszállani. Még sokáig keresték a kis
leányt, sőt érdeklődtek a szomszéd falvakban
is. De sehonnán semmi hír sem érkezett fe-
léle. Senki se látta a kis leányt, senki se ta-
lálkozott vele. Aztán akadtak Vignotteban
olyanok is, kik határozottan azzal vádolták a
takácsot, hogy megölte a kis leányt és bizo-
nyosan az erdő valamely sűrűségében élésta.

EGYETÉRTÉS

jusi járadék 83, Magyar koronajáradék 82.05, Török
sorsjegy 227.50, Márka 117.93-92. Javult.

Berlin, április 8. (Értéktőzsdé.) A tőzsdé
kedvetlen irányzatban indult, mert a spekuláció,
tekintettel a zavaros politikai helyzetre, messze-
menő tartózkodást tanusított, főleg miután a biro-
dalmi kanzellár tegnapi beszéde nem volt híján a
komoly háttérnek. A legtöbb értéknemben ezért
csökkenések voltak tulsulyban, amelyek azonban
nem mentek túl az 1 százalékon. A 3 százalékos
birodalmi kölesön elvesztette tegnapi nyereségét.
A második üzletórába való áttérése a politikai
viszonyok kedvezőbb megítélésére könnyű megszi-
lárdulás tört magának utat, mely csendes üzlet
mellett zárlatig tartott. A pétervári nemzetközi
kereskedelmi bank részvényei pétervári arbitrage
vásárlások hatása alatt javultak. A szabad for-
galomban az új 4 és fél százalékos magyar czimle-
teket élénkben adták-vették. A készáruiaoz ipari
értékei tulnyomórészt gyöngébbek voltak. Napi
pénz 4 százalék, magánkamatlab 4 és háromnyol-
czad százalék.

Üzleti tudósítások.

Budapesti szurómarhavásár. Április 8. Fel-
najtatott 1006 drb elő borju (közé 5 rugott). Árjegy-
zések: Elsőrendű elő borjukért 106-114 fillérig, kivé-
telesen 116-120 fillér, középminőségű elő borjukért
94-106 fillérig, silány és rugott borjukért 50-92 fillé-
rig kilogrammonként (levonás nélkül). Az irányzat
launya volt, az árak változatlanok maradtak.

Budapest-kőbányai sertésvásár. Április 8.
Hízott sertés árak. Magyar elsőrendű: Piatal nehéz
(páronként 320 kilogrammon felül) 140-148 fillérig,
közép (páronként 251-320 kilogrammig) 152-154 fillé-
rig. Magyar szedett: Közép (páronként 240-280 ki-
logrammig) 152-154 fillérig. Sertéslétszám: Április
6-án volt készlet 29.016 drb, április 7-én felhajtott
673 drb, április 7-én elszállított 124 drb, április
8-ára maradt készlet 29.569 darab. A hízott sertés üz-
letirányzata: üzletellen.

Bécsi sertésvásár. (St. Marx, április 8.) A
mai vásárra felhajtott 14.700 drb sertés és pedig
7099 drb magyar és 7611 drb lengyel sertés. Árjegy-
zések: elsőrendű nehéz (bakonyi) sertésekért 128-132
fillérig, kivételesen 133 fillérig, szedett sertésekért 110
-121 fillérig, kivételesen 122 fillérig kilogrammonként
(előszuliban, levonás nélkül). Irányzat: élénkbb. Az
árak 2 fillérel emelkedtek.

Kivonat a hivatalos lapból

Kinevezések. A pénzügyminiszter Nagy Mik-
lós városi adóhivatali gyakornok, pancsovai lakost,
ideiglenes minőségű segélydíjas pénzügyi számgyakor-
nokká a nagybeeskereki pénzügyigazgatóság mellé ren-
delt számvevőséghez, Nagy Ede ruhói lakost ideiglenes
minőségű segélydíjas pénzügyi számgyakornokká az
aknaszlatinai főbányahivatal mellé rendelt számvevő-
séghez;

az igazságügyminiszter László Béla brassói járás-
bíróági díjnokot a fogarasi és Friedl Mór zsolnai járás-
bíróági díjnokot a puhói járásbírószághoz irnokká nevezte ki,

Névmagyarosítások. A belügyminiszter kis-
keru Spielvogel Aranka és Géza bajai lakosok Sze-
drő-re, kiskoru Fleischer Miklós budapesti lakos család-
névénél Erdész-re, Cargia Nicodém esikszeredai lakos
Király-ra, kiskoru Kupferstern Sámuel nyiregyházi
lakos Kardos-ra, Klein Manó budapesti lakos Kardos-ra,
Goldberger Árpád budapesti lakos Gümöri-re, Löwy
Kornél budapesti lakos Lányi-ra, kiskoru Vereb József
kiskunfélegyházi lakos Vécei-re, Gyanó János buda-
pesti lakos Gyulai-ra, kiskoru Rozenbaum Mór erzsé-
betfalvai lakos Rónára, Bloehinger Endre toalmási la-
kos és kiskoru gyermekei: Károly, Endre és István
Tolnai-ra, Lewy Lipót budapesti lakos Losonci-ra, Ter-
hes János szabadkai lakos és kiskoru Rózsa nevű gyer-
meke Tótrai-ra és kiskoru Róth Jenő budapesti lakos
családi névénél Radványi-ra kért átváltoztatását meg-
engedte.

Pályázatok. A selmecbányai bányászati fő-
iskolánál intéző kertészi állásra április 25-ig; az egr-
pénzügyigazgatóságnál több pénzügyi vigyázói állásra
június 30-ig; a nyitrai pénzügyigazgatóságnál több
pénzügyi fővigyázói állásra két hét és több vigyázói
állásra június 1-ig; a nagysinki járásbírósnál jegyzői
állásra 2 hét; az országos levéltárnál segédfogalmazói
állásra 2 hét; a trencsényi törvényszéknél hivatalsszolgái
állásra 4 hét; a pozsonyi járásbírósnál végrehajtói
állásra 2 hét alatt lehet beadni a pályázatokat.

„EGYETÉRTÉS”
politikai napilap.
Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MÁTYÁS.

Uj, elegáns
automobilok
vámom belül 8.-K
óradijért személyek-
res utteljesítményre
való tekintet nélkül,
országútra 85 fillér
kilométerdj ellenő-
ben bérlelhetők.
Telefon 70-65, 81-42

Lélekzet nélkül, hideg veritékkel homlo-
kán és elszorult szívvel hallgatta a gróf hü
szolgálja elbeszélését.

— Nagy volt az általános felháborodás
— folytatá Péter. — Morel a csendörök el-
foglalt és vallatás alá vették. — En tudom,
hogy haszontalan vagyok, — mondá a takács,
— boldog lehettem volna, nem hallgattam sze-
gény jó feleségem intésére. Most belátom,
hogy nem volt igazam. Aztán, ha szesz volt a
fejemben, rosszul bántam a gyermekekkel, az
igaz; hanem az itleg és a gyilkosság között
még nagy ut van. Egy szegény gyermeket
megölni! Borzasztó! És ezzel engemet vádol-
nak, mintha ezt őm megtehettem volna! Amaz
estén részegen jöttem haza, a kiesike maga
volt, engemet meglátva, rémülten futott el a
kertem át. Eszembe se jutott utána menni;
azt hittem, hogy visszajön. Bizonyosan elté-
vedt a nagy erdőségben. A vizagálat, mely két
hónapig tartott, szigorral folyt, azután egy
felsőbb rendeletre a takácsot szabadon bocsá-
tották. De az nem maradhatott többé a köz-
ségben, ahol nem adott neki senki még egy
pohár vizet sem. Eladta házát, butorait, föld-
jét és kis fiával együtt eltávozott a tájékről.
Senki se tudja megmondani, hová lett.

— S a gyermekről többé mit se hallottak?
— kérde a gróf.

— Fájdalom, nem. Morel valómását va-
lónak vették. Kétségkivül eltévedt az erdőszé-
gben. De minden ez iránybani utánjárás hasz-
talan volt. Vajjon valami félreeső helyen
éhen halt-e, vagy nem esett-e be valami mély-
ségbe, avagy tán nem tépték-e szét a vadak,
azt senki se tudja.

A gróf homlokához kapott és tompa nyö-
géseket hallatott. Valenszki Péter alázattal és
szomorúan állott ura előtt.

Hosszasan hallgattak, végre megszólalt a
gróf:

— Péter! néha-néha tudakozódott-e ön
Raymunda grófné után?
— Igen, gróf ur. hanem lehetetlen volt

megtudnom, mi lett belőle és hol van. Bizo-
nyára más nevet vett fel, miként ezt az öreg
megboldogult grófné így kívánta tőle.

— Huzza-e évi díját?
— Igen, gróf ur, — viszonzá Péter —
de nem rendes határidőkben, ami arra mutat,
hogy nem Párisban, hanem talán Francia-
országban kívül tartózkodik.

Az öreg szolgál e felelete véget vetett a
beszélgetésnek.

Néhány nappal ezután feltette magában
a gróf, hogy nois-les-monts-i kastélyát ismét
elhagyja egy időre. Ezuttal azonban egyedül
ment, daczára, hogy az öreg komornok őt kö-
vetni akarta.

— Nem akarja a gróf ur öreg szolgálainak
megmondani, hová megy? — kérde Valenszki.

— Először Oroszországba megyek, — vá-
laszoló.

— És aztán, gróf ur?
— Nem tudom hová, majd amerre Isten
vezérel!

Péter nagy szájalommal nézett urára
és szemei megteltek könnyekkel.

— Soká marad el a gróf ur? — kérde
— Nem tudom.

— De csak fog a gróf ur írni? — kérde
ujra Valenszki, ki többé nem bírta könyeit
visszatartani.

— Igen, — mondá Soleure gróf megin-
dulva, — időről-időre. Onnek és Jánosnak,
két hü emberemnek írni fogok.

Soleure gróf elutazott. Hogy mikor fog
visszajönni, azt maga sem tudta. Uldóztetve a
sors által, nem volt nyugta, menekült, mint
egy elátkozott. A boldogtalan elhagyta otthon-
nát. Mint a gályarab golyóját, úgy vonszolta
ama rettenetes és ahhoz hasonlón súlyos gon-
dolatot magával, mely most minden fájdalom-
mának központját képezte: „Ha ő mégis az
én leányom lenne.”

Azóta, hogy Soleure grófné Dugmin Ray-
munda a „hercegnő-tér“-i házat elhagyta, 16
év telt el.
(Folvt. köv.)

SZÍNHÁZAK.

Szerda, 1913. Április 9-én.

Nemzeti Színház

Este 7/8 órákor

A faun.

Vígjáték 3 felvonásban. Írták: Edward Knoblauch. Fordította: dr. Sebestyén Károly.

Vigszínház

Este 7/8 órákor

A mumus.

Vígjáték 3 felvonásban. Írták: Gavault Paul. Ford. Heltai J.

Népopera

Este 7/8 órákor

Aranyeső.

Operett 3 felvonásban. Írták: Béldi Ivor. Zenejét szerzezte: Zerkovitz Béla.

ROYAL-ORFEUM

VII., Erzsébet-körút 31

Telefon 110-22.

Minden este 8 órákor

a pazar áprilisi műsor.

Jarrow, a citromos ember. The Piccolo Co. 18 tagú lílputi cirkus és variété-társulat Lucie König, a népszerű művész 6 Comedy Piccinantes, ragtime-csoport. Blanche de Panama élő relikvi. Dottie King. The Records. Paris Trio. Diák lakzi operett. „Piti Mozi” moziszekecs-paródia. K. Solti Hermin Szász Ilona, Virágh Jenő, Máté Sándor új nótákkal és a többi szenzációs attrakció. Előadás után ROYAL-CABARET. Jegyek elővételi díj nélkül válthatók a Royal-Orfeum jegypénztáránál és a városi jegyárúsió helyeken.

Csütörtökön, április 10-én d. u. 3/2 órákor mérsékelt helyaru család előadás esti műsorral.

M. Kir. Operaház

Este 7/8 órákor

Langaard Borghild felléptével

A walkür.

A »Nibelung gyűrűje« zenedráma trilogia 1-ső része 3 felv. Szöveget és zenéjét írta Wagner Richard. Fordította Csiky Gergely.

Magyar Színház

Este 7/8 órákor

Az isteni szikra.

Komédia 4 felvonásban. Írták: Drégely Gábor.

Budapesti Színház

Este 7/8 órákor

Az ártatlan Zsuzsi.

Operette 3 felvonásban. Írták: Antoni Mars és D'Esvallières. Zenejét szerzezte: Gilbert Fordította: Mérei Adolf.

Király Színház

Este 7/8 órákor

Pálmai Ilka, Fedák Sári és Nyárai Antal vendégfelléptével

A cigányprimás.

Operette 3 felvonásban. Írták: Wilhelm és Grünbaum. Fordította: Harsányi Zsolt. Zenejét szerzezte Kálmán Imre

Uránia Színház

Este 7/8 órákor

A mozi.

A nm. vallás és közokt. miniszter elismerő letrával kitüntetve.

Dr. Batizfalvy I. Z. főváros legelső

FOGORVOSI INTÉZETE

áthelyezve: Károly-körút 10. sz. alá.

Fájós fogak meggyógyítása | Szájpadlás nélküli műfogak, Tartós fogtömésök. | aranyhídak, koronák. Foghuzások (altatásban is). | Jól használható fogszorok elkészítése és behelyezése.

Jótállás mellett mérsékelt szabott áron.

Vidéktelek félnap alatt megkapják műfogalkat.

STEINHARDT MULATÓ

Rákóczi-út 63. szám. :: Telefon: József 21-18.

11 órákor Kezdeté fél 9 órákor. 44250 Sláger! Ujdonság!

Az utolsó lepedő!

9 órákor. 9 órákor

Fegyvergyakorlat.

Bohózatok. Írták: GLINGER és STAUSSIG.

Steinhardt új kuplékkal és kitűnő külföldi számok!

Előadás végeztével (éjfélkor) kedélyes kabaret-előadás.

Előrendű ének- és táncszámok. fellépte. Reggeli cigányzene.

Belépődíj nincs. Jegyek: Délelőtt 10-től 1-ig és délután 3-tól 6-ig a mulatóban és egész nap a Hirsch-féle nagyteremben, Andrassy-út 10. és a Hungaria-fürdő pénztáránál kaphatók.

FOLIES CAPRICE

VI., Révay-utca 18. Telefonszám: 14-22.

Ma:

A hadtestparancsnok ur

Bo hózat 1 felvonásban. Írták: Tábori Emil. Rendező: Rótt Sándor és

„Die Geschichte vom Wolf“

Jegyek elővételen: a nappali pénztárnál d. e. 9-1ig és d. u. 3-6-ig Hirsch Andrassy-út 10. Sopronyi Rákóczi-út 1. „Az Est” kiadókban és

Breuer főzséde, Teréz-körút 54. — 12 óra után az első emeleti „Casino de Parisban” a világ legjobb

ének és táncszámainak fellépte.

Fővárosi Orfeum

Waldmann Imre igazgató. 44266

Nagymező-utca 17.

Ma és mindennap

csütörtökön és vasárnap délután is

Asta Nielsen

a világhírű mozi-szár személyes vendégfellépése és a többi elsőrendű aprilisi attrakció.

Az előadás kezdete 8 órákor

ROYAL-ORFEUM

Telefon 110-22 VII., Erzsébet-körút 31. sz. Telefon 110-22

Minden este 8 órákor

pazar áprilisi műsor.

JARROW

a citromos ember.

THE PICCOLO CO.

18 tagú lílputi cirkus és variété társulat. 4426

LUCIE KÖNIG

a népszerű művész. 6 Comedy Piccinantes, ragtime csoport. Blanche de Panama élő relikvi. Dottie King. The Records. Paris Trio. Diák lakzi operett. „Piti Mozi” moziszekecs-paródia. K. Solti Hermin, Szász Ilona, Virágh Jenő, Máté Sándor új nótákkal és a többi szenzációs attrakció. Előadás után ROYAL-CABARET. — Jegyek az összes előadásokra elővételi díj nélkül, válthatók a Royal-Orfeum jegypénztáránál és az összes városi jegyárúsió helyeken. — Csütörtökön, április 10-én délután 3/2 órákor mérsékelt helyaru család előadás teljes esti műsorral.

Royal Cabaret

Erzsébet-körút 31. Telefon 110-22.

Minden éjjel 12 órákor nagy nemzetközi cabaret előadás.

szenzációs ének és tánc attrakció. Művezető: HANS OTTO, a bécsi Hölle rendezője. Legújabb sláger-számok, táncok és egyvelegek. Fellépnek: 6 COMEDY PICCANIN WES, DUETT BONNOS, Apányi Irén, FRITZI CAJERÉ, Any Douissant, Fodor Vilma, Dottie King, Milti Kettner, Frieel Löwy, LA BELLE LISBETH, Toni Linstedt, Jany Lili, Kelemen Döske, Thea Baronin Malburg, Erdélyi Farkas, Margot v. Müller, Madeline Reggers, Virág Marcsa, Margarethe v. Walden, Milti Vorelli, Frida Röck, Marietta Serena, Vally Kaué, The Records, Elyi Schalk, Kukó Vince zenekara. Bál zenéje. Keringőverseny. Egyveleg, legújabb dalok és kuplék. stb. stb.

Belépődíj 1 korona. Egy óra után nincs belépődíj.

NESTLE

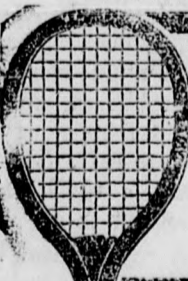
GYERMEK LISZT.

Csöcsémek, üdülők, és gyomorbetegségek részére.

A legjobb alpesi tejből készül.

Fizetve a „Gyermekápoló” ingyen küld.

NESTLÉ, WIEN, I., BIBERSTRASSE 11. SZ.

Lawn-Tennis könyv.

Lawn-Tennis játék leírása, története, a játék technikája és taktikája, hivatalos játék és verseny szabályok, versenyek rendezésére szolgáló útmutatók stb. korona 1.50. postai küldéssel korona 1.00. 44184

KERTÉSZ TÓDOR, Budapest, IV., Kristóf-tér.

Sportárjegyzék ingyen és bérmentve.

KÖHÖCÉS

rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

RÉTHY-féle pametefü cukorkánál!

Vásárlásoknál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-féleket kérjünk, mivel sok hasonlatos utánzata van. Az eredetinek minden egyes darabján rajta van a RÉTHY-név.

1 doboz ára 60 fill. Nagy doboz 1 kor.

Mindenütt kapható.

Valódi brünni szövetek

az 1913. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény 3.10 m. hosszú teljes férfiruhához (kabát, nadrág, és mellény) elegendő, csak 1 szelvény 7 kor. 1 szelvény 10 kor. 1 szelvény 15 kor. 1 szelvény 17 kor. 1 szelvény 20 kor.

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.—K-ért, szintgy felöltőszövetet, turistaló-ent, selyemkangarut, női kosztüm szöveteket stb. gyári áron küld, mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert postagyári raktár.

Siegel-Imhof Brünn

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök a melyeket a magánvevő élvez, ha szövet-szükségletét közvetlen Siegel-Imhof céggel, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékeny. Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék. Miniatűr, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

PALAIS DE DANSE

(TÁNCPALOTA). Kezdeté este 7/11 órákor.

VI., Szerecsen-u. 35. Telefon 120-77.

Szenzációs áprilisi műsor!!!

IRIS táncoló

Les 3 Paz Calzado

a spanyol táncok királynői.

DIE 6 SONNENKINDER strandidyll. Les Armanis francia excentrikusok. Hansi Jackson szobrot. La Malotus, Myriam & Danseur stb. stb. Előadás után párisi vig hangulat és táncmulatság reggelig. Kitűnő vacsora. Pénztár-nyitás 1/210 órákor. American bar.

FERENCZY KABAREJA

Gyár-utca 21. Telefon 75-27. Kezdeté este 7/10 órákor

Szenzációs új műsor!

Uj művész attrakcióit Uj szövegek, kacagtató politikai tréfák. Aktuális kupléit Molnár Ferenc vig jelenet. Léptel Imre szupadi tréfi. Ferenczy Károly új dalai! Felolvasás a Petőfi-Társaságban. A bizonyítás. Debella. Az utolsó levél. A parlamentti örség. Rendezés a Nemzetben. Aranyeső stb. — Jegyek válthatók az összes városi jegyirodáknál és a kabare postáráknál délelőtt 10-től 1 óráig és délután 4 óráig az előadás végéig.

Vasárnap délután FEHÉR KABAREI!

Rendkívül érdekes könyv!

MÁDAY ANDOR:

A magyar nő

jogai

a múltban és jelenben

Ára díszkötésben 3 korona.

Megjelent az Athenaeum irodalmi és nyomdai r.-i. kiadásában. Kapható minden könyvtárkereskedésben.

Weinberger és Fodor

az összes sportcikk árúháza.

FOOTBALL

cikkekben az ország legnagyobb raktára

IV., Haris-bazár 4. Telefon 113-59.

Minden sportágról külön árjegyzék ingyen.

EGLEO

FOGPER

Mindenütt kapható.
 :: Ára 70 fillér. ::

Csak urakat érdekel!

Valódi francia és amerikai gumi- és halhólyag-óvszor különlegességek! Orvosilag ajánlva.

„Fatime” és „Semiramis”
 Legfinomabb, legvékonyabb és legmegbízhatóbb gyártmány. Törvényileg védett, mely óvszor kizárólag csak cégünkkel kapható. Árak: 12 db eredeti csomagolásban 4.-, 8.-, 10.-, és 12.- korona.

Legújabb cs. és kir. szab sérvkötők pneumatikus gumi pelottával. Egyoldalu 6, 12 K.

Az összes betegápolási cikkek
 nagy választékban. Székküldés titoktartás mellett! E hirdetésre hivatkozók 20 koronán felüli vásárlásnál 20 százalékos engedményben részesülnek! Legújabb 2000 ábrával ellátott árjegyzék ingyen és bérmentve.

Keleti J. gummiaruk és betegápolási cikkek gyára.
 Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17.
 Alapított: 1878. Telefon: 13-76.

PÉNZKÖLCSÖN

sorsjegyekre, értékpapírokra és vidéki tak. pénzt. részv.

Erzsébet sorsjegyre 7.- K	Olasz v. f sorsjegyre 35 K
Jósziv " 10.- " Osztrák v. f " 40 "	
Bazilika " 20.- " Hazai " 90 "	
Magyar v. f " 22.- " Konv. jelzalog " 135 "	

A kölcsön apró részletekben törleszhető. — Ha sorsjegyei bárhol zálogban vannak, úgy a letétjegy beküldése ellenében a kölcsönt a fenti összegre fölemeljük. — Részletfizetésre vásárolt, de még ki nem fizetett sorsjegyeket kiváltunk és rájuk fenti kölcsönt adjuk. — A sorsjegyszámokat a zálogjegyre rávezetjük. — Olcsó kamat és azonnali elintézés.

BEIFELD BANKHÁZ Budapest, Károly-körút 1.
 Alapított 1874.

Gyenge férfiak, öregek és fiatalok!

Ne csüggedjetekek!!!

Feltaláltam az én „H” készítményem. Azonnal megszünteti a férfierő gyengeségét. (Impotenciát). — Nem bőséges bevéendő értéktelen gyógyszer! Kérjen zárt boríték alatt megküldendő ismeretlét. — Cim: „Neva mechanika” 123. Flókerület 40. Budapest—Főposta.

Sérültek!

A világhírű Multiform-sérvkötő

szabadalom leírását ingyen és bérmentve küldjük. — Kicsérélhető nyomlapok. Legfinomabb kiállítás, kényelmes viselet.

Sérvkötők egyoldalu 6-8-10-12-15 K
 kétoldalu 12-16-20-24-30 K

Műláb a lehető legjobb kivitelben **műkéz** a legizoláltabb kiállításban **műfüző**

Támgép, haskötő, gummiaranyak stb. saját gyárunkban jóállással, mérték szerint készíttetnek.

Nagy képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk.

Magyar Orvosi Műszertár

Bpest, VII., Rákóczi-ut 32., a Rókus-kórházzal szemben.

✚ A vörös keresztre ügyeljünk. ✚

AZ ÉN UJSÁGOM

előfizetési ára:	
Negyedévre	2.50 korona
Félévre	5.00 korona
Egész évre	10.00 korona

SINGER és WOLFNER
 VI., Andrassy-ut 16. szám. II

American Shoe Company Limited

Amerikai cipő r.-t.

Elsőrendű valódi amerikai cipő-különlegességek kizárólagos elárúsítása.

Tavaszi ujdonságok!

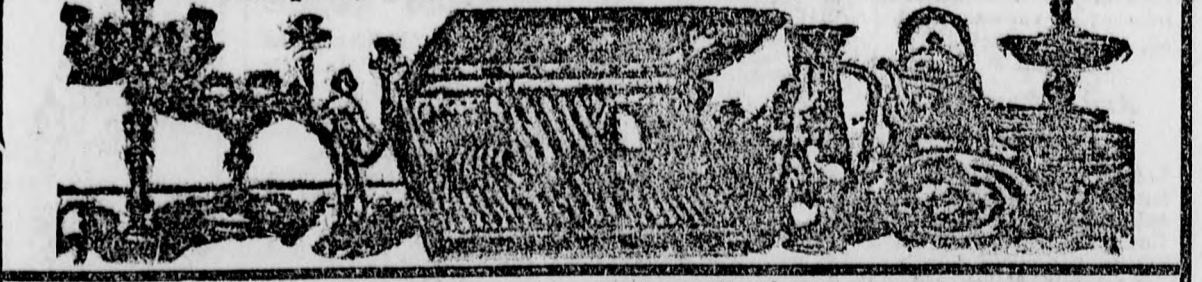
- BUDAPEST**
 IV., Kigyó-tér 1. (Királyi bérpalota)
 V., Dorottya-utca 6.
 VII., Erzsébet-körút 42.
- DEBRECEN**
 Plac-utca 44.
- ZAGREB**
 Illica 22.

Kérje képes árjegyzékünket!

EVŐESZKÖZÖK

ezüstből és alpacca ezüstből,
DISZTÁRGYAK, ALKALMI AJÁNDÉKOK
 a legelőnyösebben

POLGÁR KÁLMÁN ÉKSZERTELEPÉN

Budapest, VI., Teréz-körút 5. szám, I. emelet.

VIDEKI MEGRENDELÉSEKRE KIVÁLÓ GONDOT FORDITOK.
 ÁRJEGYZÉK 2000 RAJZZAL INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

Magyar Lányok

Képes hetilap fiatal lányok számára. Szerkesztő TUTSEKANNÁ

Minden száma kedves és kellemes, szórakoztató olvasmány. Költményeinek nagy része a háztartás, a kézimunka, a foglalatosságok körébe vág. Választókos szépirodalmi részét pedig jeles írők írják. Igazán fiatal lányok lapja, melynek minden sora nekik íródik. Előfizetési ára negyedévre 3 korona. Az új négyed apr. 1-én kezdődik.

Mutatványszámot kérésre INGYEN küld a kiadóhivatal: Budapest, VI. kerület, Andrassy-ut 16. szám alatt.

E hirdetés rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges...

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges...

Egyedül álló keresetlen árvalány, karcsi, magas terméti, szőke, százezer korona vagyennel...

Régi jó üzlet vegyeskereskedés Budapest környékén teljesen berendezve...

Kertész nős, ki jó bizonyítványokkal rendelkezik állást keres...

Egy millió gyümölcsfa Alpa 100 darab, minőség szerint 25 koronától feljebb...

Egy igen elegáns, sárgaréz petróleumcsillár, 4 lámpájú, villany bevezetése...

MINDEN fiatalembernek és hölgynek feltétlenül ajánlható a Társalgás Művészeti című könyv...

Házasságokat diszkrétan, minden igénynek megfelelően közvetít Nagy Jenő...

Feltalálóknek díjtalanul küld szabadalmi tanácsadót találmányokat minden államban...

Tokaji számorodni 1906. évi 8 liter 11 korona. Tokaji édes aszubu 5 félliteres...

Találmányokat tömegcikkeket megvételre külföldnek állandóan keres...

Diszkrétkedvelők kérjenek árjegyzéket az első magyar diszkrét fajtól...

Gyorsírás és gyorsgépirás. A Gyorsíró Gyorsíró Társaság szaktanfolyamai...

OLÁH GÁBOR: KORUNK HÖSE Veres regény. Ára 3 korona. Kiadja a FRANKLIN-TÁRSULAT.

Zálogszedulákat vesznek. Elzálogosított briliánzókat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt...

Gróf Batthyány Zsigmond uradalmi intézősége Csendlak, u. p. Ferenczlak, Vas megye.

10,000 magas tövis rózsafa 2 éves erős koronával, minden színben...

Szülőkönyvek szülővésszők és kifizető érdeklődő hegyi borok...

Parlamentari gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíró iskola. Gépirás különféle gépeken...

12 kor. helyett csak 5 kor. Képek láthatók a szöveg mellett.

ÚJ KÖNYVI! GYULAI PÁL KRITIKAI DOLGOZATOK 1851-1861. Ára 5 korona.

Saját gyártmányú fürdőkádak 14 kor-tól feljebb, tölthető kádak 60 kor-tól feljebb...

"GOLLA" babizonyítót legjobban higiénikus GUMMI-különlegesség Teljes jótállás. Mindenütt kapható.

Ajtók, Ablakok vasredőnyök, használtak és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók.

Tüleveleket szétválasztva megkezdődött Luciferyő 50-220 cm. magas 1 db 25-200 fillér...

A magyar memórirodalom értékesége I ZICHY GÉZA GRÓF EMLÉKEIM Első kötet Ára 6 korona.

20.000 drb gyönyörű róza, a legjobb minőségben, két éves 10 db 100 drb 70 K.

Szingszag természeti leírások! Makay Béla Hegyen-Völgyön Természeti és vadászképek Szerző ezen újabb könyve...

AZ ATHENAEUM A KÖNYVTÁR legújabb kötete: az olasz irodalom hírneves művelőinek tökéletes művészetét megírt szerelmi regénye: GABRIELE D'ANNUNZIO: A TŰZ.

Wiener A. utódánál BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 123. Telefon: 62-50. Alapították 1886-ban.

MAKAY BÉLA új könyve: A LÁP VIRÁGA és egyéb írások Ebben az új könyvében is megmarad a természet bűbájos világában...

FR. SPORA rózsakivétel Klattan (Bohmen) 44076 ASSZONYOK! Csak az én kipróbált szerem feltűnő hatással bír...

„Hungária beszélő-gépek” tölcsészékalkúlok is kizárólag eredeti olasz-gyártmány, részletteljáró is olcsón kaphatók. Deményi és Társa Budapest, VI., Teréz-körút 4.